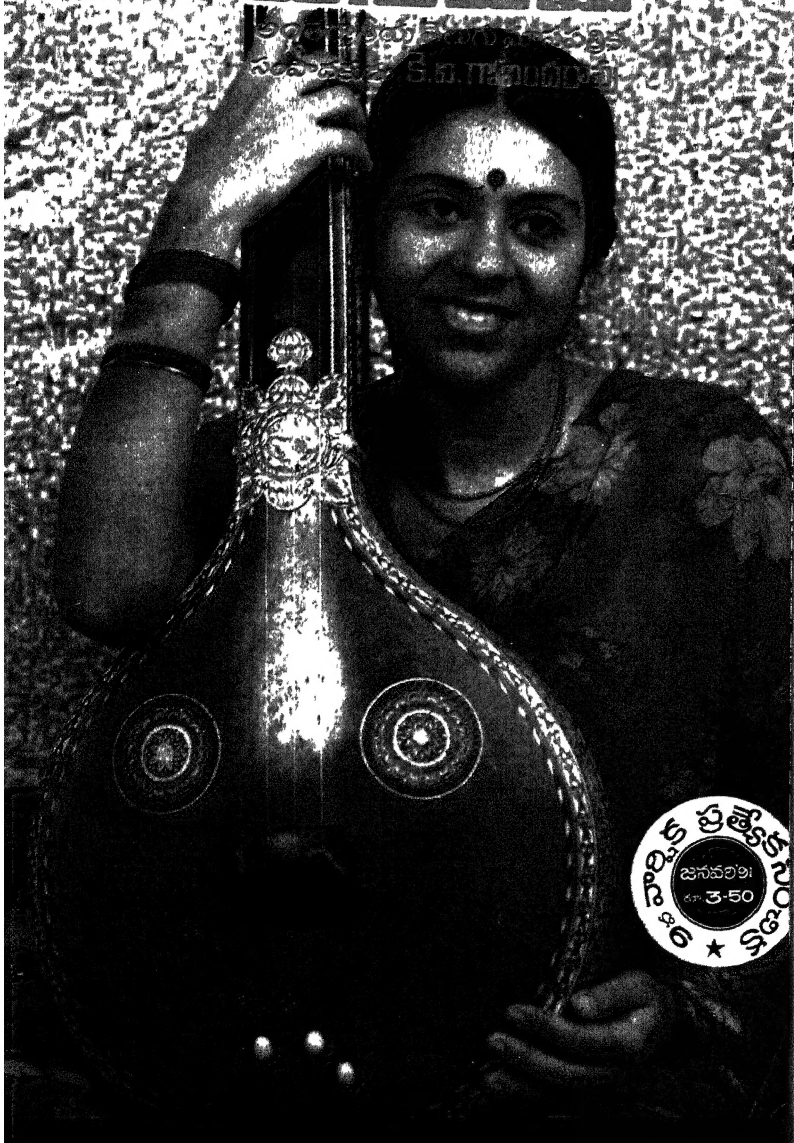

జనదళం

జనదళం పత్రిక
సంపాదక: కె.వి.రామమూర్తి

నాటిక ప్రత్యేకం
జనదళం
రూ. 3-50
★

వినుదగా

తెలుసు మాన పత్రికకు
అన్ని స్త్రామాలలోనూ, పట్టణాలలోనూ
సమర్థవంతమైన ఏజంట్లు కావాలి!

ఏజన్సీ వివరాలకు
కెంటనె వ్రాయండి.

సమస్యలేషన్ మేనేజర్

వినుదగా

౨, దేశికా రాష్ట్ర, మైలాపూరు,
మద్రాసు - 600004.

తాత్కాలికమైన తెలుగు సచివ్య మంపవర్తిక

సంచాదుకవర్గం
సంచాదుకవర్గం:

కె.వి.గోవిందరావు

అ.వి.ఎ.ఎ.ఎ.ఎ.ఎ.

సంచాదుకవర్గం సంచాదుకవర్గం:

టి.ఎ.ఎ.ఎ.రావు అ.వి.ఎ.ఎ.ఎ.

వి.ఎ.ఎ.ఎ.రావు అ.వి.ఎ.ఎ.ఎ.

సంచాదుకవర్గం:

కె.వి.ఎ.ఎ.రావు అ.వి.ఎ.ఎ.ఎ.

కె.వి.ఎ.ఎ.రావు అ.వి.ఎ.ఎ.ఎ.

కె.వి.ఎ.ఎ.రావు

చందరివరెలు

కె.వి.ఎ.ఎ.రావు అ.వి.ఎ.ఎ.ఎ.

కె.వి.ఎ.ఎ.రావు అ.వి.ఎ.ఎ.ఎ.

కె.వి.ఎ.ఎ.రావు అ.వి.ఎ.ఎ.ఎ.

కె.వి.ఎ.ఎ.రావు అ.వి.ఎ.ఎ.ఎ.

కె.వి.ఎ.ఎ.రావు అ.వి.ఎ.ఎ.ఎ.

చందరివరెలు అ.వి.ఎ.ఎ.ఎ.

రత్నా ఎజిస్ట్రీస్

కె.వి.ఎ.ఎ.రావు అ.వి.ఎ.ఎ.ఎ.

కె.వి.ఎ.ఎ.రావు అ.వి.ఎ.ఎ.ఎ.

ఈ సంచికలో

జనవరి 1991

భాగం - సంపాదకుని పేజీ
భారతరత్నాలు-డా.ఎ.ఎ.ఎ.ఎ.ఎ.ఎ.
మొదలియార్

భాగం-సంపాదకుని పేజీ

యాత్రాసాహిత్యం-కాంచీపురం

భారతయోగులు-శ్రీరామానుజాచార్యులు

సంభాషణ దాతుర్వం

నడకవల్ల పొందే లాభాలు

మివిజ్ఞానం పరిక్షించుకోండి

తెలుసుకోదగిన విషయాలు

త్యాగవనివత్తు

ద్రోహియల్ అస్త్రా

పాఠసత్యం

చిట్టిదేవతలకు చిన్నకథలు

మేఘాలలో సంఘర్షణ

కలంపైహతులు

స్టాంప్‌విలువ 400,000 పాంథు

ప్రపంచంలో మిక్కిలి పెద్ద ప్లాట్వా

మావర్ కండ్లవిటి

యువతరానికి

హల్ అఫ్ ఫేమ్

వచ్చాదయితే ఆరుమాచవలు

కీటక ప్రపంచంలో పంగీత పామరవ్వం

రెమాన్స్‌కోటి

విజ్ఞానవేదిక-కంప్యూటర్లు

నైమానికరంగంలో

పెన్సిల్‌తో 45,000 మాటలు

మరింత...

కలంపైహతులు

కె.వి.ఎ.ఎ.రావు

తెలుగు విస్మయంకు ఇది పదవసంవత్సరం

వినుదావి

అవార్డుల సభ

1990 డిసెంబరు 14వ తేది
సాయంత్రం 5-30 లకు

రాణిసీతైహాల్

మద్రాసు-600 006

అధ్యక్షులు: డా॥ ఎస్.తెన్నే ఎస్. ఎస్. బర్మిలో
తమిళనాడు గవర్నరు

తెలుగు ప్రత్యేక సంచిక ఆవిష్కరణ:
మద్రాసు క్లౌడోర్టు న్యాయమూర్తి

డా॥ పి. ఎస్. మిన్రా

(సలహా సంఘ సభ్యులచే విశేషము
'వినుదావి' అవార్డుల బహూకరణ)

ధ్యానం

ఆచరణకు పూనుకో

—జేమ్స్ ఎలెన్

మరుగైపోయిన ప్రాతపుంతలలో ఎందుకు తటవటాయిస్తావు? కన్నులకు కనిపించని భావనా ప్రపంచంలో ఎందుకు సంచరిస్తావు? తాత్కాలికాశ్రయం కోసం ఎందుకు ఇన్ని తంటాలు? ఆలంబన కోసం వెతుక్కోడం ఎందుకు? నీలో ఎంతో శక్తి ఉంది. సహజమైన నీ అంతఃశక్తితో వెంటనే ఇప్పుడే ఉత్సాహంతో ఆచరణకు పూనుకో. ఆలశ్యం ఎందుకు? కష్టాలు కనిపించవు. అధైర్యం ఉండదు. నీవు అనుకున్నట్టు ఎంతపైకైనా ఎక్కగలుగుతావు. ఈ క్షణం నీవు ఆచరించవలసినది ఆచరించు. కార్యసిద్ధి కాకపోవడానికి వాయిదాలు వేయడం ముఖ్యకారణం. వాయిదాలు వేయడానికి నీలోశక్తి ఉన్నప్పుడు ఎప్పటి కప్పుడు కార్యాచరణకీ కూడా నీలో శక్తి ఉండకపోదు అని గ్రహించు.

(మిగతా 4 వ పేజీలో)

సంపాదకునిపేజీ

మర్యాద మనిషిని మనీషిగా మారుస్తుంది

లోకంలో ఎవరికివారే అందరూ మానసికంగా నీతివంతులమని మర్యాదస్తులమని అనిపించుకోవాలని అనుకుంటారు. ఎప్పటికప్పుడు సాంప్రదాయానికి అనుగుణ్యంగా బట్టలు ధరిస్తారు. అలవాటు లేని క్రొత్త పోకడలతో తీవిగా నడవడం నేర్చుకుంటారు. ఏ రోజుకారోజు మారుతూన్న కాలానికి తగినట్టుగా ఉంటారు. అయినా నీతి, నియమం, పెద్ద మనిషితనం వారినుండి తప్పించుకుని మరుగై పోతుంటుంది ఎందుకో?

కట్టిన బట్టలు ముఖ్యం కాదు. నేర్చుకున్న నడక ముఖ్యంకాదు ధర్మబద్ధమైన నీతి, మానవ మర్యాద ముఖ్యం. ఎక్కడ ఉన్నా ఏ సమయంలోనైనా యోగ్యమంతమైన ఆసలు మర్యాదలు అభ్యాసం చేసుకోవాలి. వినయ

అని! శుభాకాంక్షలు!
మహాశక్తులకు, సజ్జనులకు,
పుష్కలనదికులకూ
శుభాకాంక్షలు! శుభాకాంక్షలు!
శుభాకాంక్షలు!

—సంపాదకుడు

“ఐకమత్యము, సమానత్వం, పరస్పర సహకారం ఉన్నచోట సుఖం, సంతోషం, సౌభాగ్యం ఉంటుంది.”

విధేయతలతో సత్ప్రవర్తనను అలవరచుకోవాలి. అవసరమైన వారికి సమయముకూలంగా సహకరించడానికి సహజమైన అభిలాష ఉండాలి. ఇదే యోగ్యవంతులైన నీతివరుల రహస్యం.

నీతి అనేది ఒక ప్రత్యేక అవకాశంలో, ఒక ప్రత్యేక వ్యక్తివల్ల అనుసరింపదగినదిగా ఉండ

కూడదు. నీతి సహజశీలంగా ప్రకాశించాలి. నీతి ఏదో ఫలితాన్ని ఆశించి ముఖనుత్తరీకోసం అనమయంలో ఆచరింపబడేదిగా ఉండకూడదు. నీతి శీలంతో ఐక్యమై అభివృద్ధి పొందాలి

పై అట్టనుబట్టి కాదు లోపల విషయాన్ని బట్టి గ్రంథం విలువ అన్నట్లు రూపురేఖలు, చేపభాషలు, ధరించిన బట్టలు కాపుసహజమైన మర్యాద, సత్ప్రవర్తన మనిషి విలువను తెలియజేస్తాయి.

మర్యాదలేని అవినీతిపరులను ఎవరూ గౌరవించరు. మానవునికి మర్యాదే ముఖ్యం ఈనాడు లోకమంతా అవినీతిపరులతో, మర్యాద హీనులతో నిండిపోయింది. ఒకరిని దూషించి ఏమర్పించడానికి పూనుకుంటారు

నడతనరిగా లేదని నిందిస్తారు. తమలోపాన్ని తాము తెలుసుకోరు విశిష్టమైన నీతివరులు చాలా అరుదు

నైతిక ప్రవృత్తిని, మర్యాదను ప్రవృద్ధి చేసుకోడానికి ప్రయత్నించాలి. అవినీతిని అంతరింప చేసుకోవాలి. అసలైన మర్యాదలే మనిషిని మనీషిగా మారుస్తాయి.

పారిశ్రామిక వ్యర్థపదార్థాల పరిష్కారానికి క్రొత్త సాంకేతిక పద్ధతి

పారిశ్రామిక వ్యర్థపదార్థాల పరిష్కారానికి జపాన్ లో ఒక కంపెనీ మట్టిపాములను ఉపయోగించే క్రొత్త సాంకేతిక పద్ధతిని కనిపెట్టింది. పారిశ్రామిక వ్యర్థపదార్థాలను మట్టిపాములకు పెట్టి తినిపించి, ఆ పాముల విసర్జనలను ఎరువుగా ఉపయోగించడం ఈ సాంకేతిక పద్ధతి రహస్యం.

(3 వ పేజీ తరువాయి)

వెంటనే ఆచరణకి పూనుకో. సమస్తం విజయవంతంగా నెరవేరుతుంది. సౌభాగ్యంతో తులతూగుతుంటావు. నీవు అనుకునేటంత శక్తిహీనుడవుకావు. నీవు, నీ దేహం, నీ ప్రాణం, నీ మనస్సు అంతా శక్తిమయం. ఎప్పుడీకప్పుడు నీలో ఆత్మశక్తికి ఉద్దీపన కలిగించుకుంటూ ఉత్సాహంతో ప్రస్తుత ధర్మం ఆచరించు నీజన్మ ఒక క్రొత్త జన్మ అవుతుంది.

“ప్రతిఘటన అభివృద్ధికి ఉత్సాహం.”

భారతరత్నాలు

డా.ఎ.లక్ష్మణస్వామి మొదలియార్

ఇప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న కర్నూల్ లో చెందిన ఒక మధ్య తరగతి కుటుంబంలో 1887 అక్టోబరు 14న జన్మించిన డా. అర్వాట్ లక్ష్మణస్వామి మొదలియార్ తండ్రి అర్వాటు కుప్పస్వామి, తల్లి సిద్ధమ్మల్. వీరు కర్నూల్ లోని మునిసిపల్

వీరు మొదట కొన్ని సంవత్సరాలు స్థానిక జిల్లాలో వనిచేసి 1912 నుంచి మద్రాస్ ఎగ్జ్యూట్ హాస్పిటల్ ఫర్ ఉమెన్ అండ్ చిల్డ్రన్ లో కొంతకాలం ఉద్యోగం చేసారు. ఉద్యోగ వైపు జ్ఞానికి, హాస్పిటల్ లో ప్రదర్శించిన ప్రేమ బెదర్యాలకు అందరి అభిమాన పాత్రలై మిక్కిలి గౌరవ మర్యాదలను పొందారు.

1914లో వీరు మద్రాసు యూనివర్సిటీలో బి.ఎ పట్టమును, 1922లో ఎమ్ డి పట్టమును పొందారు వెంటనే 'మెటర్నిటీ అండ్ చైల్డ్

హైస్కూల్ లో చదువుకున్నారు. 1902లో మెట్రిక్యులేషన్ పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులైనారు. చిన్నతనంలోనే తలిదండ్రులు మరణించుటవల్ల పెద్ద అన్నదొరైస్వామి వీరిని పెంచారు.

1903లో వీరు మరియు వీరి కవల తమ్ముడు రామస్వామి మద్రాసు జార్జిటౌన్ లో క్రిస్టియన్ కాలేజీలో చేరారు. ఇక్కడ ఇద్దరూ ఎఫ్.ఎ. (ఆర్ట్స్ లో మొదటి పరీక్ష) పరీక్షలు ముగించిన తరువాత లక్ష్మణస్వామి వైద్యంలో ఎల్.ఎమ్ & ఎస్ చదవడానికి మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీలో చేరారు.

లక్ష్మణస్వామి ఎల్.ఎమ్ & ఎస్ పరీక్ష ముగించి మద్రాసు మెడికల్ నర్సింగ్ లో చేరారు.

"విశ్వానందం" సాహిత్యాలు

ఫిబ్రవరి '83, మార్చి '84, మే '84, జూన్ '84, ఆగష్టు '84 నుంచి నవంబరు '84, జనవరి '85, మార్చి '85 నుంచి జూలై '85, జనవరి '86 నుంచి డిసెంబరు '86; జనవరి '87 నుంచి మే '87, జూలై '87 నుంచి డిసెంబరు '87, జనవరి '88 నుంచి డిసెంబరు '88; జనవరి '89 నుంచి డిసెంబరు '89, జనవరి '90 నుంచి జూన్ '90 కాపీలు మానద్ద ఉన్నవి. 1983 కాపీ వెల పై 0.75 లు; 1984 కాపీల వెల రూ.8 75లు, 1985 కాపీల వెల రూ.8.00లు, 1986 కాపీల వెల రూ.18.25లు; 1987 కాపీల వెల రూ.17.50 లు; 1988 కాపీల వెల రూ.20 25లు; 1989 కాపీల వెల రూ.24 50లు; 1990 కాపీల వెల రూ.14 50లు రిజిస్టర్డ్ పోస్ట్ లో పొందడానికి కాపీల వెలతో పాటు రూ.6 00 లు చేర్చి M.O వంపాలి. 'రత్నానిజెన్సిస్', 9, దేశికారోధ్యు, మైలాపూరు, మద్రాసు - 600 004

-నర్మలలేషన్ మేనేజర్

"నమ్మకమే మానవుని నడిపించుశక్తి."

కేర్. ఎ నేషనల్ ప్రాజెంట్ అనే సుప్రసిద్ధ గ్రంథాన్ని రచించారు.

ప్రజారంగంలో, విద్యారంగంలో మరియు పరిశోధకరంగంలో డా. లక్ష్మణస్వామి మొదలియార్ ప్రసిద్ధి పొందారు. 1927-28లో బ్రిటన్ మరియు యూరప్ లో ఆబ్స్ట్రేట్స్ అండ్ గ్రెనకాలజీ మీద ఉపన్యసించుటకు నియోగింపబడ్డారు. వీరు 1938లో రచించిన 'క్లినికల్ ఆబ్స్ట్రేట్స్' అనే గ్రంథం అనేకసార్లు పునర్ముద్రించబడింది ఇప్పటికీ అది ఒక ప్రమాణ గ్రంథంగా పరిగణించబడుతుంది.

1934 నుండి వీరు మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీలో ఆబ్స్ట్రేట్స్ అండ్ గ్రెనకాలజీ ప్రొఫెసర్ గా పనిచేసారు. 1939లో అదే కాలేజీకి మొట్ట మొదటి భారతీయ ప్రిన్సిపాల్ గానూ, హాస్పిటల్ ఫర్ వుమెన్స్ సూపరింటెండెంటుగాను నియమింపబడ్డారు. 1941లో అమెరికన్ కాలేజ్ ఆఫ్ సర్జన్స్ ఫెలోగా ఎన్నుకోబడ్డారు. ఈ పదవికి వీరే మొట్టమొదటి భారతీయులు. 1948లో వీరు ఇంటర్ యునివర్సిటీ బోర్డ్ కి అధ్యక్షుడవ్వని అలంకరించి సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ గురించి రిపోర్టు తయారు చేసారు.

డా. లక్ష్మణస్వామి మొదలియార్ ఇండియన్ మెడికల్ కౌన్సిల్ సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడ్డారు. అలాగే ఇండియా కౌన్సిల్ ఆఫ్ టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ మరియు అలాగే ఇండియా కౌన్సిల్ ఆఫ్ సైంటిఫిక్ అండ్ ఇండస్ట్రియల్ రీసెర్చ్ సంస్థలతో వీరికి సన్నిహిత సంబంధం ఉంది. మూడవ వంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో హెల్త్ సర్వే అండ్ డెవలప్ మెంట్ కమిటీ చైర్మన్ గా ఎన్నుకోబడ్డారు. వరల్డ్ హెల్త్ ఆర్గనైజేషన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ బోర్డుకి మరియు యునైటెడ్ నేషన్స్ ఎడ్యుకేషనల్, సైంటిఫిక్ అండ్ కల్చురల్ ఆర్గనైజేషన్ (UNESCO) కి చైర్మన్ పదవిని అధిష్టించారు.

గ్రెనకాలజీ విభాగంలో గొప్ప నిపుణులుగా అంతర్జాతీయ ఖ్యాతిని పొందారు వీరు ఈ రంగంలో అపూర్వసేవకు భారతదేశంలోనూ

వైనియులకు మోటారుకారు

మోటారు 1000 మిలియనుకు పెరిగిన జనాభాకి నాలుగు మిలియను మోటారు వాహనాలు మాత్రమే ఉన్నాయి. వీటిలో ఒక మిలియను కార్లు. — జర్మనీ సర్వే, లాన్సెట్

హృదయంలో బంధం

ఊపిరి సలపని జీవితం భరించడానికి హృదయంలో బంధం బలిష్ఠంగా ఉండాలి. ఈ బంధం మెదడులో కంటే హృదయంలో నిష్కళంకమైన పవిత్ర ప్రేమ నుండి జవనత్యాలను కలిగించు కుంటుంది ఇది ప్రతిఫలం ఆశించని ఉదారప్రేమ. నియమాలు, నిబంధనలు లేని అనంత ప్రేమ మానవుణ్ణి మానవత్వం నుంచి దివ్యజ్ఞానానికి తీసుకు పోగల ప్రేమ.

— డా॥ జెంద్రప్రసాద్ మొట్టమొదటి భారత అధ్యక్షుడు

“ఇతరుల మంచికై చేసే నిజమైన సేవ భగవంతునికి చేయబడు పూజ.”

మరియు విదేశాలలోనూ అనేక ప్రముఖుల ప్రశంసలను పొందారు. మద్రాసు యూనివర్సిటీ వైస్-ఛాన్సలర్ గా ఉన్నత సాంప్రదాయాభివృద్ధికి కృషిచేసి సహకరించారు. వీరు అంతర్జాతీయ పరిశీలించి మానవుల హృదయాలను గ్రహించగల చతురులు. విషయగ్రహణ శక్తి, ధర్మనిరతివల్ల మద్రాసు యూనివర్సిటీ వైస్ ఛాన్సలర్ పదవిని ఆగస్టు 1942 నుండి జూలై 1969 వరకు 27 సంవత్సరాల దీర్ఘకాలం దిగ్విజయంగా చేపట్టగలిగారు. భారతదేశంలోనేగాక ప్రపంచంలో యూనివర్సిటీల చరిత్రలో ఇదిగోపు రికార్డు. వీరి దీర్ఘకాలపు వైస్ ఛాన్సలర్ పదవీకాలంలో రాష్ట్రంలో విద్యా అమానుషంగా అభివృద్ధి పొందింది. అనేకమంది ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు విద్యా రంగంలో వీరిని అఖండ ప్రజ్ఞావంతులుగా గౌరవించారు.

రాజకీయరంగంలో కూడా లక్షణస్యామి మొదలియార్ సేవ అత్యంత మహిమన్వితము. 1952లో వీరు మద్రాసు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడ్డారు. 1969 వరకు ప్రతిసారి తిరిగి తిరిగి ఎన్నుకోబడ్డారు. కౌన్సిల్ సభలో ప్రతిపక్షనాయకుడుగా ప్రజాపాలిత ప్రభుత్వానికి ఒక చిన్నాత్మ స్వాతంత్ర్య సాంప్రదాయాన్ని నిలబెట్టగలిగారు. ప్రపంచంలో విద్యావంతులందరూ వీరి ఉపన్యాసాలకు ఆశ్చర్యచకితులై పోయేవారు.

డా. లక్షణస్యామి మొదలియారు హిందూ మత సాంప్రదాయానికి చెందినవారు హిందువుగా అన్ని జాతి మతాలను పక్షపాతం లేకుండా అభిమానించారు. డా. మొదలియార్ జీవితాంతం అనేక గౌరవ మర్యాదలను పొందారు. 86వ సం.రం. వయస్సులో 1974 ఏప్రిల్ 15న మరణించారు.

యుఎన్ఎల్ విదేశీ విద్యార్థులు

యుఎన్ఎల్ నూటికి రెండు వంతులు (భారతీయులు కూడా చేరి) విదేశీ విద్యార్థులు మెకానికల్ ఇంజనీరింగ్, కంప్యూటర్ టెక్నాలజీ, బిజినెస్ మానేజ్మెంట్ లేక ఫండమెంటల్ రీసెర్చ్ మొదలైన విషయాలలో వైపుణ్యం సంపాదిస్తున్నారు. -'ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇంటర్నేషనల్ ఎడ్యుకేషన్, న్యూయార్క్, సౌజన్యంతో'

పక్షుల పట్ల భగవంతుని అపారకరుణ

ఒకరోజున వేట ముగించుకున్న అంగ్లేయుడు హైందవ స్నేహితునితో 'ఈ రోజు వేట బాగా లేదు' అన్నాడు దానికి అతడు 'నీవు చాలా బాగా పేల్చావు. కానీ పక్షుల పట్ల భగవంతుని కరుణ అపారం!' అన్నాడు

“ఒక్కసారి ఆత్మపరిశీలన చేసుకుంటే కలిగే జ్ఞానం జీవితంలో పొందిన అనుభవపాతంతో సమానం.”

జపాన్ మల్లయుద్ధం - సుమో

బేస్బాల్ తో పాటు జపాన్ దేశస్తులు అధికంగా అభిమానించే ఆట సుమో - జపాన్ దేశపు మల్లయుద్ధం. సుమో జపాన్ సంస్కృతికి, సాంప్రదాయానికి ప్రసిద్ధి పొందింది. దీనికి సంబంధించిన ప్రాచీన విధులు, నియమాలు దీనికొక అపూర్వ గౌరవాన్ని అపొందించాయి.

జపాన్ పురాణ కాలంలో దీని ప్రస్థావన ఉంది. ఇది చాలా పురాతనమైనది. మొట్ట మొదట దేశంలో నమ్మద్దిగా పంటలు పండడానికి, ప్రజలు ఆరోగ్యవంతంగా ఉండడానికి వర్షదీపాలలోను, ఉత్సవాలలోను కావ్రనమ్మతంగా అనుసరించి అచరించబడే క్రీడలే దీనికి ప్రారంభం అని చెప్పుకోవాలి. 8వ శతాబ్దంలో నారా చక్రవర్తి ఆస్థానంలో అచరించబడిన కార్యక్రమంలో సుమో ఒకటి. 18వ శతాబ్దంలో మొట్టమొదటి సుమో అసోసియేషన్ ఏర్పడి విప్రుణుల మల్లయుద్ధం ప్రారంభమైంది.

సుమో మల్లయుద్ధం వర్తలకారవ 'డోహ్యో' (Dohyo) అనే ఒక రంగస్థలంలో ఆడతారు.

దీని వ్యాసం 4.55 మీటర్లు ఉంటుంది. రంగస్థలం పైతలం చాలాగట్టిగా ఉంటుంది.

ఈ ఆట నియమాలు, నిబంధనలు చాలా సులభంగాను నరళంగాను ఉంటాయి. కాళ్లతో గాక మొట్టమొదట శరీరంలో ఏ భాగంతోనైనా రంగస్థలాన్ని ముట్టిన అటగాడుగానీ లేక మొట్టమొదట రంగస్థలం నుంచి వెలుపలికి త్రోయబడిన అటగాడుగానీ ఓడినట్లు లెక్క. మల్లయుద్ధాలు అంతా ఒక్కవట్టులో కొన్ని నిమిషాలలో పూర్తి అయిపోతాయి.

మల్లయుద్ధం చేసే క్రీడాకారుల తలమీద ముడి, అంపైర్ ధరించే ధగధగ మెరిసే దుస్తులు జపాన్ ప్రాచీన సాంప్రదాయాన్ని ప్రదర్శిస్తాయి. టోక్యోలో కొకుజిక్ జాతీయ సుమో రంగస్థలం 13,000 చదరపు మీటర్ల వైశాల్యం ఉంటుంది. 11,500 మంది సుమో అభిమాన పాత్రులు కూర్చోడానికి సౌకర్యంగా ఉంటుంది. ఈ ప్రదేశంలో ఒక సుమో మ్యూజియం కూడా ఉంది.

విదేశీ మల్లయుద్ధ వీరులు చాలా మంది సుమో క్రీడాకారులలో చేరారు. వీరంతా యునైటెడ్ స్టేట్స్ మెయిన్ లాండ్, హవాయ్, టోంగా, నమోవా, ఫిలిప్పైన్స్, కొరియా, త్రైవాన్, అర్జెంటీనా నుంచి వచ్చినవారు. ఈ విధంగా వచ్చిన విదేశీ మల్ల వీరులలో హవాయ్ నుంచి వచ్చిన టాకామియామా (Takamiyama) చాలా ప్రఖ్యాతి పొందినవాడు. ఇతడు 1984లో విరమించాడు. కానీ అభిమానులు అందరూ ఇతని ప్రత్యేక విధానాన్ని పట్టుదలను ఎన్నటికీ మరిచిపోరు.

“దానం చేయడం కంటే
మధురాతి మధురంగా పలకడం మేలు.”

ధనుర్మాసం-సంక్రాంతిపండుగ

సీతారవిచంద్రన్

ఉగాది, శ్రీరామనవమి, దీపావళి, వినాయక చతుర్థి, మొదలైన ఉత్సవదినాలు వండుగులు దేశకాల పరిస్థితులను బట్టి, సాంప్రదాయాన్ని బట్టి ఇటువంటి వండుగులు మనం ఎన్నెన్నో చేసుకుంటాము. ఈవండుగు లన్నిటిలోను ముఖ్యమైనది సంక్రాంతి వండుగు. ఇది మనకు పెద్దవండుగు!

సంక్రాంతి వండుగు మార్గశిర పుష్యమాసాలలో వస్తుంది. అంటే సాధారణంగా జనవరి రెండవ వారంలో వస్తుంది. దీనిని మకర సంక్రాంతి అనికూడా అంటారు. మేవం, వృషభం, మిథునం మొదలైన 12 రాశులలో సూర్యుడు ఒకరాశినుంచి మరొకరాశిలో ప్రవేశించడం సంక్రాంతి లేక సంక్రమణం. ఈవిధంగా సూర్యుడు ఒక్కొక్కరాశిలోనూ ప్రవేశించినప్పుడు ఒక్కొక్క సంక్రాంతి ఏర్పడుతుంది. కాబట్టి మనకి 12 సంక్రమణాలు ఏర్పడతాయి. కానీ సూర్యుడు మకరరాశిలో ప్రవేశించినప్పుడు ఏర్పడే సంక్రాంతే మనం వండుగు చేసుకుంటాము. ఇదే మకర సంక్రాంతి.

మకర సంక్రాంతి నుంచి ఉత్తరాయణ వుజ్జ్వలించి ప్రారంభమవుతుంది. చలి వెనుక బడుతుంది. అకులురాలి చెట్లు చిగురించి శోభిస్తాయి. ప్రకృతి అంతా రమణీయంగా ఉంటుంది. రైతులు పెట్టుబడిపెట్టి ఎండనక, వాననక ఓర్చి కష్టించి వండించిన పైర్లు వుష్టులంగా వండుతాయి. జీవితంలో ఒకకొత్త మార్పు ఏర్పడుతుంది. అందుకే ఇది మనకు పెద్ద వండుగ అయింది. సంక్రాంతి వండుగకు ముందు నెలరోజులు సూర్యుడు ధనుస్సు(రాశి)లో ఉంటాడు. ఈనెలరోజులూ మనకు వండుగ రోజులే. సూర్యుడు ధనుస్సులో ప్రవేశించినది

పేదాశుని

దానినుండి అసలు పరిశోధనయొక్కంతే దాని
 కంటే అధికంగా సమీకరించిన వాటిని పొందుతున్నా
 వున్నామని నానాన్నాగ్రహించి నన్ను సంతోషపర్చారు.

— 2055 —

పాలరాతి మీద ధర్మశాస్త్రం

బిర్లా మండలే రోడ్డు మీద ఒక పైలు పొడవు కుతో డా (Kutho Daw) అనే గ్రందం పాలరాతి మీద వ్రాయబడిన ధర్మశాస్త్రం. యుఖాంటి అనే బౌద్ధ బిక్కువు వ్రాసిన ఈ గ్రంథంలో 728 పుటలు ఉంటాయి. ప్రతిపుట ఒకరాతి వలక, ఒకటన్ను భారం తూగుతుంది. పాల్ గ్రామంలో పైనుంచి క్రిందికి చెక్కబడి ఉంటుంది.

“ప్రతిఫలం ఆశించకుండా చేసే మేలు
మహానముద్రం కంటే గొప్పది.”

—తిరుక్కురళ్

మొదలు మకరరాశిలో ప్రవేశించేవరకూ ప్రతి రోజూ ఇళ్లముందు శుభ్ర వరచి పేడనీళ్లు జల్లి ఊడ్చి వింతవంత రంగు ముగ్గులు పెడతారు. ముగ్గులు గృహాలంకరణలో ముఖ్యస్థానం అలంకరించాయి. ఈ ముగ్గులు ప్రతీరోజూ ఇంటి వీధిగుమ్మలలో చిత్రిస్తారు. ముఖ్యంగా ధనస్థానం నెలరోజులూ విచ్చలవిడిగా ముగ్గులతో అలంకరిస్తారు అప్పుడు ప్రతి ఇల్లు

ఒక చిత్రశాలగానే కనిపిస్తుంది. ప్రతీగృహిణి ఒక చిత్రకారిణిగానే కనిపిస్తుంది. మగువలకిది ముగ్గుల వండుగ - స్త్రీలు ముగ్గులు తీర్చడంలో తమ హస్తకళానైపుణ్యాన్ని ప్రదర్శించుకోడానికి ఇది ఒక అపూర్వ అవకాశం.

బాలికలకిది గొప్పవండుగ. ఆడపిల్లలు పెరటిలో ముగ్గులుతీర్చి ఆముగ్గుపైన అయిదు పేడముద్దలు ఉంచి పైన బంతిపువ్వులు గ్రుచ్చిననువుకుంకుమలతో పూజించి గొప్ప మౌలను పెడతారు. ఈ గొప్పమౌలచుట్టూ తిరుగుతూ చేతులు తడుతూ పాటలు పాడతారు. ఇళ్లు వాళ్ళ దులిపి వెల్లవేయిస్తారు. గుమ్మలకు వసువురాసి ముత్యాలవంటి ఎరువు, తెలుపు చుక్కలు పెట్టి సింహద్వారాలకు బంతిపూదండలు, మామిడి ఆకుతోరణాలు కట్టి అలంకరిస్తారు ఇదంతా మకరసంక్రాంతికి ఆహ్వానమా అనిపిస్తుంది.

దానర్లు, భక్తులు బ్రాహ్మణ్ణి భజనగోష్ఠలతో నాలుగువీధులు చుట్టివస్తారు. దేవాలయాలలో తెల్లవారుఝామునే పూజలు జరుగుతాయి. ప్రతిదినం పొంగలివైభవం చేస్తారు. సంక్రాంతి వండుగ మూడురోజుల వండుగ. మొదటిరోజు భోగీవండుగ. ఆరోజు తెల్లవారు ఝామున ఇంట్లో పాతవస్తువులు, బోగీపెడకలు, ఇతర నిరుపయోగకరమైన వస్తువులు పోగుపెట్టి పెద్దపెద్దమంటలు పెడతారు. వీటినే భోగీమంటలు అంటారు. ఆరోజు పొంగలి వండుకు తింటారు. పిల్లలకు పేరంటంచేసి

బార్బడోస్ జనసాంద్రత

ప్రపంచంలో జనసాంద్రత చాలా ఎక్కువగా ఉండే దేశాలలో బార్బడోస్ ఒకటి ఇక్కడ అక్షరాస్యత రేటు కూడా చాలా అధికం. జనాభాలో 97 శాతం అందరూ వ్రాయగలరు, చదువగలరు దాదాపుగా 90 శాతం జనాభా స్టాంబేషన్లో వసులు చేసే ఆఫీస్ నుంచి వచ్చిన బానిస వంశస్థులు

తల్లి అని తర్థమిచ్చే మాట
'మ' కాంతో
ప్రారంభమవుతుంది

ప్రపంచంలో అన్ని భాషలలోనూ తల్లి అని అర్థమిచ్చే మాట 'మ' కాంతో ప్రారంభమవుతుంది.

మొట్టమొదటి తెలుగుటాకీ
1931 లో తీయబడింది

మొట్టమొదటి తెలుగుటాకీ (భక్తప్రహ్లాద) 1931 లో తీయబడింది సురభికామల మొదలైన వారు నటించిన ఈ ఫిల్మును హెచ్ ఎమ్ రెడ్డి డైరెక్టు చేసారు.

“సచ్చీల సంవదగల వ్యక్తికి దారిద్ర్యము
అవమాన హేతువు కాదు.”

రేగువల్లు, చెరకుముక్కలు దక్షిణ పెట్టి తలపైపోసి హఠతి ఇస్తారు.

రెండవరోజు వండుగ మకర సంక్రాంతి. ఈరోజు చాలా ముఖ్యమైనది. బ్రాహ్మణులకు గుమ్మడికాయ దానం చేస్తారు. పితృదేవతలకు తర్పణాలు విడుస్తారు. నువ్వులు, వండదార, శనగవప్పు, వేరుశనగవప్పు కలిపి స్త్రీలు ఇంటింటా పంచుకుంటారు. చిన్నవారు పెద్ద వారికి నమస్కారాలు చేసి ఆశీర్వాదం పొందుతారు. దీనినే మొక్కుల వండుగ అనికూడా అంటారు.

మూడవరోజు వండుగ కనుమ వండుగ. ఇది ముఖ్యంగా రైతుల వండుగ. రైతులు వారివారి పనిముట్లను శుభ్రంచేసి పనువు, కుంకుమ, గంధం పెట్టి పూజిస్తారు. పశువులను కడిగి అలంకరిస్తారు. పొంగలి నైవేద్యం చేసి ఆరగిస్తారు. పొంగలి మెతుకులు పొలాలలో జల్లుతారు. సాయంకాలం పశువులను అలంకరించి మేళతాళాలతో ఊరేగిస్తారు. ఊరిబయట ఎడ్లపోటీలు, పొట్టేళ్లపందాలు, కోడిపందాలు జరుపుకుంటారు. కనుమ తరువాతి రోజు ముక్కనుమను కూడా కొంతమంది పశువుల వండుగ చేసుకుంటారు.

స్త్రీలు భోగిమొదలు పదిరోజులు బొమ్మల కొలువు పెడతారు. దీనినే సంక్రాంతి కొలువు అంటారు. కొన్నిఇళ్లలో సాంప్రదాయంప్రకారం 'గొబ్బిగారి' వ్రతం చేసుకుంటారు. భోగినాడు అలంకరించిన మంటపంలో మట్టితోగానీ, పసుపుతోగానీ చేసిన గోరి విగ్రహాన్ని ఉంచి నిష్ఠగా పూజిస్తారు. నాల్గవరోజున ఉద్యానన చేస్తారు. ఆరోజు బాలబాలికలు గోరీదేవిని ఊరేగింపుగా తీసుకువెళ్లి చెరువులలోనో, నదులలోనో కలుపుతారు. దీనినే వాలాడింపు అంటారు.

ఇకమనుష్యులవాషింగ్ మెషీన్

బట్టల వాషింగ్ మెషీన్ మనకందరికీ తెలిసినదే కాని జపాన్ బోయోలో ఒక కంపెనీ కొత్తగా మనుష్యుల వాషింగ్ మెషీన్ను అమ్ముతుంది స్నానం చేయదలచినవారు ఆ మెషీనులో తలపైకి పెట్టి కూర్చుంటే చాలు. వేడినీటి ధారలు మనిషిని శుభ్రంగా తోసి కడిగేస్తాయి. ఆ తరువాత అధిక సానావునవ్వు శబ్దంతో కంపిస్తూ చిన్నచిన్న గుండ్రని రబ్బరు ముక్కలు మర్దన చేస్తాయి. ఒక ఇన్స్ట్రాక్షన్ లాంప్ తడిని ఆరబెట్టేస్తుంది తల, ముఖం మాత్రం మర్దన చేయవు.

ఎనిమిది సరిక్రొత్త అద్భుతాలు

- * అంతరిక్షయాత్ర
- * చంద్రగోళం మీద దిగడం
- * గుండెమార్పిడి
- * అణుశక్తి
- * జెట్ ప్రొపల్షన్
- * అంటీబయోటిక్స్
- * హెలివిజన్
- * లేసర్

“పనిచేయడానికి ఆకాంక్ష ఉంటే తగిన మార్గం కనిపిస్తూనే ఉంటుంది.”

యాత్రా స్థలాలు

కాంచీపురం

కాంచీపురం హిందువులకు ఒకసుప్రసిద్ధ యాత్రాస్థలం. భారతదేశంలో మోక్షదాయకమైన ఏడు యాత్రాస్థలాలలో ఇదిఒకటి.

అయోధ్యా మధురా మాయా
కాశీ కాంచీహవంతికా
పురీ ద్వారావతిచైన
సపైతా మోక్షదాయకాః

అయోధ్య, మధుర, మాయా (హరిద్వారం), కాశీ, కాంచీపురం, అవంతికా (ఉజ్జయిని), ద్వారకా అనే పుణ్యస్థలాలలో సేవలు చేసిన వారికి మోక్షం సులభం అన్నారు. కాంచీపురం మద్రాసుకు నైరుతి దిక్కుగా 76 కి.మీ ల దూరంలో ఉంది అనేక శతాబ్దాలపాటు వల్లవ రాజులకు ఇది ముఖ్యపట్టణం. చైనాదేశపు యాత్రికుడు హుయన్ ట్సాంగ్ ఈదివ్యక్షేత్రాన్ని సందర్శించి దాని బెన్నత్యాన్ని పొగిడాడు కాంచీపురం అనేక విద్యాలకు, వివిధ కళలకు

ముఖ్యకేంద్రంగా ఉండేది ఆదిశంకరాచార్యులు, అప్పర్, సిరుతోండర్, బౌద్ధ చిక్కువులలో ముఖ్యుడైన బోధిధర్మ మొదలైన తాత్త్వికులకు, వండితులకు ఇది వాసస్థానం. హిందూ, బౌద్ధ, జైనమతాలు వరస్సర స్మరలతో తమతమ బెన్నత్యాన్ని ప్రకటించుకున్నాయి.

600-750 ADలో వల్లవరాజుల సువిశాల సామ్రాజ్యానికి కాంచీపురం ముఖ్యపట్టణం దీనికి చుట్టూ కందకాలు ఏర్పరచి పెద్దపెద్ద ప్రాకారాలు నిర్మించి నగరంలో అనేక దేవాలయాలను స్థాపించారు కాంచీపురంలో సుప్రసిద్ధమైన దేవాలయాలు కొన్నిటిని వల్లవులు నిర్మించారు. మహేంద్రవర్మన్ వల్లవ మరియు మామల్ల నరసింహవర్మన్ (7AD శతాబ్దంలో మామల్లపురం లేక మహాబలిపురం స్థాపకుడు) విద్యాలను, కళలను పోషించారు అనేక దేవాలయాలను కట్టించారు నేడు కాంచీపురంలో 124 కి తక్కువకాకుండా దేవాలయాలు ఉన్నాయి! మహారాష్ట్ర ఎల్లోరాలో మరియు కర్ణాటకలో బాదామి రాతి దేవాలయాలను నిర్మించిన శిల్పులకు కాంచీపురం ప్రబోధం కలిగించింది.

ప్రపంచంలో మిక్కిలి భాగ్యవంతమైన యూనివర్సిటీ

యూనివర్సిటీ మహానాథ్ కలెజ్ లో నగరాధ్యక్ష యూనివర్సిటీ ప్రపంచంలో మిక్కిలి భాగ్యవంతమైన యూనివర్సిటీ దీని పరిధిమంట్ల విలువ 621,795,044 రూపాయల పైబడి ఉంది.

“ఉత్తమశీల నిర్మాణమే జ్ఞానమునకు చరమలక్ష్యం.”

—మహాత్మాగాంధీ

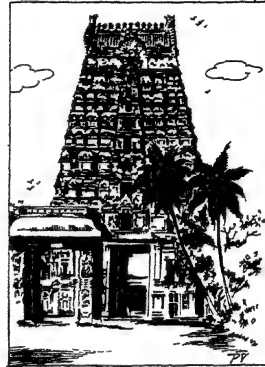
కాంచీపురంలో కైలాసనాథ దేవాలయం 1000 సంవత్సరాలనాటి పురాతన శివాలయం ఇది పల్లవుల శిల్పకళతో అలరారుతుంటుంది. పల్లవరాజైన రాజసింహు అతని కుమారుడు మహేంద్రవర్మన్ నిర్మించిన ఈ దేవాలయం ముతక ఇసుకరాతితో నిర్మించబడింది. పైన మరియు క్రింద అధిష్టానంలో రాతివలకలను ఏర్పరచారు విమానం నాలుగు అంతస్తుల చతురస్ర నిర్మాణం. పైన అష్టభుజాకారంలో శిఖరం నిర్మించబడింది. ప్రాకారపుగోడ లోతట్టుచుట్టూ 58 చిన్నచిన్న విమానాలు ఉన్నాయి. ఇక్కడ బ్రహ్మ విష్ణురాతి విగ్రహాలు, అందమైన పెయింటింగులు, సోమస్కంధ

శిల్పములు ఉంటాయి. దేవాలయప్రదేశం ఒకబ్రహ్మాండమైన శిల్పకళావస్తువులు, విగ్రహాలు మరియు ప్రతిమల అపూర్వప్రదర్శనశాల.

సందివర్మన్ పల్లవముల్ల నిర్మించిన కైకుంఠనాథ పెరుమాళ్ దేవాలయం గొప్ప విష్ణుక్షేత్రం. ఇదికూడా ఇసుకరాతి నిర్మాణం. పైనక్రింద గ్రానైటుతో నిర్మించబడింది. నాలుగు అంతస్తుల విమానం ఉంది. నాల్గవది తప్ప మిగిలిన మూడు అంతస్తులలోను గర్భగుడులు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. మొదటిదానిలో నిలిచి ఉన్న విష్ణువు, రెండవదానిలో కూర్చున్న విష్ణువు, మూడవదానిలో శయనించిన విష్ణువు

విగ్రహాలు ఉన్నాయి. ఈదేవాలయంలో పల్లవులకు వాతాపి (బాదామి) చాళుక్యులకు జరిగిన యుద్ధాలు శిల్పములుగా తీర్చిదిద్ద బడ్డాయి. దేవాలయంలో సుమారు 8వ శతాబ్దానికి చెందిన పెయింటింగులు హిందువుల కుడ్యచిత్ర నైపుణ్యాన్ని ప్రదర్శిస్తాయి.

16వ శతాబ్దానికి చెందిన విజయవాడ దేవాలయం దక్షిణగోపురం దక్షిణదేశంలో

నేను ఇంకా జూలియట్ చదవలేదు!

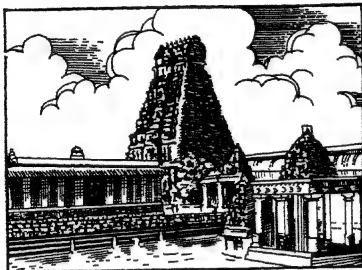
ఒకఫిల్మ్ జర్నలిస్టు సిసీమా నటిని సందర్శించినప్పుడు జరిగిన సంభాషణ: జర్నలిస్టు: మీరు ఇంగ్లీషు నవలలు చదువుతారా? నటి: ఓచదువుతాను. చాలానవలలు చదివాను కూడా. జర్నలిస్టు: అయితే మీరు షేక్స్పియర్ రోమియో అండ్ జూలియట్ చదివారా? నటి: రోమియో చదివాను. కానీ జూలియట్ ఇంకా చదవలేదు!

-బి.వి.విలియమ్స్

“నైతిక బలం భౌతికబలం కంటే అనేకరెట్లు శ్రేష్టమైనది.”

మిక్కిలి ఎత్తైనది. బ్రహ్మాండమైన ఈగోపురాన్ని రాజగోపురం అంటారు. 10 అంతస్తులతో 57 మీటర్ల ఎత్తుగల ఈగోపురాన్ని 1509-29 లో విజయనగర సామ్రాజ్యాధిపతి అయిన శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు నిర్మించారు.

ఇతర చూడదగిన దేవాలయాలలో ముఖ్యమైనది వరదరాజస్వామి దేవాలయం. కళానైపుణ్యమును చాటుతూన్న 96 స్తంభాల

సభామంటపం చుట్టూ చిన్నచిన్న మంటపాలు అతిరమణీయంగా ఉంటాయి. దేవాలయం కళ్యాణమండపంలో ప్రేలాడ దీపిన రాతిగొలుసులు అనాటి శిల్పాల శిల్పకళానైపుణ్యాన్ని ప్రతిబింబిస్తూ ఉంటాయి. దేవాలయం ఎడు అంతస్తులతో 30 మీటర్ల ఎత్తుగా ఉంటుంది.

కాంచీపురం నాడు, నేడు వట్టుచీరలకు ప్రసిద్ధి చెందింది. ఇళ్లముందర, రోడ్డుప్రక్క, రంగురంగుల వట్టునూలు అరబెట్టి ఉంటుంది. స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలు బట్టలు నేస్తూంటారు. కంచీవట్టుచీరలు అనేక డిజైనులలో, రంగులలో ఎంతో సాగుసుగా ఉంటాయి.

కాంచీపురం దక్షిణరైల్వేలో చెంగల్పట్టు అరక్కణం సెక్షనులో చెంగల్పట్టుకు 33 కి.మీ.ల దూరంలో ఉంది. మద్రాసు నుంచి కాంచీపురానికి బస్సాకార్యం కూడా ఉంది.

గ్రంధాలు నా ఉత్తమ స్నేహితులు

గ్రంధాలు నా ఉత్తమస్నేహితులు నన్ను ఏదీ ఇమ్మని అవి అడుగపు నరికదా నాకు కావలసిన వన్నీ ఇస్తాయి నా ప్రశ్నలన్నిటికీ సమాధానాలు ఇస్తాయి. ఓర్పులేకపోవడం ఎప్పుడూ లేదు. నిరాశ కలిగించవు. నిరుత్సాహచరచవు. నా తెలివితక్కువ తనాన్ని వదిలనం చేయవు. గ్రంథాలే నా జీవితంలో అధారపడి ఉండగల ఉత్తమ స్నేహితులు. మహాత్ములైన ఇంత సేవాసాకార్యం కలిగిస్తూ అవి కోరుకునేది నాగదిలో ఒక మూల బీరువాలే చోటు.

నాల్గైయర్

మెదడు సరాల వ్యాధులకు నూతన చికిత్సావిధానం

సోవియట్ యూనియన్ లాట్వియాలో రిగా మెడికల్ ఇన్స్టిట్యూట్లో మెదడులో ఉండే సరాల వ్యాధులకు ఔషధాల ఉపయోగం లేకుండా ఒక నూతన చికిత్సావిధానం కనిపెట్టారు. దీని ప్రకారం అకువంక్చర్ కేంద్రాలలో ఒక లేసర్ మరియు ఒక ఫిర అయస్కాంత క్షేత్రవర్ణవల్ల అశింపిన ఫలితం సులభంగా సాధించబడుతుంది. లాట్వియాన్ వైజ్ఞానిక శాస్త్రజ్ఞులు మానవశరీరాన్ని పరిశోధించి శరీరంలో ఇంతవరకూ కనిపెట్టని క్రొత్త ప్రదేశాలను, ప్రత్యేకగుణాలను తెలుసుకున్నారు. వీటిగుండా మెదడు రక్తనాళాలలో రక్తప్రవాహాన్ని నియంత్రిస్తూ నెక్కురును గడ్డకట్టకుండా చేయవచ్చు.

ప్రత్యేకంగా రూపొందించబడిన ఈ సాధనలో తక్కువశక్తి లేసర్ స్పెక్ట్రమ్లో (సప్తవర్ణ వర్ణికి) ఎరుపురంగుమీద ప్రవర్తిస్తుంది. ఈ కిరణావంజము తిరుగుతూవు చిన్న అయస్కాంతంమీదఉండే ద్వారం ద్వారా ప్రవేశిస్తుంది. నూదుల చికిత్సలాగాక రోగికి ఏబాధా ఉండదు. చర్మానికి అపాయం ఉండదు.

“మానం ఎప్పుడూ మాటకంటే ఎక్కువ శక్తివంతం.”

భారత యోగులు

శ్రీరామానుజాచార్యులు

మతకల్లోలం తీవ్రంగా ఉన్న క్రీ.శ. 11వ శతాబ్దం - శంకర, శాక్తేయ, పాశుపతాధిమతాలు దేనికదే మానవసంఘాన్ని సంస్కరించి గొప్పగొప్ప ఆచార్యుల సహాయంతో ప్రథమస్థానం పొందడానికి ప్రయత్నాలు కొనసాగుతున్నాయి. ఆనమయంలో క్రీ.శ. 1017లో ఆధ్యాత్మిక ప్రబోధకులు, మతప్రవక్త అగు శ్రీరామానుజులు తమిళనాడులో మద్రాసుకు దగ్గరగా శ్రీ

వివిధ తత్వశాస్త్ర విషయాలను పూర్తిగా తెలుసుకున్నారు. అపూర్వమైన మేధాశక్తితో శ్రుతులకు అపార్థం కల్పించిన గురువుగారిని విమర్శించారు. తరువాత శ్రీరామానుజులు కాంచీపురంలో వరదరాజ దేవాలయాచార్యులైన తిరుక్కచ్చి నంబి శిష్యులుగా చేరారు వారివల్ల భక్తి సిద్ధాంతంలో అనేక రహస్యాలను గ్రహించారు.

పెరుంబుదురులో జన్మించారు. అపారదైవ భక్తి, సదాచారసంపత్తిగల ఆనూరి కేశవసామయాజి బట్టరు వీరితండ్రి. తల్లి కాంతిమతి.

చిన్నతనంలోనే రామానుజులు తండ్రిని కోల్పోయారు. కాంచీపురంలో వీరి పినతల్లి కుమారుడు గోవిందబట్టరు అనే యాదవ ప్రకాశులు సుప్రసిద్ధ అద్వైత మతభోధకులు శ్రీరామానుజులు వీరివద్ద శిష్యులుగా చేరారు. ప్రతిభావంతులైన రామానుజులు సమకాలీన

25వ సంవత్సరం వయస్సులో శ్రీరామానుజులు వివాహం చేసుకుని గృహస్థాశ్రమాన్ని స్వీకరించారు. భార్య సంకుచిత పూర్వాచార

అంతర్జాతీయ డాక్యుమెంటుగా 'త్యాగయ్య' భద్రవరచబడింది

చిత్తూరు విశాఖపట్నం ప్రఖ్యాత సమీపానామమూలకాశ్రమం ద్వారా తెలుగు రిచ్చా ప్రాధాన్యము ఇచ్చి త్యాగయ్య చరిత్ర పుస్తకం (స్టాన్)లో అంతర్జాతీయ డాక్యుమెంటుగా భద్రపరచబడింది.

కీటుక నిరోధక సుగంధద్రవ్యం కనుగొనబడింది

లక్నోలో సెంట్రల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఫర్ మెడిసిన్లో అండ్ ఆరోమెటిక్స్ ఫ్రాంట్స్ వారు క్రొత్తగా కనిపెట్టిన సుగంధద్రవ్యం దేమిటను, బొడ్డింకలను, ఈగలను చేరనియదు ఈ కీటుక నిరోధక ద్రవ్యంలో సువాసన హిమాలయన్ సీదర్, సెడ్రన్ డియోడరల్ నుండి గ్రహించబడింది.

“కాచిన చెట్టుకు రాళ్లదెబ్బలు.”

పరాయణతను సహించక విశాల దృక్పథంతో శ్రీరామానుజులు భార్యను పరిత్యజించి నన్నా సాన్ని స్వీకరించారు. అప్పుడు వారికి 32 సంవత్సరాల వయస్సు.

అనమయంలో అపూర్వప్రతిభా పండిత్యము గల శ్రీరామానుజులు గొప్పపండితుడు వైష్ణవ మతప్రవక్త అగు యామునాచార్యులు (ఆళ వందారు) తరువాత శ్రీరంగంలో వైష్ణవమత

ప్రవక్తలుగా వారసులయ్యారు. యామునా చార్యులు తమ గ్రంథములలో వివరించిన ప్రకారం వైష్ణవ సిద్ధాంతాలను, ప్రవృత్తిని తెలుసుకున్నారు.

తనవైష్ణవ సిద్ధాంతాలను మరింత పరిష్కరణచేయడానికి శ్రీరామానుజులు బోధాయ నుని బ్రహ్మసూత్రం భాష్యం బోధాయనవృత్తిని నమగ్రంగా పరిశీలించారు. దీనికై వీరు కాశీరు దేశానికి వెళ్ళి వృత్తి లిఖిత ప్రతిని కూడా సంపాదించారు. బ్రహ్మసూత్ర భాష్యానికి విశిష్టా దైత దృష్టితో వ్యాఖ్యానం శ్రీభాష్యం రచించారు. దానిప్రకారం చిత్తు, అచిత్తు, ఈశ్వరుడు అనే మూడు తత్వాలు ఉంటాయి. ఈశ్వరుడే పరబ్రహ్మ.

చిత్తు జీవాత్మ. అచిత్తు జడజగత్తు బ్రహ్మసత్వము చిద చిద్రూపమైన జగత్తు అవిద్యాకల్పితం అనే శంకరాద్వైతమును ఖండించారు. చిద చిత్తులు పరబ్రహ్మకు శరీరములను సిద్ధాంతాన్ని సోపవత్తికంగా స్థాపించారు. చిదచిద్యిశిష్ట మైన పరబ్రహ్మ యొక్క అద్వైతాన్ని నిరూ పించేది కాబట్టే శ్రీరామానుజులు సిద్ధాంత మునకు విశిష్టాద్వైతము అనేపేరు వచ్చింది.

ఉత్తర భారతదేశం అంతా ప్రయాణం చేసి తనసిద్ధాంతాలను ప్రచారం చేయడానికి ద్వారక (గుజరాత్), పుష్కర్ (రాజస్థాన్), అయోధ్య, బదరీ, గోవర్ధన్ (ఉత్తరప్రదేశ్), తిరువతి (ఆంధ్రప్రదేశ్)లో శ్రీవైష్ణవ మతాలను నెలకొల్పారు. అనేకమంది పండితులతో వాదించి, తర్కించి, ఓడించి శిష్యులుగా స్వీకరించారు.

ఇంట్లో దీపాలకు కోల్ గాస్ వాడిన మొదటివ్యక్తి

బ్రిటన్ లో పరియం మురదాక్ (1754-1839) మొట్టమొదట 1782లో బోగ్స్ నుండి ఇంజిన్ కోల్ గాస్ను వెడ్రాక్ (గోర్గ్ వాల్)లో తన ఇంట్లో దీపం వెలిగించడానికి ఉపయోగించాడు.

గౌరవప్రదమైన బ్రిటన్ సాహిత్య బహుమానం

క్రీస్తు నలవే అనే 22 సంవత్సరాల వయస్సు గల ఐరిష్ రచయిత రచించిన 'అండర్ ది ఐ ఆఫ్ ది క్లౌకి గౌరవప్రదమైన బ్రిటన్ సాహిత్య బహుమానం ఇవ్వబడింది. ఇతడు ముట్లాడలేడు. నడువలేడు.

“కలిగిన వారికి అందరూ చుట్టాలే.”

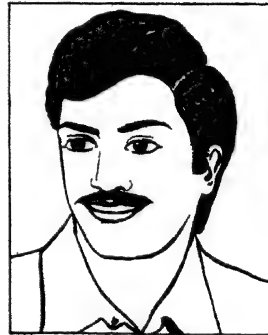
78వ సంవత్సరం వయస్సులో తమిళ నాడులో సంపదించుచుండగా శైవ మతాభిలాషులైన చోళచక్రవర్తి కులోత్తుంగ I వైష్ణవులను శైవమత స్వీకరానికి నిర్బంధించుచున్నాడు. ప్రాణాపాయం సంభవిస్తుందనే అభిప్రాయంతో శ్రీరామానుజులు శ్రీరంగంనుంచి కర్ణాటక రాజ్యానికి పారిపోయారు. అచ్చట జైవమతస్థుడైన హెయినలరాజు బిట్టిదేవునిచే వైష్ణవ మతం స్వీకరించజేసి విష్ణువర్ధనుడు అనేపేరుపెట్టారు. ఇక్కడవీరు 12 సంవత్సరాలకాలం నివసించి మేలోకటలో ఉన్న తిరునారాయణపురంలో శిథిలమైపోయిన నారాయణ (విష్ణువు) దేవాలయాన్ని జీర్ణోద్ధారణం చేసారు. జాతిమత భేదములను పాటించక అన్నిమతముల వారికి ఆశ్రయమిచ్చిన మొదటి మతసంస్కర్తగా పేరుపొందారు.

1118సం.రం.లో శ్రీరామానుజులు తిరిగి శ్రీరంగం చేరారు. కులోత్తుంగ చోళుడు చనిపోయాడు. శ్రీరంగంలో శాంతిభద్రతలు ఏర్పడ్డాయి. అచ్చట శిష్యుల సహాయంతో తమ మతప్రచారానికి పూనుకున్నారు. శ్రీరామానుజులు వర్షాకునకు పూనుకుని ఉత్తరమున, దక్షిణమున ఉన్న అనేక దేవాలయాలను సందర్శించి అయాదేవాలయాలలో వైష్ణవమతం ప్రకారం అర్చనా విధానములను ఏర్పరచారు. వైష్ణవ మతాధిపతిగా శ్రీరంగంలో శ్రీరంగనాథ దేవాలయంలో పూజాక్రమాన్ని నిర్ణయించారు. ఇప్పటికీ కాంచీపురం, తిరువతి మొదలైన దక్షిణాది దేవాలయాలలో ఈసాంప్రదాయమే అనుసరించబడుతుంది.

విశిష్టాద్వైత మతప్రచారం నిర్విఘ్నంగా కొనసాగడానికి 74 సింహాననాలను స్థాపించి శ్రీరామానుజులు తమ శిష్యులలో ముఖ్యులైన 74 మందిని మతసింహాననాధిపతులుగా నియమించారు.

100 సంవత్సరాలు పూర్ణాయుర్ధాయంతో (120 సంవత్సరాలు సాంప్రదాయం ప్రకారం) దేశానికి అచారయోగ్యమైన ధర్మాన్ని ప్రతిపాదించి 1137వ సంవత్సరంలో అవతారమును చాలించారు. శ్రీరామానుజులకు అనూరి అనే ఇంటిపేరు ఉండడం బట్టి శ్రీరామానుజులు అంధ్రుడని ఒకప్రతీతి ఉంది.

జీవితం ఒక అద్దం వంటిది

జీవితం ఇంట్లో గోడకు తగిలించిన అద్దం వంటిది నీవు పొట్టిగా ఉంటే అద్దంలో నీ ప్రతిబింబం పొట్టిగా కనిపిస్తుంది. నీవు పొడుగ్గా ఉంటే నీ ప్రతిబింబం పొడుగ్గా కనిపిస్తుంది. కోపంగా ఉంటే అందులో నీకోపం కూడా కనిపిస్తుంది అనందంగా నవ్వుతూ చూసుకుంటే అదికూడా నిన్నుచూసి నవ్వుతుంది

అలెన్ డి. మాక్.

“మోసేవానికి తెలుస్తుంది కావటి బరువు.”

సంభాషణ చాతుర్యం

లోకంలో కొంతమంది శవసంభాషణ చాతుర్యంతో ఎదుటివాళ్ళని సంతుష్టిపరచాలని అనుకుంటారు. కానీ అది వాళ్ళనుకునేటంత నులభంకాదు. అందరూ ప్రశంసించి మెచ్చుకోవాలంటే క్రిందనూచించిన తొమ్మిది విషయాలను గ్రహించి సందర్భానుసారంగా అవకాశాన్ని బట్టి నేర్పుతో ఉపయోగించుకోండి.

1. న్యగతం మానడానికి ప్రయత్నించు: సంభాషణ అంటే సంవాదం. ఎంతసేపు ఒక్కరే మాట్లాడుతుంటే సంభాషణ వినుగెత్తుతుంది. ఎదుటివారు చిరాకుపడిపోతారు. వాళ్ళకూడా తమ అభిప్రాయాలను చెప్పాలని అనుకుంటారు.
2. అందరికీ పరిచయమైన విషయాలు మాట్లాడు: ఫుట్ బాల్ అడే క్రీడాకారుడితో గజేత శాస్త్రంలో థియరీ అఫ్ నెంబర్స్ గురించి మాట్లాడకు. ఒకరికీ అసలు విషయం తెలియదు. అటులో నిబంధన అతిక్రమించినట్లు అఫ్ సైడ్ అనిపిస్తుంది.
3. ఎక్కువగా విను: ఎక్కువ విన్నడానికి ప్రయత్నిస్తే సంభాషణకు సంతోషపడుతున్నామని మాట్లాడేవారు అనుకుంటారు. మాట్లాడేవారికి ఇది మనప్రశంస:

4. వక్రకు సహకరించు: సంభాషణ మొదలు పెట్టి గతకాలపు వైభవాలను, విజయాలను జ్ఞాపకం చేస్తాండు. మామూలు సంభాషణలో ఇది ఒకరకం ఉదారమైన దాతృత్వాన్ని తెలియజేస్తుంది.
5. ప్రశంసించు: ఊరికే ముఖస్తుతితో పొగడటం కాదు. వాస్తవంగా మెచ్చుకోదగిన గుణాన్ని ప్రశంసించు. మెల్లిగా అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ నడుస్తూ పడిపడిగా పరుగెత్తలేని వారికి ఒలింపిక్ పోటీలలో పాల్గొనమంటే ఎలా ఉంటుంది?

చెట్టు నుంచి మంట

ఫిలిప్పీన్స్ లో చాలా అరుదుగా కనిపించే ఒక అడవి వృక్షచెట్టు ఉంది ఆ చెట్టు నుంచి ప్రవించే ద్రవం మంటలను పుట్టిస్తుంది దూరప్రాంతాలలోని గ్రామీణులు ఇప్పటికే ఈ ద్రవాన్ని లాంతర్లు వెలిగించుకోడానికి వాడుతున్నారు. ఈ ద్రవంతో దేశ ఇంధన అవసరాలు తీర్చుకోవచ్చని ఫిలిప్పీన్స్ శాస్త్రజ్ఞులు భావించి ఈ చెట్టుకుగల శక్తిని పరీక్షిస్తున్నారు చెట్టు ద్రోళ్ళనుండి మాను వళ్ళలోని గింజల నుంచి ఈ ద్రవం వుడుతుంది

బ్రెజిల్ లో ఇలాంటి చెట్లే డీసెల్ చెట్టు లేక గుగ్గిలం చెట్టు దీనిలో హైడ్రోకార్బన్ లో ఉండే లక్షణాలన్నీ ఉన్నాయి. ఫిలిప్పీన్స్ ఇంధనచెట్టు పరీక్షరణ గురించి వృక్షశాస్త్రజ్ఞులు పరిశీలనలు జరుపుతున్నారు. బ్రెజిల్ చెట్టుమాదిరిగానే ఇదికూడా యురొప్యో లోక జెముడు వర్గానికి చెందిన చెట్టు. ఈ చెట్టుకాయలు పండి వక్యానికి వచ్చి అవి వగిలి వాటి గింజలు నేలకు కొట్టుకు న్నప్పుడు అందులోనుంచి మంటలేవడం గమనించారు.

“అంతర్జాతీయ కన్న అది నిష్కారం మేలు.”

6. అర్థం చేసుకోడానికి ప్రయత్నించు: ఎదుటి వారికోరికలను, అభిలాషలను సానుభూతితో అర్థంచేసుకో నంగీతం అంటే చెవికోసుకునేవాడివి అయితే కర్ణాటక నంగీతం, హిందూస్థానీ నంగీతం, లేకపోతే భరతనాట్యం గురించి తెలిసి అభిమానించే వానితో సరసంగా మాట్లాడగలవు. వ్యక్తిగతంగా వారి ఇష్టమైన భావాలు విశదీకరించాలి. వాళ్ళకు ఇష్టమైన విషయాలను చెబుటూ.

7 నిండాస్తుతిపద్య: మీస్నేహితుల మనస్సులు అతిసున్నితంగా ఉంటాయి. పైకి పెద్ద నవ్వుతో సీవక్రోస్తులను సంతోషించినట్లు కనిపించినా అంతర్యంగా కోపోద్రేకంతో క్రుంగిపోతూంటారు.

8 ప్రత్యక్షంగా లేనివారిని గౌరవించు: దగ్గర లేనివారిని గౌరవించడం, అదరించడం మర్యాద. అక్కడ లేనివారు ఎలా ప్రతిపాదిస్తారు? వ్యర్థ ప్రసంగాలను ఎవరు మెచ్చుకుంటారు? ఒకరు లేనప్పుడు వారిని గురించి మాట్లాడటంలో న్యాయాన్యాయాలు తెలియవు కాబట్టి ఎదుటివారు మెల్లగా తప్పుకుపోవచ్చు.

9. నీగురించి చెప్పకోకు: నెమలి వురివిచ్చకుని నాట్యం చేస్తూన్నట్టు తననుగురించి, తన గొప్పలను గురించి మాట్లాడుకునేవారు పనికిరానివక్త. ఎదుటివారుకూడా నీలాగే ప్రారంభిస్తే గొప్పలకోసం ఇద్దరిమధ్యా వివాదం పెరుగుతుంది. ముఖ్యంగా గ్రహించవలసినది ఎవరిగొప్పవారిది. ఎవరికివారే ఎదుటివారిచేత గౌరవంపొందాలనుకుంటారు. ప్రతివారికీ స్వాభిమానం ముఖ్యం. ఈ రెండు విషయాల మీదే నిబంధనలు ఆధారపడి ఉంటాయి.

ఛేన్ ఇండియన్లు నీరు త్రాగరు

దక్షిణ అమెరికా పెరుగ్వోలో కాయిపిపెండి (Caipipendi) లోయలో రియో పాపానోటి నది గట్టుమీద నివసించే ఛేన్ ఇండియన్లు మంచి నీరు త్రాగరు. ఈ లోయలో నీరు త్రాగడానికి వీలు లేకుండా మడ్డిగా ఉంటుంది. నీటికి బదులుగా వీరు జీవ్వలనుండి తయారచేసిన వీరు త్రాగుతారు.

ఉద్ధీపకమైన స్ఫూర్తికి శక్తివంతమైన ఆధారం

ANANDA COOMARASWAMI

గత 3000 సంవత్సరాల భారతదేశపు జీవితాన్ని పరిశీలించినప్పుడు దానిసాహిత్యం, సాంప్రదాయం, ఆదర్శాలు, దాని తాత్విక ధర్మం, అక్కడి కళాకారులు, వారి కళాపానన, భారతీయుల నంగీత అభిలాష, వారి ధర్మపరాయణత, గొప్పదనం మొదలైన విషయాలను స్మరిస్తూ జటువంటి ఒక ఆదర్శజీవిత చిత్రాన్ని ఖావించుకున్నప్పుడు ఉద్ధీపకమైన స్ఫూర్తికి ఇంతకన్న శక్తివంతమైనది ఇంకొకటిలేదు.

-అనంద కుమారస్వామి

“జ్ఞాని కర్మయోగి కాకపోవచ్చును. కానీ సౌందర్యోపాసకుడు కర్మకుశలుడు కాకతప్పదు.”

నడకవల్ల పొందే లాభాలు

డా. ఓమ్ ప్రకాష్, MD, DABIM (USA)

సుస్థిరమైన క్రమపద్ధతిలో శరీరాన్ని చురుకుగా ఉంచుకుంటే ఆయుర్దాయం బాగా పెరుగుతుందని హార్వార్డ్ అల్ట్రామిని పరిశోధనలో తేలిన ఫలితాంశం గుండెనంబంధమైన కార్డియో వాస్క్యులర్ మరియు ఊపిరి తీత్తుల వ్యాధులను తగ్గించుట ద్వారా శారీరక వ్యాయామం

శక్తి అధికమవుతుంది. శరీరం ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది.

త్వరత్వరగా నడుస్తూకూడా, ఊగులాడుతూ నడిచేటప్పుడు (jogging) పొందే అధిక గుండెరేటును పొందవచ్చు దీనివల్ల ప్రాణ వాయువు స్థాయి అవసర ప్రమాణంలో ఉంటుంది.

నడక, వ్యాయామం ప్రారంభించే ముందు వైద్యుని సంప్రదించడం మంచిది. నడవడానికి ముందు చిన్న చిన్న ఎక్సర్సైజులు చేయాలి. ఆ తరువాత నడిస్తే ఒక మైలు దూరం నడవగలిగినంత వేగంగా నడిచి నడవగలరే లేదో తెలుసుకోవాలి ఒక మైలు దూరం నడిచిన తరువాత గుండెరేటు లెక్కపెట్టాలి ఉదాహరణకి 45 సంవత్సరాల వయస్సు గల వ్యక్తి సామాన్యంగా 18 నిమిషాలలో ఒక మైలు దూరం నడవగలడు.

శరీరానికి మేలు చేస్తుంది అంతగాకుండా ప్రాణవాయువు సక్రమంగా శరీరానికి వినియోగమయేటట్లు చేస్తుంది.

గుండె నిమిషానికి 120 సార్లు కొట్టుకునే టట్టుగా సాధారణంగా పెద్దవాళ్ళు వ్యాయామం చేయాలి. సక్రమమైన నడక, వ్యాయామం గుండెస్థితిని అభివృద్ధి పరుస్తుంది. బాగా స్థూలంగా ఉన్నవారికి శరీరభారాన్ని తగ్గించు కోడానికి ఇది చాలా ముఖ్యం ప్రతీరోజూ క్రమపద్ధతిలో నడిస్తే త్వరగా ముసలితనం రాదు. వృద్ధాప్యం ముంచుకురాదు వేగం తగ్గుతుంది. చాలాదూరం నడుస్తూంటే కండరాల

పెద్ద పెద్ద నగరాలలో 8 శాతం భారతీయులు ధ్వనికాలుష్య ప్రభావానికి లోనవుతున్నారు

యు ఎస్ ఎ లో 16 మిలియను మంది వ్యక్తి వ్యాపారాలలో ధ్వని కాలుష్యాలకు గురిఅవుతున్నాడు 40 మిలియను మంది రాకపోకలకు, విశ్రాంతికి నిద్రకు కళ్ళో ధ్వని అంతరాయంవల్ల బాధపడు తున్నారు. భారతదేశంలో పెద్ద పెద్ద నగరాలలో నివసించే వారిలో 8 శాతం మందికి ధ్వని అధిక శక్తి వల్ల కొంతవరకు చెవుడు కూడా సంభవిస్తూంది.

“శ్రద్ధ ఉంటే నిష్ఠ, నిష్ఠ ఉంటే సిద్ధి ఉంటుంది.”

జాగింగ్ కంటే నడవడం మంచిదా? జాగింగ్ వల్ల అకస్మాత్తుగా గుండె జబ్బులు రావడం సామాన్యం. ముఖ్యంగా నీరసంగా ఉండేవారికి. అంతేగాకుండా చీలమండల దగ్గర, మోకాళ్ల దగ్గర ఎముకలతో కూడిన కండరాలకు దెబ్బ తగులుతుంది నడచేవారిలో ఇటువంటి అపాయానికి అస్సారం ఉండదు.

బాగా లావుగా ఉండేవారు నిర్భయంగా ఏ అపాయం లేకుండా క్రమవద్దతిలో నడవడం వల్ల శరీరభారాన్ని తగ్గించుకోవచ్చు. త్వరత్వరగా నడవడం వల్ల అహారపు విలువలు (కాలరీలు) బాగా వినియోగపడతాయి. సాధారణంగా 68 కి గ్రా.లు భారం గల మనిషిలో 45 నిమిషాల నడకవల్ల 250 కాలరీలు వినియోగపడుతున్నాయి. ఇతడే ఎటువారు ప్రదేశం ఎక్కేటప్పుడు 540 కాలరీలు వినియోగపడతాయి. దీనినే ఇంకో విధంగా పరిశీలిస్తే ఇతడు అహారపు అలవాట్లను మార్చుకోకుండా క్రమవద్దతిలో నడుస్తూంటే ఒక సంవత్సరంలో 9 కి గ్రా.లు భారం తగ్గుతుంది నడక వల్ల శరీరంలో ఉండే క్రొవ్వు మాత్రమే కరిగిపోతుంది అని తెలుసుకోడం ముఖ్యం. అహార నియమం వల్ల క్రొవ్వు తగ్గుటమే గాక స్థూల శరీరం కూడా తగ్గుతుంది తరువాత పొందే శరీరభారం పూర్తిగా క్రొవ్వువల్లే ఏర్పడుతుంది.

అధిక రక్తపు పోటు, సిగరెట్లు త్రాగడం మరియు టెన్షన్ వంటివి నడకవల్ల రెండేసిరి గుండెపోటు రాకుండా నివారించుకోవచ్చు.

త్వరత్వరగా నడవడం వల్ల క్రింది శరీర భాగాలలో కండరాల గుంపు క్రమవద్దతిలో లయబద్ధంగా పనిచేస్తాయి ఊగడం వల్ల శరీరం పైభాగంలో కండరాలకు కూడా విశ్రాంతి ఏర్పడుతుంది. కండరాలు లయబద్ధంగా పనిచేయడం వల్ల కండరాలకు ప్రాణవాయువు సరిపోక పోవడం అంటూ ఉండదు. త్వరత్వరగా

నడిచేటప్పుడు బాగా ఎక్కువగా ఊపిరి తీసు కోడం వల్ల ఊపిరి తిత్తులు బాగా విస్తరించు కుంటాయి. తక్కువ ప్రాణవాయువు వినియో గంతో కండరాలు అధిక శక్తిని ఉత్పత్తి చేస్తాయి. సుస్థిరమైన ఆరోగ్యానికి ఇదే కీలకంశము

—హెల్త్ ఆక్షన్ సాజన్యతో

అంతర్జ్వ విజ్ఞానం

అస్థిరాయిడ్ సూర్యాని చుట్టూ కుబుడు మరియు గురుగ్రహాల కక్ష్యలలో పరిభ్రమించే వేలకొద్దీ ఉపగ్రహాలు.

మేర్(నముద్రాలు) చంద్రగళంలో నల్లని మచ్చలు చంద్రగళంలో నీరు లేదు కాబట్టి ఈ ప్రదేశాలన్నీ మైదానాలు

న్యూనూన్(అమావాస్య). చంద్రుని వివిధ కళలలో చీకటివైపు భూమి ప్రక్కకు ఉన్నప్పుడు, భూమినుండి చంద్రుడు కనిపించనప్పుడు

స్పేస్ మెడిసిన్: అంతరిక్షయానాలకు సంబంధించిన మానవుల వరశీలనకు ప్రత్యేకంగా ఏర్పరచిన వైద్యశాస్త్రం

ఫోటోస్థియర్: మనం సామాన్యంగా భూమినుంచి చూడగల సూర్యగళం పైతలం

“నిరంతర స్మరణకు అభ్యాసమే అంతరంగ సాధనం.”

మీ విజ్ఞానం పరీక్షించుకోండి

క్విజ్

- 1 వంటలమార్పిడి (crop rotation) అంటే ఏమిటి?
(ఎ) భూసారాన్ని పోషించి నిర్వహించడానికి ఒక వంట తరువాత మరోవంటను క్రమంగా పండించుట, (బి) సేద్యాన్ని ఒకచోటనుంచి మరో చోటుకి మార్చడం, (సి) వాణిజ్యవంటలను మరియు ఆహార వంటలను మార్చి మార్చి పండించుట, (డి) అనేక వంటలను ఒకేసారి పండించుట

- 2 'గీత గోవిందం' ఎవరు రచించారు?
(ఎ)తుకారాం, (బి)పురందరదాసు, (సి)తులసీదాస్, (డి)జయదేవుడు.
- 3 ఏషియాటిక్ సొసైటీని స్థాపించిన వారు ఎవరు?
(ఎ)అనిబిసెంట్, (బి)జిడ్డు కృష్ణమూర్తి, (సి) విలియంజోన్స్, (డి) వార్న్ హేస్టింగ్స్.
- 4 సోయాబిక్కుడులో అధికంగా లభించేవి:
(ఎ)విటమినులు, (బి)మాంసకృత్తులు (ప్రోటీనులు), (సి) పోషకాంశాలు (న్యూట్రి

యంట్స్), (డి) పిండిపదార్థాలు (కార్బోహైడ్రేటులు)

- 5 ట్రిపిల్ ఆంటిజెన్(Triple antigen) నివారించేది.
(ఎ)కోరింతదగ్గు, (బి)పోలియో, (సి)ప్లిఫాయిడ్, (డి)మనూచికము
- 6 సెక్యూరిజం అంటే?
(ఎ)అన్నిమతాలకు సమానమైన అంగీకారము, (బి)అన్నిమతాలకు అసమానమైన అంగీకారము,(సి)తమ మతం అవలంబిస్తూ ఇతర మతాలను కూడా సహించుట, (డి)దేశంలో మత బహిష్కారం.
- 7 వాస్కోడాగామా ఇండియాకు కేప్ ఆఫ్ గుడ్ హోప్ మీదుగా సముద్రమార్గం కనపెట్టి మొట్టమొదట చేరినది
(ఎ) డయ్యు (Diu), (బి) గోవా (Goa),(సి)యేనామ్(Yenam), (డి) కోజ్ కోడ్ (Kozhikode)
- 8 భారతదేశంలో ఒకరూపాయి నోటు మీద ఎవరి సంతకం ఉంది?
(ఎ)పైనాన్స్ మినిస్టరు, (బి)చైర్మన్, పైనాన్స్ కమిషన్, (సి)సెక్రటరీ, మినిస్ట్రీ ఆఫ్ పైనాన్స్, (డి) గవర్నరు, రిజర్వ్ బాంక్ ఆఫ్ ఇండియా

రేపటి మంచిరోజుకి

దూరప్రయాణం చేసేటప్పుడు దూరంగా ఉన్న మన గమ్యస్థానాన్ని మొత్తం దూరంగాక దారిలో తరువాతి స్థాయిలను గురించిమనకు మన శరీరం తగినట్లు అనిపిస్తుంది అదే విధంగా ప్రస్తుత ఈ రోజున మనలో భాగాగమ్యస్థానం దానంతట అదే స్వేచ్ఛ మంచిరోజు అవుతుంది.

—డా. వేదవతి

“నీ బాధను నీ స్నేహితులకు కూడా చెప్పుకు.

నీ బలహీనతను నీ శత్రువుల ముందు ప్రదర్శించుకు.”

తెలివికి పరీక్ష

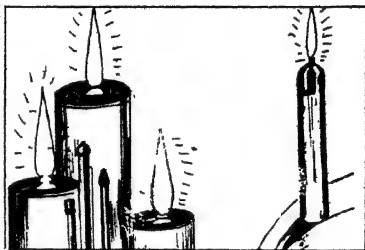
1. నిన్నటి 'కాత్త' నేటి 'పాత' అయితే నేటి కాత్త రేపటికి ఏమవుతుంది?
2. ఏది ఎక్కువ భారంగా ఉంటుంది? ఒకటన్ను ఉక్క లేక ఒకటన్ను కర్ర?
3. వగటిమాటలు పనికి చేటు. మరి రాత్రి మాటలు—? వాక్యాన్ని పూర్తి చేయండి.
4. గురువు మహమ్మదీయుడు, శిష్యుడు హిందువు. ఎవరి గురుశిష్యులు?
5. గుడిలో మత మాతృర్యం, బడిలో కుల కాలుష్యం కాలుమోపితే మానవ జీవితాల గతి ఏమిటి?
6. రైలు ప్రయాణానికి 'లెస్ లగేజీ - మోర్ కంఫర్ట్' అనే సూత్రం వర్తిస్తే పృథ్వుల జీవయాత్ర సుఖంగా సాగిపోవాలంటే?
7. మన అనర్థానికి కారణం అందులోనే ఉంది. ఏమిటది?
8. పరోపకారానికై ఆడే అనత్యం సత్యం అయితే పరాపకారానికి ఆడే సత్యం?

మాటల మహిమ

1. పైరాణి: జరి(ఎ), జలతారు(బి), పరికిణీ (సి), కొంగు(డి).
2. బడుగు: శవము(ఎ), అనమర్దుడు(బి), అల్పుడు(సి), పెద్ద(డి).
3. బూమె: మాయమాట(ఎ), మారుచేపము (బి), మాయ(సి), అబద్ధము(డి).
4. భజన: ధైర్యము(ఎ), శక్తి(బి), సత్తువ(సి), పగిలినది(డి).
5. పసి: వాసన(ఎ), ఆకలి(బి), శైశవదశ యందున్న(సి), పచ్చని(డి).
6. కీలు: గుట్టు(ఎ), మర్మము(బి), సీల(సి), ఉపాయము(డి).

7. కూడు: అన్నము(ఎ), కలసియుండు (బి), కలుగు(సి), రమించు(డి).
8. గాయకుడు: పాటపాడువాడు(ఎ), నర్తకుడు (బి), ప్రాథుడు(సి), వివవైద్యుడు(డి).
(జవాబులకు వ పేజీ చూడండి)

బి సి మొదటి శతాబ్దానికి పూర్వమే క్రొవ్వ వొత్తులు చేయబడ్డాయి

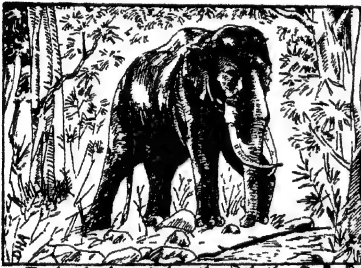
బి సి మొదటి శతాబ్దానికి ముందే ప్రజలు క్రొవ్వవొత్తులు తయారు చేసుకున్నారు. వెయ్యి సంవత్సరాలకు పూర్వం నహనదూరాలలో 12 గుర్తులు గల ఒక క్రొవ్వవొత్తి మండటానికి ఒక రోజు వట్టేది 17వ శతాబ్దంలో ఇంగ్లండులో ఒక అంగుళం పొడవు క్రొవ్వవొత్తి వెలిగించి ఏలం ప్రారంభించేవారు. అది ఆరిపోయినప్పుడు ఏలం ముగించేవారు మొదటి రోజులలో జంతువుల క్రొవ్వనుండి తయారైన క్రొవ్వవొత్తులు చాలా కొంత వంతంగా ఉండేవి. ఖరీదు కూడా ఎక్కువగా ఉండేది కొంతసేపు మండిన తరువాత ఇవి వటవటా కొట్టుకోవడంచేత తరచు వొత్తిని కత్తి రించవలసి వచ్చేది. 1860లో పారాస్ ఫ్ మైనం మధ్య అభిన సూలువొత్తులు పెట్టి చాలా అభివృద్ధి చేసారు.

“నశ్రముమైన విద్యావిధానం మీదే ఉత్తమ నవనాశ నిర్మాణం పోధ్యం అని ప్రపంచమంతా తెలుసుకున్నారు.”

—జననాథ్ తోలవేప్రో

అందరూ అభిమానించే ఇంహా

ప్రపంచంలో ఎనుగులన్నిటిలో మిక్కిలి అభిమానించదగినది ఆఫ్రికాజంబు. ఎనుగులు అన్నీ అందంగా నాట్యంచేస్తాయి. కానీ వాటికి బ్రహ్మ చెముడు. చెవులకు ఏమీ వినిపించదు. చిన్న పిల్లలతో అల్లరిగా ఆటలు ఆడతాయి. అయినా అంత అనాగరికమైన మోటు జాతికి చెందిన జంతువు ప్రపంచంలో ఇంకొకటిలేదు. వీటిని నులభంగా మచ్చిక చేసి పెంచుకోవచ్చు. కాని వాటిని కూడా ఇంట్లో పెంచుకోడానికి మనకి ఇక్కడ ఏలైనంత పెద్దపెద్ద భవనాలు

పెద్ద రూపం ఉన్న ఈ ఎనుగు మిక్కిలి సాధువుగా ఉన్నా అనేక విపరీత లక్షణాలు కలిగినది. కాబట్టి వాటి జీవితం అంతా ఇదమిద్ద మని నిర్ణయించడానికి ఏలులేకుండా దైవా దీనంగా ఉంటుంది.

కొన్నికొన్ని దేశాలలో విధి విరామం లేకుండా ప్రాద్దుటి నుంచి రాత్రిదాకా వీటిచేత పెద్దపెద్ద దూలాలను చేరవేస్తూంటారు. కొన్ని దేశాలలో దీనిని దైవంగా భావించి పూజిస్తారు. చాలా చోట్ల వీటికి అరటిపళ్ళు ఇస్తూంటారు సర్పములలో మొగ్గలు వేయడానికి, బ్రీక్కులు చేయడానికి శిక్షణను ఇస్తారు.

జీవితంలో దాని అదృష్టాన్ని గురించి దానికి ఏచీకూ చింతా ఉండదు దానికి అవకారం

చేయనంత వరకూ ఏవనికీ నియోగిస్తే అవనిని వినుగు విరామం లేకుండా చేస్తూంటుంది.

బ్రిటన్ లో మొట్టమొదట 54 బిసిలో జూలియన్ సీజర్ ఎనుగును ప్రవేశపెట్టాడు. బ్రిటన్ దేశపు రాజైన కాన్స్టింట్లనున్, అతని సైన్యం జూలియన్ సీజరు థేమ్స్ నదిని దాటనీయ కుండా అటంకం కలిగించేవారు. ఉన్నవాటిలో పెద్ద ఎనుగును తీసుకురమ్మని జూలియన్ సీజర్ ఆజ్ఞాపించాడు. దానిపైన ఒక అంబారి నిర్మించి విలుకాండ్రను కూర్చోబెట్టి నడిపించే వాడు. బ్రిటన్ దేశస్థులు అటువంటి జంతువును అంతకుముందు అనలు చూడలేదు. వారి గుర్రాలు దీనిని చూసి బెదిరి పారిపోయేవి

ఎనుగులన్నిటిలో ఆఫ్రికానుంచి వచ్చిన జంబు అత్యంత ప్రేయమైనది అందరికీ అభిమాన పాత్రమైనది దానికా పేరు ఇంగ్లీషు భాషలో చిరస్థాయిగా నిలిచిపోయింది.

లండన్ జూ నుంచి జంబును దానితో ఉండే సహవాసి ఆలిస్ నుండి వేరుచేసి 1882లో అమెరికా సర్క్యూస్ మేన్ పి.టి. బార్ నుమేకు అమ్మినప్పుడు బ్రిటిషువారు తీవ్రంగా తమ నిరసనను తెలిపారు.

1885, సెప్టెంబర్ 13న కెనడాలో సెంట్ థామస్ దగ్గర రైలుమార్గం దాటుతుండగా రైలు అకస్మాత్తుగా దీనిని ఢీకొట్టిమోదింది. ఈ అభిఘాతానికి రైలు ఇంజను, రెండుబోగీలు పడిపోయాయి.

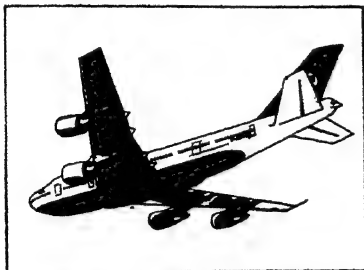
ఈ ఎనుగు అపురూపమైన విశ్వాసానికి సంవత్సరాల తరబడి మరపురాని ఒక చిహ్నంగా నిలిచిపోయింది. జోడుగా ఉండే సహవాసికి ఎనుగులు ఎప్పుడూ వంచించి ద్రోహం చేయవు.

“నీవు చెప్పేది అంతా ఎప్పుడూ ముఖ్యం కాదు,
ఎలా చెబుతున్నావు అనేదే ఎప్పుడూ ముఖ్యం.”

—మార్క్స్ గోర్కీ

నిజాలు - నిదర్శనాలు

45 లక్షల అంతర్జాతీయ
ప్రయాణీకులు బొంబాయి
అంతర్జాతీయ విమాన కేంద్రం
ద్వారా ప్రయాణం చేశారు

1988-89 సంవత్సరాలలో బొంబాయి
అంతర్జాతీయ విమానకేంద్రం 45 లక్షలు,
థర్టీ 26.5 లక్షలు, కలకత్తా 6.1 లక్షలు
మరియు మద్రాసు 4.3 లక్షలు అంతర్జాతీయ
ప్రయాణీకులను చేపట్టాయి.

ప్రపంచపు సోయా చిక్కుడు జొన్న
పంటలో యుఎస్ 50 శాతం
ఉత్పాదిస్తూంది

ప్రపంచం మొత్తం సోయా చిక్కుడు
మరియు జొన్నపంటలో సగానికి సగం యునైటెడ్
స్టేట్స్ ఉత్పాదిస్తూంది. ప్రత్తి, గోధుమ, పొగాకు
మరియు వెజిటబుల్ నూనెలలో 10 మొదలు
25 శాతం ఉత్పాదిస్తూంది.

‘స్పాన్’ సౌజన్యంతో

120 లక్షల కుష్మరేగులు

ప్రపంచం మొత్తం మీద ఉన్న 120 లక్షల
కుష్మరేగులలో భారతదేశంలో 40 లక్షల
మంది రోగులు ఉన్నారు. ఈ మొత్తంలో 13.6
లక్షలమంది రోగులు తమిళనాడు మరియు
ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఉన్నారు.

రోడ్ల దుస్థితి వల్ల రూ. 6000 కోట్లు
నష్టం

ముఖ్యంగా రోడ్ల దుస్థితి వల్ల ఇంధన
వినియోగంలోనూ, ట్రైరుల అడుగుదలలోనూ
ఏటా భారతదేశానికి రూ.6000 కోట్లు ధన
నష్టం ఏర్పడుతుంది. ఒక్క ఇంధన వినియో
గానికి మాత్రమే రూ. 1,500 కోట్లు ఖర్చు
అవుతుంది.

పోషకాహారలోపం వల్ల కల్గే అంధత్వం

ఇటీవల జరిపిన సర్వే ప్రకారం భారత
దేశంలో దాదాపు 100,000 మంది పిల్లలకు
పోషకాహార లోపం వల్ల అంధత్వం ఏర్పడు
తుంది. వీరిలో చాలా మంది 5వ సంవత్సరం
వయస్సు దాటక ముందే ఖ్రుడ్డివారైపోతున్నారు.
వృద్ధాప్యంలో అంధత్వం పొందేవారిలో 80 శాతం
మంది కాటరాక్టువల్ల ఖ్రుడ్డివారైపోతున్నారు.

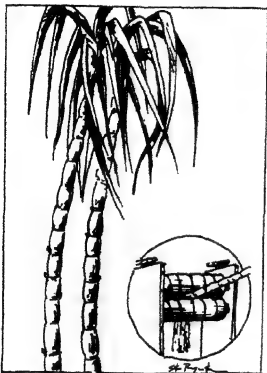
బొంబాయి విస్తరణ

బొంబాయి విస్తరణ బొంబాయి విస్తరణ
బొంబాయి విస్తరణ బొంబాయి విస్తరణ
బొంబాయి విస్తరణ బొంబాయి విస్తరణ
బొంబాయి విస్తరణ బొంబాయి విస్తరణ

“సాలెగూళ్లులా ప్రారంభమైన అలవాట్లు ఇనుప సంకెళ్లుగా మారతాయి.”

చెరకు సాగుబడి క్రింద 3.4 మిలియన్ హెక్టేరులు

భారతదేశంలో వందదా రిశ్శమ నుమారు 3.35 లక్షలమందికి ప్రత్యక్షంగా ఉద్యోగావకాశాలు, 30 మిలియను చెరకు రైతులకు వరేక్షంగా జీవనాధారం కల్పిస్తూంది. ఇది దేశంలో 67,000 గ్రామాలకు విస్తరించుకుంది. ప్రస్తుతం దేశంలో 34 మిలియను హెక్టేరుల విస్తీర్ణం చెరకు సాగుబడిలో ఉంది.

‘యోజనా’ సౌజన్యంతో

భారతదేశంలో రికార్డు కావించబడిన అటవీప్రదేశం 75.18 మిలియన్ హెక్టేరులు

దెహరాడూన్లో ఫారెస్ట్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా వారు ప్రకటించిన ‘స్టేట్ ఆఫ్ ఫారెస్ట్ రిపోర్ట్ 1987’ ప్రకారం భారతదేశంలో 75.18 మిలియను హెక్టేరుల అటవీ ప్రదేశం రికార్డు కావించబడింది. కానీ అడవులు 64.20 మిలియను హెక్టేరులు మాత్రమే విస్తరించుకున్నాయి.

ఇది మొత్తం భౌగోళిక విస్తీర్ణంలో 19.52 శాతం.

* * * భారతదేశంలో 196 ప్రాంతీయ ‘గ్రామీణ బాంకులు

భారతదేశంలో 196 ప్రాంతీయ గ్రామీణ బాంకు (RRBS) లలో 1989 మార్చి 31 నాటికి తేలివ నష్టం రూ 191 04 కోట్లు.

* * * యుఎస్ పంటభూమిలో మూడవ పంతు ప్రదేశంలో ఎగుమతికి ఆహార ధాన్యాలు పండింపబడుతున్నాయి

ఒక్క అమెరికా వ్యవసాయదారుడు స్వయం పోషణకి మరియు స్వదేశంలోను ఇతర దేశాలలోను 74 మందికి సరిపోయేటంత పంట పండిస్తాడు. మొత్తం యుఎస్ పంటభూమిలో ఇప్పటికీ మూడవపంతు ప్రదేశంలో ఎగుమతికి ఆహార ధాన్యాలు ఉత్పాదించ బడుతున్నాయి.

‘స్నాన్’ సౌజన్యంతో

చర్చిల్ చమత్కారం

ఒకసారి నర్ విలియం జాన్సన్ హిల్స్ అనే నభ్యుడు పార్లమెంటులో మాట్లాడుతూనే చర్చిల్ అనంగీకారంగా తలదాపుతూ వింటున్నాడు. అదిచూసి విలియం ‘గొరవనీయులైన చర్చిల్ తల అడ్డంగా దాపుతున్నారు. నేను చెప్పేది నా న్యంత అభిప్రాయం మాత్రమే’ అన్నాడు. వెంటనే చర్చిల్ ‘నేను దాపుతున్నది కూడా నా న్యంత తల’ అంటూ చమత్కరించాడు.

“ప్రతి విజయవంతుడు బుద్ధిమంతుడు కాకపోవచ్చు.
ప్రతి బుద్ధిమంతుడు విజయవంతుడు కాకపోవచ్చు”

450,300 గ్రామాలకు విద్యుత్ సౌకర్యం

ఫిబ్రవరి 1989 నాటికి భారతదేశంలో గల 450,300 గ్రామాలకు విద్యుత్ సౌకర్యం కలిగించ బడింది రాష్ట్రవారీ విద్యుద్దీకరణ చేయబడిన గ్రామాలు-ఉత్తరప్రదేశ్-78,000, మధ్యప్రదేశ్-55,000, బీహార్-43,000, మహారాష్ట్ర-38,800, ఆంధ్రప్రదేశ్-26,800, తమిళనాడు-15,800, పశ్చిమబెంగాల్-24,400 మరియు హిమాచల ప్రదేశ్-16,750.

* * *

36 శాతం పంట భూములకు నీటి పారుదల సౌకర్యాలు

1947 లో దేశం స్వాతంత్ర్య సమయంలో భారత దేశంలో సాగుబడి క్రింద ఉన్న మొత్తం విస్తీర్ణంలో 5వ వంతుకు మాత్రమే నీటి పారుదల సౌకర్యాలు ఉన్నాయి. ఇదేనాడు 36 శాతానికి పెరిగింది 2010 AD నాటికి లభించే నీటి వనరులలో నీటిని అంతా వినియోగించి భారత ప్రభుత్వం 114 మిలియను హెక్టారులకు నీటి పారుదల సౌకర్యం కలిగించాలని ఆశిస్తోంది

-‘యోజనా’ సౌజన్యంతో

* * *

భారతదేశంలో 18 ప్రైవేట్ రిజర్వులు

ఇప్పుడు భారతదేశంలో మొత్తం 18 ప్రైవేట్ రిజర్వులు ఉన్నాయి. దేశంలో అంచనావేయ బడిన వులుల సంఖ్య 4334.

ఈనాడు దేశానికి అవసరం

ఈనాడు దేశానికి కావలసింది వాతవ్యవసాయ మైన స్వేచ్ఛాభావం, ఉత్సాహపూరితమైన కార్యనిర్వహణ, శ్రద్ధారంగాలలో అభివృద్ధి పొందే న్యభావం. ఇవి అసీనులలోను, సాక్షరీలలోను ప్రతిబింబిస్తే భారత దేశానికి ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం, సాంఘికధృఢ్యం, అందరూ అనుకునే దానికంటే అతి శీఘ్రంగా సిద్ధిస్తాయి

—సి ఎన్.అన్నాదురై (అన్నా)

నేత్ర చికిత్సకు సంచాలక శిబిరం

కంటివ్యాధుల నివారణకై ఏర్పడిన టర్క్మెన్ రీసర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఒక సంచాలక నేత్ర శస్త్ర చికిత్సా గదిని ఏర్పాటుచేసింది. ఇది దూరంగా ఉండే సూన క్షేత్రాలకు, ఎడారులలో చిన్న చిన్న గ్రామాలకు వెళుతుంది దీంతో ఆధునిక సాధన సంవత్రితో ఒక కన్సల్టింగ్ గది ఉంటుంది ఇందులో ఎవరైనా కంటిని పరీక్షచేయించుకుని వ్యాధి నివారణ చేసుకోవచ్చు. మైక్రోసర్జరీ సహాయాన్ని కూడా పొందవచ్చు.

“అదేగించడానికి ముందు అచరించడం నేర్చుకో.”

తెలుగుకొడుగ విషయాలు

(వరల్డ్ కప్ ఫుట్ బాల్)

* 1930లో ఉరుగ్వేలో నిర్వహించబడిన మొట్టమొదటి వరల్డ్ కప్ పోటీలో పదమూడు దేశాలు పాల్గొన్నాయి.

* 1900 వ సంవత్సరం స్విట్జర్లాండ్ లోని జ్యూరిచ్ లో ఉన్న ఫెడరేషన్ ఇంటర్నేషనల్

ప్రపంచాన్ని పట్టుకున్నట్టు ఉంటుంది ఇది 11 పొండ్లభారం తూగుతుంది బంగారం మరియు మెల్చైట్ తో 36 సెం మీ ల ఎత్తుగా గట్టిగా చేయబడింది.

* ఫ్రాన్స్ లో నిర్వహించబడిన 1938 వరల్డ్ కప్ పోటీలలో బ్రెజిల్ పోలండ్ ను 6-5 తో ఓడించింది. అదనపు కాలంలో 4 గోల్లు వచ్చాయి.

* ప్రస్తుతం ఫుట్ బాల్ అడే 166 దేశాలు ఫెడరేషన్ ఇంటర్నేషనల్ డి ఫుట్ బాల్ అసోసియేషన్ (FIFA) సభ్యులు.

మిక్కిలి ఎత్తుగా ఉండే డామ్

మధ్య ఆసియా సోవియెట్ టర్కీస్తాన్ లో వాక్స్ నది మీద నిర్మింపబడుతున్న మట్టితో నింపిన 335 మీటర్ల ఎత్తుగా ఉండే రోగున్ స్కీ డామ్ ప్రపంచంలో మిక్కిలి ఎత్తైన డామ్ అసాధారణమైన రూపకల్పనతో నిర్మించిన ఈ డామ్ లో కొంత భాగం రోగున్ స్కీ హైడ్రోపవర్ ప్రాజెక్టుకు చెందినది డామ్ మరియు కొండలను చొచ్చుకుని వచ్చే ఎలక్ట్రిక్ ట్రాన్స్ మిషన్ లైన్ మాత్రం భూమిపైన కనిపిస్తుంది ఇతర యాంత్రిక నిర్మాణాలన్నీ ఇకముందు నిర్మించబోయే 300 మీటర్ల లోతు రిజర్వాయర్ సొరంగాలలో ఉంటాయి.

ట్రక్కు ఉపయోగించకుండా నిర్మింపబడే ఈ డామ్ ప్రపంచంలోనే మిక్కిలి బ్రహ్మాండమైనది 70 మిలియన్ ఘనమీటర్ల కంకర మరియు ఇనుక కన్క్రెట్ లైన్స్ మీదుగా అందించబడుతుంది. భవిష్యత్తులో ఇక్కడి ఉత్పత్తులు మొత్తం 36 మిలియన్ కిలోవాట్ల శక్తిని అందుకుంటాయి డామ్ నిర్మాణ కార్యక్రమం 1973 లో ప్రారంభమైంది

డి ఫుట్ బాల్ అసోసియేషన్ వారి (FIFA) పారిస్ సమావేశంలో మొట్టమొదట వరల్డ్ కప్ ఫుట్ బాల్ అనే భావన ఆవిర్భవించింది. వరల్డ్ కప్ ఫుట్ బాల్ నియంత్రించే అధికారం దీనిదే.

* మొట్టమొదటి వరల్డ్ కప్ ని 'గోల్డెన్ ఏంజెల్ ఆఫ్ ఫుట్ బాల్' అనేవారు. సుప్రసిద్ధ ఫ్రెంచి శిల్పి ఆబెల్ లాఫూర్ దీనిని రూపొందించాడు. ఇది 12 1/2 అంగుళాల చిన్న గట్టి బంగారు విగ్రహంగా చేయబడింది.

* నేటి FIFA వరల్డ్ కప్ 1974 లో వశ్చిమ జర్మనీ విరాళం దీనిని తమ మైదానంలో ఫైనల్ లో నెదర్లాండ్స్ ను 2-1 తో ఓడించి వశ్చిమ జర్మనీ గెలుచుకుంది.

* మిలన్ (ఇటలీ)కి చెందిన బెర్గోని దీనిని 50,000 డాలర్లవ్యయంతో తయారు చేసాడు. దిగ్విజయసందంతో ఇద్దరు క్రీడాకారులు

“గొప్పతనం అంతా యోచనపై ఆధారపడి ఉంటుంది. సక్రమంగా యోచించడానికి ఉద్యమించు.”

త్యాగోపనిషత్తు

త్యాగోపనిషత్తు అనడంతోటే మీకు ఉపనిషత్తులు జ్ఞాపకం రాకమానవు. ఋగ్వేదం, యజుర్వేదం, సామవేదం చేరిన 'త్రయవిద్య'ను, దీని తరువాత వుట్టిన అధర్వణ వేదాన్ని కలిపి శ్రుతులంటారు. మిగిలిన శాస్త్రాలు, మతగ్రంథాలు ఈ వేదాలను ఆధారంగా చేసుకుని అవిర్భవించాయి. ఉపనిషత్తులు ఈ విధంగా

వచ్చినవే. వేదాల్లో జ్ఞానకాండకు సంబంధించిన మంత్రాలే ఉపనిషత్తులు. 108 ఉపనిషత్తులలో ముఖ్యమైనవి ఈశ, కేన, కఠ మొదలైన (10) దశోపనిషత్తులు. ఇవి బ్రహ్మజ్ఞానాన్ని కలిగించుకోడానికి మార్గదర్శకాలు. ఇవే బ్రహ్మ సూత్రాలకు, భగవద్గీతకు కూడా మూలం.

వేదాంతం సామాన్యులకు తెలికగా బోధపడేది కాదు. పూర్వమహర్షులు అపూర్వమైన యోచనా శక్తితో, విజ్ఞాన ప్రభావంతో సృందించజేసిన ఉపనిషత్తుల ధర్మాలు అన్ని కాలాలకు చెందినది, నిత్యసత్యాలు, దేశకాలాతీతాలు. అన్ని మతాలను తమలో ఇమడుపుకోగల శక్తిని ఇవి సంతరించుకున్నాయి. ఇట్టి విజ్ఞానదాయకమైన ఉపనిషత్తాగ్రాన్ని గాయకులకు, వండితులకు, పామరులకు అతి సునాయనంగా తెలుగు

కీర్తనలలో తెలియజేసిన వాగ్దేయకారకులు శ్రీత్యాగరాజు. త్యాగరాజు మహాపురుషులు, గొప్పవాగ్దేయకారులు, వండితులు, భక్తులు. ఆధ్యాత్మ త్యాగి అతివరళంగా కీర్తనల ద్వారా తెలియ జెప్పిన సంగీత యోగి. అందుకే ఈయన రచించిన కీర్తనలు 'త్యాగోపనిషత్తు' గా ప్రసిద్ధిపొందాయి.

దక్షిణ భారత సంగీతానికి అఖండ వరి వ్యాప్తి చేకూర్చిన సంగీతప్రియులలో త్యాగరాజు ఒకరు. వీరి కీర్తనలు రాగస్వరూపం, వరిపూర్ణంగా అన్నికళలతో మృదువైన కైలిలో, నవ్యకల్పనలతో ఉంటాయి.

శ్రీ త్యాగరాజు పూర్తిపేరు కాకర్ల త్యాగరాజు. నారద పరబ్రహ్మచారిని కారణ జన్ములు. బాల్యం నుంచీ జయదేవుని అష్టవదులు, పురందరదాసు కీర్తనలు, రామదాసు కీర్తనలు, అన్నమాచార్యుల సంగీర్తనలు నేర్చుకున్న వారు. పోతన భాగవతాన్ని నిత్యపారాయణం చేసారు. మరుదనల్లారు మతానికి చెందిన

బిలియన్ అంటే ఎంత?

నిజంగా బిలియన్ అంటే ఎంత? దీనిని గురించి వివిధదేశాలలో వివిధ అభిప్రాయాలు ప్రచారంలో ఉన్నాయి. యునైటెడ్ స్టేట్స్, కెనడా మరియు ఫ్రాన్స్ దేశాలలో ఒక బిలియన్ వెయ్యి మిలియనులు)ని 1,000,000,000 (ఒకటి సంఖ్య తరువాత తొమ్మిది సున్నలు)గా వ్రాస్తారు. యునైటెడ్ కింగ్డం, పశ్చిమ జర్మనీలలో బిలియన్ అంటే ఒక మిలియన్ మిలియన్ అంటారు. దీనినే 1,000,000,000,000 (ఒకటి సంఖ్య తరువాత పన్నెండు సున్నలు)గా వ్రాస్తారు.

“సాంప్రదాయక పద్ధతిని ఆమోదించి అనుసరించడం లోకరీతి.”

రామకృష్ణానంద స్వామి ఉపదేశానుసారంగా రామతారక మంత్రాన్ని తిరువయ్యారులో పంచపదీశ్వర దేవాలయంలో 96 కోట్ల వనశ్రుదణ చేసారు. శ్రీరాములవారు ప్రత్యక్షమైయారు. తారక మంత్ర సిద్ధి కలిగింది. వరమ భక్తాగ్రేసరులైన గొప్ప వాగ్గేయ కారకులుగా వీరి కీర్తి దేశమంతటా నలుదిక్కులా వ్యాపించింది.

ఆదికవి వాల్మీకి రామచరితాన్ని ఆది కావ్యంగా 2400 శ్లోకాల్లో రచించారు. అదేరీతిగా త్యాగరాజు శ్రీరాముని గుణవైభవాలను గొప్ప గానమృతంగా 'త్యాగరాజారాధన', 'త్యాగరాజసుత' అనేముద్రతో ప్రవహించజేసిన 2400 కీర్తనలలో మనకు లభించినవి 1000 కీర్తనలు. వీటిలో 600 కీర్తనలకు మాత్రమే వర్ణం, మెట్లు ఉన్నాయి.

లోకులకు ఉపనిషద్రహస్యాలను, మోక్ష పాయమైన భక్తి మార్గాన్ని సునాయనంగా బోధించడానికి త్యాగరాజు సంగీత సాహిత్యాలను రెండినీ జోడించారు. రాష్ట్రాల వేరైనా, మాట్లాడుకునే భాషలు వేరైనా, ఆంధ్రలైనా, తమిళులైనా, కేరళులైనా, కర్ణాటకులైనా అందరికీ ఒకే సంస్కృతి, ఒకే సంగీతం, ఒకే వేదాంతం అని చాటించిన 'త్యాగబ్రహ్మ' కృతులు అందరికీ చిదానందాన్ని కలిగించే ఆధ్యాత్మిక సాధనలు. జీవన్ముక్తి మొదలు వివిధ సాంఘిక సమస్యల వరకూ అన్నిటికీ రామభక్తి ఈ కీర్తనలలో ముఖ్యకేంద్రమైంది. హైందవ సాంప్రదాయాన్ని అనుసరించి అనేక విషయాలు, వేదసనిషత్తుల సారాంశాలు, పురాణాదిహన ధర్మాలు, నీతులు తేట తెలుగులో సంగీత సరళిలో మనస్సుకు నాలుకుపోతాయి.

సంసారి మోక్షానికి అవసరమైన ఉత్తమ ధర్మాలను వివరిస్తూ

'సంసారులైతేనేమయ్యా శిభి
సింధావతంసుడెదుట మందగ'

స్త్రీ జనాభాలో 3 శాతానికి యూనివర్సిటీ డిగ్రీలు

భారతదేశంలో మొత్తం స్త్రీ జనాభాలో సుమారు 3 శాతం మాత్రమే యూనివర్సిటీ డిగ్రీని పొందిన వారు. వీరిలో చాలా తక్కువ శాతం ఉద్యోగాలలో ఉన్నారు.

—'మోజనా' సాజన్యంతో

చంద్రమండలంలో మానవుడు

మొట్టమొదట మానవుడు జూలై 20, 1969 ఆదివారం (తూర్పు అమెరికా కాలమానం ప్రకారం) రాత్రి 10.56కి చంద్ర మండలంలో కాలుపెట్టాడు. ఇతడే 38 నంది వయస్సు గల నీల్ ఆర్మ్స్ట్రాంగ్. ఇతడు అమెరికాలో టెక్సాస్‌లో మూడు రోజులకు ముందు స్పారిడల్ కేప్‌కెన్సెడ్ నుంచి అంతరిక్షంలోకి ప్రవేశపెట్టబడిన అపోలో 11 షిట్ కమాండరు. ఇతడు మరియు ఇతడి స్నేహితుడు కలెనెల్ ఎడ్ (బుట్) ఆల్‌డ్రీన్ బానర్ మాడ్యల్ 'ఈగిల్'ను సురక్షితంగా చంద్రమండలం మీద దించారు. చంద్రమండలంలో చాలా వరకు 1 ఆంగుళం దళసరిగా చేరిన డుమ్మలో ప్రత్యక్షమంగా వీరి పాదాలు ఎర్రడ్డాయి. ఈ అంతరిక్ష యోధులైన అజ్ఞానాకులు చంద్రమండలంలో 21 గం. 36 ని. 21 సెకండ్లు ఉన్నారు. వారు 485 పొండ్లు బరువు గల చంద్రమండలపు మేచ్చుముక్కలను తెచ్చారు.

"యథార్థస్థితి నుంచి తప్పించుకుని పారిపోవడానికి
చేసే ప్రయత్నాలే మతసిద్ధాంతాలు, తాత్త్విక సూత్రాలు."

అనే కీర్తనలో సంసారులై ఉండి కూడా వరమ పదాన్ని సులభంగా ఆర్జించుకోవచ్చని రాజయోగ మార్గాన్ని నిరూపించారు. మనోవాక్యములతో జంకొకరికి ఎవ్వరికీ హింస తలపెట్టకుండా ఎప్పుడూ వరమహంసనలైన మహాత్ములతో చేరి భగవంతుని వ్రసంగాలు చేస్తూ శ్రీహరిని విశ్వ సిన్హా ఉండేవారు. సంసారులైనా తరించ దానికి లోటు లేదంటూ, సంసారరణ్యంలో నంచరించేవారు ధ్యాన యోగాన్ని ఆశ్రయించి హరినామ కీర్తనం చేస్తూ కర్మఫలాలను ఆ శ్రీహరికే సమర్పించుకుంటే భగవంతుని దయచే జ్ఞానవైరాగాలు సులభంగా సిద్ధిస్తాయి అని చెప్పారు.

హిందూ ధర్మాన్ని అనుసరించి దైవము, అన్ని మతాలకు సమృతమైన వరమాత్మ తత్త్వం. కానీ ఏదో ఒకరూపం చేత, పేరుచేత నిర్దేశించ బడదగిన వాడుకాదు అనే సూత్రం 'ఏవరని నిర్ణయించిరిరా నిన్మోక్షరాధించిరిరానరవరు'

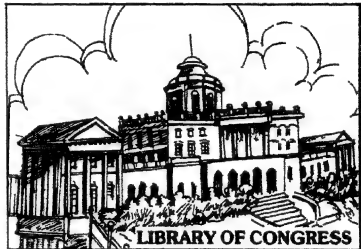
అనే కీర్తనలో ప్రతిపాదించబడింది. రామనామ మంత్రరహస్యాన్ని ఏవరిస్తూ 'ఓరామా నిన్నెవరని నిర్ణయించారు? నిన్నేవిధంగా ఆరాధన చేసారు? శివుడనా, మాధవుడనా, బ్రహ్మ అనా లేక త్రిమూర్తులకు కారణమైన వరమాత్ముడనా అంటూ, శివకేశవాద్వైతము తెలిసిన వారు ఘనులన్నారు. మరోచోట ద్వైతము సుఖమా, అద్వైతము సుఖమా అనే కీర్తనలో గగన, వనన, తపన, భువనాద్యవనిలో (అకాశాది భూతములందు), బ్రహ్మశివాదుల యందు, భగవద్గుణలలో అంతా భగవత్సయంగా 'బాగర మించే' రాముడు ఒకే రూపంలో (చైతన్య) సర్వ సాక్షీరూపంగా రమిస్తున్నాడని సూత్రీకరించారు.

శ్రీరాముని దివ్యభజన సద్ధతిని కలిగిస్తుందని జనన మరణాలనే ముఖ్యరోగముల భయం పోతుందని, దురాశతో, భ్రాంతితో మోసపోవద్దని

40,000 రకాల కీటకాలు సేకరించబడ్డాయి

ఒక జర్మన్ శాస్త్రజ్ఞుల బృందం 40,000 కీటక జాతులను, 800 రకాల వస్తువులను సేకరించింది. ఇవి మ్యూసియంలో ఏర్పాటు చేసిన జూలాజికల్ మ్యూజియంలో ప్రదర్శించబడతాయి.

ప్రపంచపు పెద్ద లైబ్రరీలు

ప్రపంచంలో పెద్దపెద్ద లైబ్రరీలు, వాటిలో వున్న కాల సంఖ్య క్రింద సూచించబడ్డాయి

లైబ్రరీ పేరు మిలియనులో వున్నకాలు

- 1 నేషనల్ లైబ్రరీ-బీజింగ్ (చైనా) 44
- 2 బిబ్లియోథికేనెవనెల్-పారిస్ (ఫ్రాన్స్) 60
- 3 బ్రిటిష్ మ్యూజియం లైబ్రరీ-లండన్ (యు.కె.) 60
- 4 కేంబ్రిడ్జి యూనివర్సిటీ లైబ్రరీ (యు.కె.) 25
- 5 బోక్సెయ్ లైబ్రరీ-అక్స్ ఫర్డ్ (యు.కె.) 225
- 6 లెనిన్ గ్రేట్ లైబ్రరీ-మస్కో (యుఎస్ఎస్ఆర్) 20.00
- 7 లైబ్రరీ ఆఫ్ కాంగ్రెస్-వాషింగ్టన్ (యుఎస్ఎ) 12.6
- 8 హార్వర్డ్ యూనివర్సిటీ లైబ్రరీ (యుఎస్ఎ) 6.9
- 9 నేషనల్ లైబ్రరీ-కలకత్తా (ఇండియా) 1.0

- 'భవాన్విజర్స్'లో సాజన్యంతో

“ప్రేమ హృదయంలో నింపుకోలేనంత సేపూ
అందవికారం, దరిద్రం అవరించి ఉంటాయి.”

'వరలోక సాధనమే మనసా' అనే కీర్తనలో మనసా శ్రీరాముని స్మరించమని హెచ్చరించారు.

'ప్రాద్దు సాయ్యోని శ్రీరాముని,
పూని భజించవే మనసా'

అంటూ విదేశపంతులు కాలం విలువ తెలుసుకుని దీపం ఉండగానే ఇల్లు చక్కబెట్టుకోమని, శ్రీహరి నామ కీర్తన చేయమని ప్రబోధించారు.

'మనసు స్వాధీనమైన యాళుసునికి మరియు మంత్ర తంత్రము లేల?

అంటూ మనస్సు స్వాధీనమైన వారికి మంత్ర తంత్రములతో ఏమివని అనే శాస్త్రీయ సిద్ధాంతాన్ని చాటించారు. మరోచోట మోక్షమునే జీవన్ముక్తికి, విదేశా ముక్తికి పరమార్థమైన ఫలితంలో భేదం లేదంటూ, భక్తితో చేరిన సంగీత జ్ఞానం ఉంటే పరమాత్మ సాక్షాత్కారం, జీవన్ముక్తి సులభం అన్నారు. అదిలేని వారికి మోక్షము కలదా? లేదు అని విశదీకరించారు.

స్వరరాగ సుధారసయుతభక్తి
స్వర్గావతరమురా ఓ మనసా'

అంటూ నాదసాసనమే ఆత్మదర్శనం కలిగిస్తుందని ఉపదేశించారు. శమదమాది సుగుణాలను ప్రవృద్ధి చేసుకుంటూ లోకీక వ్యవహారాల వల్ల నిర్లిప్తలై ఉండటమే మోక్షమార్గం అని హెచ్చరించారు. అంతశుద్ధి ముఖ్యమన్నారు. చివరగా శ్రీరామానుగ్రహం ఉన్నవారికి సఫల గ్రహాలు ఏకీకృత చేయలేవని తెలియజెప్పారు.

సామాన్యంగా లోకులలో కనిపించే విషయ లోలక, దాంబికవాదాలు, జూరచేరుల దురాచారాలు, ధనపంతుల గర్వ జీవితము మొదలైన వాటిని త్యాగరాజు తన కృతులలో అనేక చోట్ల తీవ్రంగా ఖండించారు. భక్తి మార్గాలు వేరైనా, మత సాంప్రదాయాలు వేరైనా, అన్ని మతాల లక్ష్యము ఒక్కటే అని బోధించారు. 'నిధి నక్షేపాలకంటే, రాముని నన్నిదే సుఖముని మమత బంధన యుత సరస్సుని కంటే

సుమతి త్యాగరాజు రాముని నన్నిదే సుఖ' మన్నారు.

బ్రహ్మ సూత్రాలలో, భగవద్గీతలో, ఉపనిషత్తులలో రహస్యాలను, వాల్మీకి రామాయణంలో వేదాంత సత్యాలను సులభంగా బోధపడేటట్లు వివరించబడిన వీరి కృతులే త్యాగరాజునవత్తు. ఈ కీర్తనలను పాడుకునే వారి భాగ్యమే భాగ్యం. వినేవారి ఆనందమే ఆనందం.

తాడూరి

ప్రార్థనకు పూనుకో

అవకాశం లభించినప్పుడు ప్రార్థించు వగలు ప్రార్థనకు ఉత్తమంతో పూనుకో. ప్రార్థన అవసరమిన్ని గ్రహించు. ప్రార్థన వల్ల హృదయం విస్తరించు కుంటుంది. అవిస్తరించుకున్న హృదయంలో వరమాత్ముడు తనకుతానే ప్రత్యక్షమవుతాడు అడుగు-అందుకో. వరమాత్ముని అవస్థనించి నీ హృదయంలో పెట్టుకోడానికి తగినంత పెద్దదిగా నీ హృదయం విస్తరించుకుంటుంది.

-మదర్ థెరీసా

"యుద్ధం చేసే యోధులకంటే మనస్సులో యోధులను శక్తివంతమైనవి బలహీనంగా కనిపించినా ఫలితం బ్రహ్మాండం"

—జవహర్ లాల్ నెహ్రూ

బ్రాంకియల్ ఊస్తా

టి. ప్రైయురిస్

శ్వాసకోశముల సంబంధమైన ఉబ్బసమే బ్రాంకియల్ ఆస్త్రా. ఒకవట్టన వదలకుండా దీర్ఘకాలం పట్టిపడిస్తూ తీవ్రమైన అనేక ఇతర వ్యాధులను కలిగిస్తుంది. అప్పుడప్పుడు ఊపిరి తిరగకుండా దగ్గు, ఒగర్పు ఆయానంతో ఆస్త్రా రోగులు బాధపడుతుంటారు వారికి జీవితం దుర్భరం అనిపిస్తుంది. ఈరోగం వల్లనరీ

ఎంఫిసిమా (Pulmonary emphysema), న్యూమోస్క్లిరోసిస్ (Pneumosclerosis) గుండెజబ్బులు, నరముల సంబంధమైన మరియు ఎండోక్రినిక్ (endocrine) సంబంధమైన అనేక వ్యాధులకు దారి తీస్తుంది.

ఈ రోగానికి ముఖ్యకారణం సూక్ష్మజీవుల సంబంధంలేని అలెర్జిక్ శరీరతత్వానికి సరి పడని పరిస్థితులు కలిగించే వస్తువుల వల్ల ఈ అలెర్జి సంభవిస్తుంది. కొన్ని రకాల ఆహార పదార్థాలు, మందులు, రకరకాల దుమ్ము, పశువుల బొచ్చు, వాతావరణంలో మార్పులు మొదలైనవన్నీ దీనికి కారణాలు వాతావరణంలో పరిసర కాలుష్యం వల్ల రకరకాల ఎలర్జిక్

బాగా ఎక్కువ అవుతాయి. రోగం సంభవించజేసే సూక్ష్మజీవులు మరియు వాటివల్ల జీవకణములలో కలిగే రసాయనిక మార్పులవల్ల రోగం ప్రవృద్ధి చెంది, తట్టుకోలేని పరిస్థితులు ఏర్పడటం వల్ల ఆస్త్రా సంభవిస్తుంది.

ఆస్త్రా ఆసువంశికం. వంశపారంపర్యంగా వస్తూంటుంది. పుట్టుకముందే రోగనివారణ ప్రారంభించాలి. ప్రీ గర్భిణిగా ఉన్నప్పుడు శరీరతత్వానికి సరిపడని వాటిని వర్జించాలి రోగం బాగా ముదిరిపోతే సెపులుల వైద్యం అవసరముంటుంది.

ప్రాఫిలాక్సిస్ చాలా అదృతంగా పనిచేస్తాయి సాధారణంగా రోజూతినే ఆహారంలో మార్పులు కలిగినప్పుడు లేదా మానసికంగా కలిగే మార్పులవల్ల ప్రకోపించెందినప్పుడు ప్రాఫిలాక్సిస్ తో ఒగర్పురాకుండా చేసుకోవచ్చు. ముఖ్యంగా పిల్లల విషయంలో ఇది నిజం

ప్రపంచాన్ని చుట్టివచ్చిన మొదటి జలాంతర్గామి

మొట్టమొదట ప్రపంచాన్ని చుట్టివచ్చిన జలాంతర్గామి (Submarine) యు.ఎస్.ఎస్.ట్రైటాన్ దీని కమాండర్ కాస్టెన్ ఎడ్వర్డ్ ఎల్.బీచ్ 30,708 మైళ్లు సముద్ర ప్రయాణంచేసాడు. ఇది 1960, ఫిబ్రవరి 16న లండన్ లో కన్వేకట్ సబ్మెరైన్ టేస్ నుండి బయలుదేరి 1960, మే 10న తేడీకి తిరిగివచ్చి చేరింది.

“ప్రతిభా శక్తులన్నిటిలో అధమం ఒక్కదానినైనా
ఆచరణలో పెట్టగలిగినవాడు విజయవంతుడు.”

—స్వామీ చిన్మయానంద

ఆస్త్రి దగ్గు రావడానికి కొన్నిగంటలు ముందుగానే లక్షణాలు కనిపిస్తాయి. ఈ లక్షణాలు వ్యక్తిగతంగా ఉంటాయి. ఆయారోగికి అవి మార్పులేకుండా ఉంటాయి ఉన్నట్లుండి జలుబుచేస్తుంది, ముక్కులు మూసుకుపోతాయి దిబ్బడేస్తుంది. ముక్కులో కీతకీతలు పెడుతూ న్నట్లు ఉంటుంది. తుమ్ములువస్తాయి. అట్టి సమయాలలో ఊపిరిచాలదు కాబట్టి ఆయాసపడ వలసి వస్తుంది. కష్టపడి గాలి వదలవలసివస్తుంది చిన్నపిల్లలలో కూడా మార్పులు ఏర్పడతాయి. రోగం మామూలుగా కనిపించదు. కోపం ఎక్కువ అవుతుంది. ఊరికే ఏడుస్తారు. మందకొడిగా ఉంటారు. చురుకుదనం ఉండదు మొదట దురద ప్రారంభించవచ్చు. ముఖం, పెదమలు ఉబ్బుకుంటాయి. ఇటువంటి పిల్లలకు రోగం గురించి తెలియజేస్తే సులభంగా మనస్సుకు హత్తుకుంటుంది కాబట్టి రోగం మరింత ఎక్కువ అవుతుంది

ప్రశాంతమైన ప్రదేశం, ఉప్పుకలిపిన వేడినీటి స్నానం (ఒక్క బకెట్టుకు 1 1/2 - 2 చెంచాల ఉప్పు), కాళ్లు 5-7 నిమిషాలు వేడినీటిలో ఉంచడం, కప్పింగ్ (రక్తాన్ని లాగడం) వల్ల రోగికి గుణం కనిపిస్తుంది ఆస్త్రిరావడానికి ముందులక్షణాలు కనిపించినప్పుడు అంటి బయోటిక్కులు ఉపయోగించడం మంచిదికాదు

వైద్యులు చెప్పిన సలహా ప్రకారం సక్రమంగా ఔషధాలు ఉపయోగించడమేగాకుండా అలెర్జిలు కలిగించే వస్తువులను తినకుండా, ముట్టకుండా ఉండటం, ప్రత్యేక వ్యాయామం చేయడంవల్ల రోగాన్ని కొంతవరకు అరికట్టుకో వచ్చు రోగి ఊపిరితిత్తులలో బాగా ఒత్తిడి ఏర్పడటట్లు గాలి పైకి వదలాలి ఈలవేయడం వల్ల, సంగీతం పాడటంవల్ల లేకపోతే ఒక గొట్టం ద్వారా ఊపిరివదలడంవల్ల ఉపశమనం కలుగుతుంది.

అన్నిటికంటే ముఖ్యం పరిసర వాతావరణం శుభ్రంగా ఉండాలి అలెర్జిలు కలిగించేవిగా ఉండకూడదు

ఆస్త్రియాలో ఉన్న ఉత్పత్తి

ఆస్త్రియాలో సుమారు 100 వస్తువులు ఉన్నాయి. వీరిలో అనేకవి అలెర్జిక్ రోగిని ఏర్పరుచుతుంటాయి. వీరిని తగినంతగా తగ్గించడం మంచిది.

సిగరెట్లు కాల్చడం వల్ల ఆయువు క్షీణించిపోతుంది

సిగరెట్లు కాల్చేవారు ప్రతీసారి సిగరెట్లు కాల్చినప్పుడు సుమారు 55 నిమిషాలు ఆయువు క్షీణించే వస్తుకుంటున్నారు ఇది సిగరెట్లు కాల్చే సమయానికి సమానము. లండన్ రాయల్ కాలేజి ఆఫ్ ఫిజిషియన్స్ సమర్పించిన రిపోర్టు ప్రకారం సిగరెట్లు కాల్చేవారు తమ అలవాటును మానుకుంటే నిర్దితకాలం కంటే ముందుగా మరణించే ప్రమాదం 10 మొదలు 12 సంవత్సరాలలో అంతరించిపోతుంది

“ఏదేశం కూడా సాంస్కృతికంగా, ఆర్థికంగా ఏకాకిగా వర్ధిల్లేదు.”

సీకాన్ సాగర గర్భంలో మిక్కిలి పొడవైన సొరంగం

సీకాన్ (SEIKAN) ప్రపంచంలో నముద్ర గర్భంలో మిక్కిలి పొడవైన సొరంగం 1988 మార్చి 13 న ట్యుగారు జలసంధులలో నముద్ర గర్భంలో సీకాన్ సొరంగం పూర్తి చేయబడింది. దీనితో జపాన్ ఆర్థిపెలాగోలో నాలుగు పెద్ద ద్వీపాలలో ఒకటి హోన్షూ, దానికి ఉత్తర దిక్కుగా ఉండే తరువాతి పెద్దదీపం హొక్కాయీడో చేర్చబడ్డాయి.

సీకాన్ సొరంగ నిర్మాణం 1963లో ప్రారంభమైంది ఇది మొత్తం 53 85 కి.మీ.ల పొడవు ఉంటుంది దీంతో 23 3 కి.మీ.లు నముద్ర గర్భంలో ఉంటుంది. ఇదే ప్రపంచంలో మిక్కిలి ఎక్కువ పొడవైన సాగర గర్భసొరంగం. జలసంధుల అడుగున భూతలం క్రింద 100 మీటర్ల లోతుగా సొరంగం త్రవ్వబడింది నముద్ర తలం నుంచి దానిలోతు 140 మీటర్లు. ముఖ్యమైన ఈ సొరంగమార్గం గుండా లైబరారి ఉంది. దీనికి అనుగుణంగా రెండు ఆక్సిలరీ సొరంగాలు ఉన్నాయి ఒకటి పైలట్ సొరంగం, రెండవది సర్వీసు సొరంగం మొత్తం ఈ సొరంగాల పొడవు 100 కి.మీ.లు. భారవంతమైన సరకుల రవాణాలతో పాటు సీకాన్ సొరంగంలో ప్రయాణికులకు

సౌకర్యంగా రోజుకి 15 ట్రిప్పులు నిర్వహించబడతాయి.

స్పృహ తప్పిన వారికి సంగీతం

1976లో ఒక సైకిల్ ప్రమాదంలో స్పృహతప్పిన 10 సంవత్సరాల అంగ్లబాలికకు సంగీత శ్రవణంవల్ల అలోగ్యం కలిగి స్పృహవచ్చింది. 12 రోజులు స్పృహలేకుండా పడిపోయిన కాథరీన్ ఫిషర్కి ఆమె అభిమానించే సంగీతాన్ని వినిపించడానికి తలిదండ్రులు నిశ్చయించుకున్నారు వారు ఒక పేవరికార్డును హాస్పిటల్కు తీసుకువెళ్లి ఆమెకు ఇవ్వమైన డాన్స్ పాటలు వినిపించిన వెంటనే ఆమె కళ్లు తెరిచి నవ్వింది. దీర్ఘకాలం స్పృహతప్పిపోయి ఉన్నప్పుడు మెదడులో నీరసంచిపోయిన కొన్ని భాగాలు బాగా తెలిసిన సంగీతస్వరాల వల్ల తెరుకుంటాయని స్థానిక వైద్యులు చెబుతున్నారు.

వ్యక్తి వాస్తవ జీవితం వస్తువాహనాలు కాదు

గ్రహించండి. దేనిమీదా ఆశపడ్డు. ఒక వ్యక్తి యొక్క జీవితం అతడికి ఛోస్సనస్తువుల మీదగానీ, సాభాగ్యం మీదగానీ ఆధారపడి ఉండదు ఆ వ్యక్తి ఎంత ధనవంతుడైనా జీవితం అహారం కంటే గొప్పది శరీరం కంటే బుద్ధిలకంటే గొప్పది.

—జీసస్ క్రైస్తవ

“జాతీయాభివృద్ధి దేశంలో విద్యాభివృద్ధిపై ఆధారపడి ఉంటుంది.”

—జె.ఎఫ్.కెన్నెడీ

మీకు తెలుసా?

మిక్కిలి ఖరీదైన వ్రాత కాగితం

యుఎస్ఎ న్యూయార్క్ ఫిఫ్త్ అవెన్యూలో కార్మియర్ ఇన్‌కార్పొరేషన్ వారు వ్రాసుకోడానికి అమ్మేకాగితం ప్రపంచంలో మిక్కిలి ఖరీదైనది. ఫిన్‌లాండ్ (యూరప్) లో చేతితో తయారైన ఈ కాగితం ప్రత్యేక వాటర్ మార్కుతో ఉంటుంది.

* * *

ఆర్కేటిక్ మహాసముద్రంలో సాలీనా 16,000 మంచు దిబ్బలు లేస్తున్నాయి

ప్రతి సంవత్సరం ఆర్కేటిక్ మహాసముద్రంలో 16,000 మంచు దిబ్బలు ఏర్పడుతున్నాయి. వీటిలో దగ్గరదగ్గర 400 న్యూఫౌండ్‌లాండ్ (కేనడా ద్వీపదేశం) దక్షిణ వైపు మహాసముద్రంలో తెలుతూ ఓడ ప్రయాణాలకు ప్రమాదాలు కలిగిస్తుంటాయి.

* * *

స్వాతంత్ర్య ప్రకటన తేదీ వారికి జయంతి ఉత్సవం

అమెరికనులు 1776 జూలై 4 వ తేదీ స్వాతంత్ర్యం ప్రకటించారు కాబట్టి ప్రతి సంవత్సరం జూలై 4 వ తేదీ స్వాతంత్ర్య ప్రకటన రోజుగా ఉత్సవం చేసుకుంటారు.

* * *

మిక్కిలి పెద్ద, మిక్కిలి చిన్న అక్షర గుచ్చం

ఆంగ్లేయ భాష అక్షర సమామ్యంలో

26 అక్షరాలు ఉన్నాయి. 54 అక్షరాలు ఉన్న సింహాలీస్ (శ్రీలంకా) భాష అక్షర సముదాయం మిక్కిలి పెద్దది. 12 అక్షరాలు మాత్రమే ఉన్న హవాయ్ భాష అక్షర సముదాయము మిక్కిలి చిన్నది.

* * *

మొట్టమొదట ఇన్‌ఫ్లయెన్సా

మొట్టమొదట ఇన్‌ఫ్లయెన్సా వ్యాధి హిందూ శ్రీశ్రీ (460-375 బిసె) చే బిసె 412 లో గుర్తించబడింది.

* * *

మ్యూర్!

BERNARD SHAW

ఒకసారి లిడెల్ హార్ట్ అంగ్లభాషలో ముమాక్ (Sumac), ముగర్ (Sugar) అనే రెండు పదాలే 'SU' తో ప్రారంభమై 'మ' గా ఉచ్చరింపబడతాయి గ్రహించావా అని పాని అడిగాడు దానికి పా మ్యూర్ (Sure) అని జవాబు చెప్పాడు!

“ధర్మం ఎప్పుడూ నశించేది కాదు, ధర్మాచరణమాత్రం క్షీణిస్తూ వస్తుంది”

భారతదేశంలో పశుసంపద

ప్రపంచ పశుసంపదలో నాల్గవ వంతు భారతదేశంలో ఉంది.

* * *

పెన్నిల్వేనియా స్థావకుడు

విలియం పెన్ ది క్లౌక్ యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో పెన్నిల్వేనియాను స్థాపించాడు. ఇతడు 293 సంవత్సరాలకుపూర్వం యునైటెడ్ నేషన్స్ ఆర్గనైజేషన్ ను సూచించాడు.

* * *

3,000 స్వేద గ్రంథులు

మన అరచేతి తలంలో ప్రతి చదరవు అంగుళం చర్మంలోను 3,000 స్వేదగ్రంథులు ఉన్నాయి

* * *

స్కాండినేవియాలో నాలుగు రాజ్యాలుచేరాయి

స్కాండినేవియా ఉత్తర యూరప్ లో ద్వీప కల్పము. దీనిలో నార్వే మరియు స్వీడెన్ సామ్రాజ్యాలు చేరి ఉన్నాయి చారిత్రకంగా డెన్మార్క్ మరియు ఐస్లాండు కూడా స్కాండినేవియాలో చేరాయి. ఈనాలుగు రాజ్యాలు ఇప్పుడు దేనికదే స్వాతంత్ర్య సామ్రాజ్యంగా ఉంది.

* * *

గాడిద జీవిత ప్రమాణం

సాధారణంగా గాడిద 20 సంవత్సరాలు జీవిస్తుంది. ముల్లంగి తింటే దీనికి జలుబు చేస్తుంది. బెల్లం అంటే చాలా ఇష్టం.

* * *

చికరీ అంటే ఏమిటి?

చికరీ ఒకమొక్కజాతికి చెందినది. దీని ప్రేళ్ళవేయించి పొడిగాట్టి కాఫీలో కలవడానికి ఉపయోగిస్తారు.

●

రాజకీయరంగంలో సుప్రసిద్ధులు

* రోనాల్డ్ రీగన్ (1911-) యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో (1981-89) 40వ అధ్యక్షుడు అవదవిలో ఉన్న మిక్కిలి వృద్ధుడు

* జాన్ ఎడ్వైన్ కెన్నెడీ (1917-1963) యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో (1961-63) 35వ అధ్యక్షుడు. అవదవికి మిక్కిలి చిన్నవాడు మరియు అవదవిని అధిష్టించిన మొట్టమొదటి రోమన్ కాథలిక్.

* మార్షల్ థాచర్ (1925-). యునైటెడ్ కింగ్ డమ్ మొట్టమొదటి మహిళా ప్రధానమంత్రి. 1979 నుంచి అవదవిలో కొనసాగుతూంది 1979, 1983, 1987 ఎన్నికలలో వరుసగా ఎన్నుకోబడింది.

“పెరటిలో ఉన్న కామధేనువును గుర్తించుకోలేక పాలకై పొరుగింటికి పరుగెత్తడం మానవ బలహీనత.”

హైదరాబాద్ అవరోధం కలిగిస్తుందా?

హైదరాబాద్ హద్దు మీరిపోతే హస్తాస్పదంగా ఉంటుంది. ఈ రోజులలో కొంతమంది దీనిని పదులుకుని నిభాయించుకోగలుగుతున్నారు. ఎంతైనా వ్యక్తిగతంగా హైదరాబాదు నల్ల మనలో చాలామంది దీనికి లోబడిపోయి సహజంగా

స్నేహభావం పెంపొందించుకోలేకపోతున్నారు. దూరంగా ఏకాంతంగా ఉంటాము. సరదాగా ఉండలేక పోతున్నాం.

ఇది ప్రయత్నించండి మీ అంతట మీకే తెలుస్తుంది. చివర సమాధానం చూడడానికి ముందు ప్రతి ప్రశ్నకి 'అవును, కాదు' అనే జవాబులు చెప్పుకోండి.

1. మిమ్మల్ని ఎవరైనా హస్తాస్పదంగా ఎగతాళి చేస్తే సహించగలరా?
2. మీరు చెప్పేది చేసేది అవిచేకం అని మీరు గ్రహించినప్పుడు వాస్తవంగా హస్తాస్పదం అనిపిస్తుందా?
3. పార్టీలలో నష్టపోయే ఆటలలో పాల్గొనడానికి ఇష్టపడతారా?
4. ఏదైనా ఫాన్సీ డ్రెస్ కార్యక్రమంలో గానీ, ఇంకేదైనా వేడుకలో గానీ మీరు సరదాగా పాల్గొనగలరా?

5. తప్పజేసినప్పుడు దానిని ఒప్పుకోడానికి భయంలేదని చెప్పగలరా?
6. చిన్నపిల్లలతో చేరి ఆడుకోడానికి ఇష్టపడతారా?
7. ఎవరైనా యువకులు మీ అభిప్రాయాన్ని గానీ, మీ భావాన్ని గానీ విమర్శించడానికి అనుమతిస్తారా?
8. ఎవరైనా మిమ్మల్ని సరిదిద్దినప్పుడు గానీ, విమర్శించినప్పుడు గానీ సద్భావంతో అంగీకరించగలుగుతున్నారా?
9. ఇతరుల ముందు డాన్సు నేర్చుకోడం, పాఠాలు నేర్చుకోడం, సంభాషణ నేర్చుకోడం వంటి వస్తులు చేయడం మీకు ఇష్టమేనా?
10. మీకు ఎదరయ్యే ప్రతిసమస్యను ఎదుర్కొని సాధించడానికి ఉత్సాహపడతారా?
11. నేను సహాయం చేయగలిగినంత వరకు నేను ఏంజేసినా నాకు లెక్కలేదు అనుకునే వాళ్లలో మీరొకరారా?
12. ఏదైనా పని పురమాయిస్తే అంగీకరించగలరా? ఇష్టపడతారా?
13. మీపై మీకంటే చిన్నవారి పెత్తనానికి అంగీకరించి సంతోషపూర్వకంగా, సహకార భావంతో ఉండగలరా?
14. అవమాన పడకుండా, గౌరవహీను అని అనుకోకుండా ఏదైనా అడ్డగిస్తున్నారా?
15. లోకులు మిమ్మల్ని గురించి ఏమనుకున్నానరే అని ఉదాసీనంగా ఉండగలరా?
16. ఏదైనా తప్పుని భప్పుకుని క్షమాపణ వేడుకోడానికి సిద్ధంగా ఉండగలరా?
17. వాగ్వివాదం అయిన తరువాత తిరిగి మీరే మొదట ప్రస్తావనకు పూనుకుంటారా?

(మిగతా 39వ పేజీలో)

“అహంకార మమకారాలు వేరుపరుచుకుని దివ్యత్వంలో ప్రవేశించగలిగినప్పుడు ప్రేమతత్వం అలవడుతుంది.”

పౌరసత్వం

ప్రజాతంత్ర రాజ్యం సుస్థిరంగా ఉండాలంటే మంచి పౌరసత్వం ముఖ్యం అని మార్క్స్-లెన్ ఓకసారి చెప్పాడు ఈ పౌరసత్వం-నిర్మాణాత్మక చర్య, వ్యక్తిత్వం, సహనశీలత, నైతిక నిష్ఠ, ఉత్సాహం, నియమం, పోషణ, న్యాయశిక్షణ, నిజాయితీ, పట్టుదల, ఆత్మగౌరవం అనే గుణాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది

పౌరుల నిర్మాణాత్మక చర్యను అనుసరించి పౌరసత్వపు యోగ్యత నిర్ణయించబడుతుంది. ప్రామాణికమైన పౌరుడు దేశంలో ఉత్తమోత్తమమైన సమాజాభివృద్ధికి అన్నివిధాల ఇంట్లో, బయట, ఉద్యోగ వ్యవహారాలలో నిరంతరం పాటు పడతాడు భక్తిశ్రద్ధలతో కష్టపడి పని చేసినప్పుడే సంక్షేమం సిద్ధిస్తుందని అతడికి తెలుసు

తమ హక్కుల భద్రతలు తెలిసిన పౌరుల వ్యక్తిత్వం మీద ప్రజాతంత్ర రాజ్యం నెలకొల్పబడింది. ప్రామాణికమైన పౌరుడు తన బాధ్యతను గుర్తుంచుకోవాలి

సహనం అనేది పౌరసత్వానికి ప్రాతిపదికమైన పునాదిరాయి అభిప్రాయ భేదాలు, వివిధ నైఖరులు, వివిధ జాతులు, మతాలు, వివిధ విశ్వాసాలు, రకరకాల మనుష్యులు సర్వసాధారణం వీటిని సహించగల స్వభావం ఉండాలి. సహనం అంటే సత్యం, నీతి, ధర్మం పదాలు కోవాలని కాదు పాపకర్మలు, అన్యాయం, విద్రోహక చర్యలు, దేశద్రోహం మొదలైన వాటిని సహించ లేకపోవడం

నైతిక నిష్ఠ నైజమైన న్యాయశీలాన్ని తెలియజేస్తుంది కాయకష్టాలకు ఓర్పు శ్రమించే శ్రామికులమైనా, వ్యాపారం కొనసాగించుకునే వ్యాపా

(38 వ పేజీ తరువాయి)

18. తిప్పికొడితే దయతో మన్నించడం నులభం అనిపిస్తుందా మీకు?
19. అన్నిరకాల మనుష్యులతో వారి అభిమానాలను మంచుకుంటూ వారితో కలసిమెలసి ఉండగలరా?
20. మనస్సుకి ఏదీ వట్టిండుకోలేనని చెప్పగలరా?

'ఔను' అనే ప్రతీదానికి 5 మార్కులు చేసుకోండి. 70 మార్కులు వస్తే మంచిది. 60-70 మధ్యవస్తే ఎక్కువ తృప్తికరం. 50-60 మధ్య వస్తే తృప్తికరం, 50 లోపువస్తే తృప్తికరం కాదు.

వ్యక్తిగతమైన అత్యాభిమానం పెరిగి పోవడం మానసిక లక్షణం. ఇతరులపై అభిమానంతో, వారి అభిరుచులకు అత్యంత ఆసక్తి దాయకంగా ఉండడానికి ప్రయత్నించండి. మీగురించి, మీనమన్యలకు ప్రాముఖ్యతను ఇవ్వనద్దు.

"భక్తికి మించిన దైవత్వంలో ఉండే ఆనందం ఇంకొకచోట కానరాకపోవడం పరమభక్తి."

రస్తులమైనా, ఉపాధ్యాయులమైనా, గృహిణులమైనా, ఏరంగంలోనైనా మనం పురుషులుగా, స్త్రీలుగా గౌరవమర్యాదలతో సద్గుణశీలంతో అనుసరించవలసిన భాధ్యతలు ఉన్నాయి.

మంచి ఉత్సాహవంతులైన పౌరులతో పౌరసత్వం సజీవంగా ఉంటుంది. తీవ్రమైన భక్తి, శ్రద్ధ, ఉత్సుకత తమ వనివట్ట, దేశంపట్ల, భగవంతునివట్ల ఉండాలి.

మంచిపౌరులు తమవిషయంలోను ప్రజల విషయంలోనూ ఒకనియమాన్ని పాటిస్తారు. ఇట్టి నియమాలు టెన్కమాండ్మెంట్స్లోను, గార్డెన్రూల్లోను క్రోడీకరించబడ్డాయి.

పౌరులు తగిన పోషణతో ఒక న్యతంత్ర సమాజాన్ని చైతన్యవంతంగా ఉంచుకోవాలి. దేశంలో సామరస్యాభివృద్ధికి, భద్రతకు సహకరించి తోడ్పడాలి.

స్వాతంత్ర్యానికి, దిగ్విజయానికి స్వయం శిక్షణ ప్రాధికం. స్వయంశిక్షణ విస్తరించుకున్న ప్రజానీకంలో కాననాలికి, చట్టాలికి అవనరం ఉండదు. ఇతరులకు హాని కలిగించకుండా, ఇతరుల మనస్సుకు నొప్పికలిగించకుండా మంచిమాటతో జీవితాలను నియంత్రించుకోగలిగినప్పుడు మనం యధార్థమైన స్వాతంత్ర్యాన్ని అనుభవిస్తున్నాం అన్నమాట.

మంచి పౌరసత్వానికి పౌరుల భావనలలో, మాటలలో, చేతలలో నిజాయితీ ప్రస్ఫురిస్తూండాలి.

లోగిపోకుండా అలసిపోకుండా ఉండటమే పట్టుదల. స్వాతంత్ర్యాన్ని నిలబెట్టుకోడానికి పౌరులు ఎంతో పట్టుదలతో ఉండాలి!

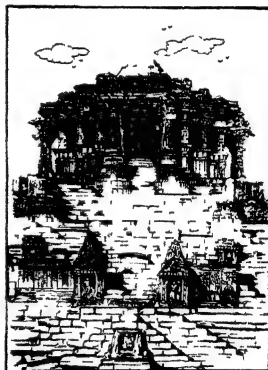
పౌరసత్వంలో గౌరవం లేక ఆత్మగౌరవం అంటే ఆత్మస్తుతి, అహంకారం, అహంభావంకాదు. సమాజంలో ప్రతివ్యక్తికి స్వాభిమాన పూర్వకమైన గంభీరత, హేదాదముఖ్యం. వ్యక్తిగతంగా ప్రతిపౌరుడు తన ఆత్మభిమానాన్ని నరంక్షించు

కుంటేనే తప్ప దేశం నశించిపోతుంది, స్వాతంత్ర్యం పోతుంది.

పౌరసత్వమిది దేశస్వాతంత్ర్యాన్ని సేవాధర్మాన్ని సుస్థిరంగా నిలబెట్టగల భాద్యత మీది త్వరపడండి.

రాబర్ట్ జి వియర్స్ - 'ఇన్ స్పిరేషనల్ కోట్స్' సాజన్యంతో

మొ ధేరా సూర్యదేవాలయం A.D.1026లో నిర్మించబడింది

గుజరాత్ మొ ధేరాలో రాతిలో చెక్కబడిన సూర్యదేవాలయం ప్రాచీనకాలపు శిల్పాల హస్తకళానైపుణ్యాన్ని చాటుతున్న అద్భుత దేవాలయం. ఇది AD 1026లో సోలంకి రాజవంశానికి చెందిన ఒకటవ భీమ్దేవ్ పరిపాలనా కాలంలో నిర్మించబడింది. ఇందులో నభామంతువం బ్రహ్మాండమైన స్తంభాల సౌందర్యమే అని వర్ణించ బడింది అష్టభుజాకారంలో ఉన్న మంతువంలో నగిషీలు చెక్కిన ఆర్కిలు లోపల స్తంభాలపై ఉంటాయి ఈ దేవాలయం సూర్య భగవానుని శిల్పాలతో హృదయస్పృహకరంగా ఉంటుంది.

“శ్రద్ధ, నిస్సంశయం ఉంటే మానవుని జీవితం గమ్యం చేరగలదు.”

ప్రపంచంలో మిక్కిలి ఎత్తైన క్రీష్ణమండ్ర

యుఎస్ఎ ఫ్లోరిడా లాంటానాలో నేషనల్ ఎన్క్వైరర్ ప్రధాన కేంద్రం ప్రదర్శించే క్రీష్ణమండ్ర త్రీ ప్రపంచంలో మిక్కిలి ఎత్తైనది. ఓర్గాన్ (Oregon) ప్రజలు ఫ్లోరిడా ప్రజలకు 102 అడుగుల ఈ డగ్లస్ ఫిర్ చెట్టును నద్దావ నూచనగా బహూకరించారు. ఈ వృక్షభారం 8000 పౌండ్లు. క్రింది కొమ్మలు 130 అడుగుల కైవారం విస్తరించుకుని ఉంటాయి.

ఓర్గాన్ నుండి 3600 మైళ్ల దూరంలో ఉన్న ఫ్లోరిడాకు వచ్చి చేరిన దీని ప్రయాణం అనేక వింత వింత కథలతో, అద్భుతాలతో కూడుకుని ఉంది. ప్రకృతి శక్తుల ప్రభావం లేకుండా దీనిని ఒక బ్రహ్మాండమైన కొయ్య పెట్టెలో పెట్టారు. పెట్టెలో జాగ్రత్తగా పెట్టేముందు సంరక్షణకు ప్రత్యేక చర్యలు తీసుకోబడ్డాయి. ఆ తరువాత పాలిథీన్లో భద్రపరచబడింది. పెట్టెలో అమర్చబడిన ప్రత్యేకమైన ఉష్ణ సాధనాలు వ్యూహాన్ని రాకీ వర్షకాల దగ్గర ఎదురయ్యే శీతలానికి చెడిపోకుండా ఉంచాయి.

ప్రతీ సంవత్సరం 3/4 మిలియను మంది నేషనల్ ఎన్క్వైరర్ ప్రధాన కేంద్రాన్ని సందర్శిస్తారు. అందమైన పరిసరాలలో తోటల మధ్య వది అంతస్థలకు పైగా ఎత్తు ఉండే ఈ చెట్టుకి 14,000 దీపాలు, 2500 అడుగుల పెద్ద పెద్ద వృక్షమాలలు, 1000 రంగుల బంతలు, 200 రెడ్ బోలు, 2003 ఫుట్ కాండ్ క్యాన్స్, 100 పెద్ద స్ట్రో ఫ్లేక్స్ ఉన్నాయి. ఈ చెట్టుపై మెరుస్తున్న 6 అడుగుల నక్షత్రం ముఖ్యలంకరణ.

—జ్యూడి టుకెర్

ఆచరణ యోగ్యమైన పని

అధ్యాత్మిక చింతనతో ఉండటమే మనం ముఖ్యంగా ఆచరించ వలసిన పని. దానికి ప్రత్యేక సమయం, సందర్భం, ప్రదేశం అవసరం లేదు. ఇది వ్యక్తి నిత్యజీవితంలో దినవర్తకు ప్రతిబంధకంగా ఉండనక్కరలేదు. అధ్యాత్మికంగా ఉండడానికి చాలా అలశ్యం, చాలాముందు అనేవి లేవు.

అనివార్యమనే భావనతో మారుతూన్న సమయం సందర్భం మరియు అమూల్యమైన సుస్థిరమైన విలువల వల్ల మనోభావనను కలిగించుకోవాలి.

అధ్యాత్మిక చింతనకు కట్టుబాట్లు లేవు. ఇతరులు దీనిని ఎక్కడా, ఎప్పుడూ నిర్బంధించలేదు. జీవిత కాలం అంతా ఉంటుంది నిస్వార్థమైన సేవానిరతి, స్వచ్ఛమైన అనంత ప్రేమానురాగాలతో అతి సులభంగా సాధించవచ్చు.

—అవతార్ మెహర్ బాబా

“బుద్ధిని ఆవరించిన అహంకారం నిర్మూలించుకుంటే బుద్ధి దేదీప్యమానంగా ప్రకాశిస్తుంది”

అవీ-ఇవీ

వర్షతారోహకులకు ఉపయోగపడే
'బైవాక్' వాచి

స్విస్ వాచి తయారీదారుడు నృప్తించిన
బైవాక్ (Bivouac) వాచి వర్షతారోహకులకు,

వాయువిమాన సిబ్బందికి మరియు క్రొత్తదేశాలను వెదికే అన్వేషకులకు మిక్కిలి ఎక్కువ ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. ఔమును సూచించడమే గాక 'బైవాక్'కి బెరోమీటర్ మరియు సముద్రమట్టానికి పైగా ఎత్తును సూచించే ఆల్టిమీటర్ అమర్చబడి ఉంటాయి.

వాషరీలలో వర్షించబడిన
బొగ్గునుండి విద్యుచ్ఛక్తి

వాషరీలలో నిరాకరించబడి వర్షించిన బొగ్గునుండి విద్యుచ్ఛక్తిని జనింపజేయవచ్చు. వర్షించబడిన ఈ బొగ్గులో 60 శాతం బూడిద ఉంటుంది కాబట్టి ఇది చాలా అనుకూల సంతమని పరిశోధనలు సూచిస్తున్నాయి. ఈ

విధానాన్ని మొట్టమొదట భారతదేశంలో టాటా ఐరన్ అండ్ స్టీల్ కంపెనీవారు ధన్బాద్ దగ్గర జామాడబా వద్ద రూ. 20 కోట్ల వ్యయంతో వారి 10MW పవర్ ప్లాంటులో ప్రవేశపెట్టారు.

బీడీల ఎగుమతి వల్ల రూ. 6 కోట్లు విలువచేసే విదేశీ మారకం

భారతదేశం గత మూడు సంవత్సరాలలో బీడీల ఎగుమతి వల్ల రూ. 6 కోట్లు పైగా విదేశీ మారకాన్ని గడించింది. 1988-89 లో ఇది రూ. 228.77 లక్షలు. గత మూడు సంవత్సరాలలో ఒక్క సౌదీ అరేబియాకు చేసిన బీడీ ఎగుమతుల వల్ల రూ. 1.65 కోట్లకు పైగా ఆదాయం లభించింది.

కావాసాకీ - ప్రపంచపు మొట్టమొదటి సమాచార నగరం

జపాన్ లో కావాసాకీ - ప్రపంచపు మొట్టమొదటి సమాచార నగరం (information city) 1995 లో సిద్ధమవుతుంది. ఎంత అధికంగా సమాచారం సిద్ధంగా ఉంటుందో దానిని బట్టి రేపటి ప్రపంచం నిర్ణయింపబడుతుంది. జపాన్ లో 2000 AD నాటికి 75 సమాచార నగరాలు ఉంటాయి. ఫ్రాన్స్ 55 సమాచార నగరాలకు యోజనలు చేస్తూంది.

“సత్యం, ధర్మం రెండే విశ్వ మానవాళికి శాంతి మార్గ సాధనాలు.”

మాగ్నటీక్ బల్బు

ఫ్రాన్స్ లో క్రొత్తగా కనిపెట్టబడిన మాగ్నటీక్ బల్బు సాకెట్ దగ్గరకు తీసుకువచ్చినప్పుడు దానంతట అదే సాకెట్ లోపలికి పోతుంది. బల్బు క్రింది భాగంలో ఉండేపింగాణీ తొడుగులో లోహపు వలక ఉంటుంది. దీని ప్లాస్టిక్ సాకెట్ లో రెండు అయస్కాంత ముక్కలు పొదగబడి ఉంటాయి. దీనివల్ల మిక్కిలి అపాయకకరమైన పరిసరాలలో బల్బులను అత్యధిక భద్రతతో నిరపాయకరంగా ఉపయోగించవచ్చు.

* * *

జపాన్ - మిక్కిలి భాగ్యవంతమైన దేశము

నేడు జపాన్ అన్నిటికంటే మిక్కిలి అధికంగా భాగ్యవంతమైన దేశం. వీరి విదేశీ ఆస్తుల విలువ 291 బిలియన్ డాలర్లు.

* * *

ప్రపంచంలో మిక్కిలి ఎత్తుగా ఉండే ఎలివేటింగ్ ప్లాట్ ఫారం

సెడరల్ రివల్విక్ ఆఫ్ జర్మనీ మాన్మన్ మాన్ డెమాగోలో తెలిస్కాపిక్ క్రేన్ కి ప్రపంచంలో మిక్కిలి ఎత్తుగా ఉండే ఎలివేటింగ్ ప్లాట్ ఫారం అమర్చబడింది. దీనివల్ల ఎంత ఎత్తులోనైనా నిరపాయకరంగా పనిచేయవచ్చు ఎక్కడైనా అడ్డు తగిలినప్పుడు సెన్సార్లు అన్ని కదలికలను నిలిపివేస్తాయి.

* * *

పిగ్మీలు 3 అడుగుల 3.4 అంగుళాలు ఎత్తు ఉన్నారు

అక్టోబరు 1970 లో దక్షిణ అమెరికాలో

బోలీవియా, బ్రెజీల్ మరియు పెరూ సరిహద్దులలో 3 అడుగుల 3.4 అంగుళాలు ఎత్తుగా ఉండే ఒక పిగ్మీ జాతి కనుగొనబడింది.

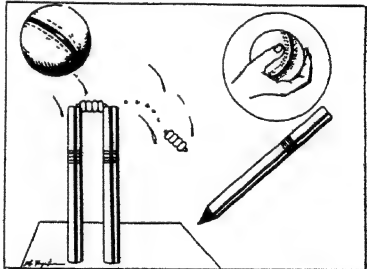
* * *

చదరంగాన్ని ప్రదర్శించే ఆటోమేటిక్ తెలివిజన్

సోవియెట్ యూనియన్ ఉరల్స్ (Urals) పెర్మ్యూనినర్ లో విద్యార్థులు చదరంగపు ఆటలను ప్రదర్శించే తెలివిజన్ విధానాన్ని కనుగొన్నారు. పావులకు అమర్చబడిన సెన్సార్లు వివిధ ఎత్తుల (నడక)ను రికార్డు చేసి ఒక ఎలక్ట్రానిక్ విధానానికి ప్రసరింప జేస్తాయి. తెరమీద స్క్రీన్ క్రిడా వ్యాసాన్ని ప్రదర్శించడమే గాక మొత్తం ఎత్తులను, ఆడినకాలాన్ని కూడా సూచిస్తుంది

●

ముగ్గురు బాట్స్ మెన్ 99 పరుగులు చేసి ఓడిపోయారు

1972-73లో ఇంగ్లండు మరియు పాకిస్తానుల మధ్య జరిగిన కరాచి టెస్ట్ (పాకిస్తాన్ లో మజీద్ ఖాన్ ముస్తాఫ్ ముహమ్మద్, డెన్నిస్ అమిన్ అనే ముగ్గురు 99 వరుగులు చేసి ఓడిపోయారు.

“పొల్లు ఊదుకొని ఆటకులు నమిలితే తీపి దొరుకుతుంది.”

అహంకారం మరియు దురభిమానం

పి.పార్థసారథి

అహంకారం మరియు దురభిమానం అనేవి రెండు దుర్గుణాలు. ప్రపంచంలో మానవులందరూ ఈ రెండు గుణాల దుప్పటి తాలూ అనుభవిస్తున్నారేగానీ వాటిని పదబ్ధకోశేక పోతున్నారు. ఒక్కొక్కప్పుడు కొందరు తాము సాధించిన దిగ్విజయాలకు గర్వపడటం

నవాజం. అది మంచిదే. ఒకరు పొందిన విజయాలన్నీ పరమాత్మానుభూతివల్ల పొందినవే అనే అభిప్రాయం ఉంటే గర్వం కొంతవరకు తగ్గుతుంది.

ఇదేవిధంగా అనలు ఇష్టంలేని వారిపై మనకు ఉండే దురభిమానం విషయం కూడా. దురభిమానం పొందేటప్పుడు మరో సారి జాగ్రత్తగా ఆలోచించడం ముఖ్యం. అహంకారం, దురభిమానం చెందేముందు వివేకంతో ఆలోచించుకుంటే పెడదారిని పోము. జీవితంలో నంభవించే నమస్కలను ఎదుర్కొనేటప్పుడు తమ గురించి గానీ,

ఇతరుల గురించిగానీ మాట్లాడేటప్పుడు కొంచెం నేర్పు, నైపుణ్యం అవలంబించక పోవడంవల్ల చాలామంది జీవితంలో తప్పిబ్బలు వడి పోతుంటారు. ఇంకొకరి మనస్సులను నొప్పించి అహంకారంతో గర్వంచెందడం సులభమే. కానీ యోగ్యతకు మించి పొగడకుండా ఇతరులను సంతోషింపచేయడం కష్టసాధ్యం ప్రతి పురుషునికీ, స్త్రీకి వారికి తగిన గౌరవ మర్యాదలు చూపగలిగితే వ్యక్తిగతంగానేకాదు, దేశాలమధ్యకూడా అపోహలకు, అపార్థాలకు తావు ఉండదు.

ప్రజలకు విద్య ముఖ్యం ఇప్పుడేకాదు ఎల్లప్పుడూ విద్య అవసరం. విద్య అంటే ఇంకొకరి మీద నిండమోపడానికి, అపకారం చేయడానికి అవకాశమియ్యని విద్య. పరస్పరం ఒకరినొకరు తెలుసుకుని సేవాసహాయం చేసుకోడానికి సహకరించే విద్య ఎంతో ముఖ్యం. ఇంకొకరి కంటే ధనవంతుడవనే అహంకారం ఉండకూడదు ఇతరులకు సహాయవడి అవసరమైన సేవచేయగల సహజగుణం కలవారు ఎవరైనా సుస్థిరమైన సౌభాగ్యం పొందగలరు.

మహాబాహు భావ సేనీమాల
ఎక్స్ ప్రెస్ గా ప్రారంభించాడు
పత్రిక సేనీమాల సుదీర్ఘకాలం పుట్టింది. మహాబాహు భావ సేనీమాల సేనీమాల పత్రిక ముందుగానే ఎక్స్ ప్రెస్ గా ప్రారంభించాడు. ఇతని చుట్టూనే ఉన్న వారి రెండు పాత్రలు ముందుగానే పాత్రలు పోషించింది.

“శ్రద్ధ, స్థిరత్వం ఉంటే ఆనకీ స్థిరపడుతుంది”

చిట్టిదొపతలకు చిన్న కథలు

చెప్పేది చేసేచూపించు

ఒకరోజున ఒక నక్క, ఒక పిల్లి చేరి న్యాయాన్ని గురించి మాట్లాడుకుంటూ ప్రయాణం చేస్తున్నాయి. జీవితంలో అన్యాయంగా ఉండ కూడదు ఎప్పుడూ న్యాయంగా ప్రవర్తించడం ముఖ్యం సుమా అని నక్క అంది. 'కరుణ అనేది సద్గుణం సుమా అంది పిల్లి. కొంతదూరం ప్రయాణం చేసిన తరువాత దారిలో ఒక తోడేలు తటస్థపడింది. గొర్రల కావరి శ్రమతో కన్నుమూసి నిద్రపోతూంటే తోడేలు ఒక గొర్రె పిల్లను నోటితో కరుచుకుని పరుగెత్తుతూంది. ఏమితెలియని అమాయకగొర్రె పరిపరివిధాల కరుణించమని దీనాతిడినంగా వేడుకుంది. తోడేలు విడవలేదు కదా నోటితో గట్టిగా కరిచి పెట్టి క్రూరంగా చంపి తినేసింది.

ఆ భయంకర దృశ్యానికి నక్క, పిల్లి భయపడి పోయాయి. 'శకా సంబంధమైన దుంపలు, చేళ్ళు కావలసినన్ని లభిస్తుండగా మాంసం తినడం 'ఘోరం' అంది పిల్లి. 'ఔను నోరులేని గొర్రెపిల్లని చంపడం 'ఘోరమే' అంది నక్క.

అవి బహుదూరం ప్రయాణం చేసాయి. కొంతసేపటికి ఒక తోటలో కోళ్ళు గుంపుగా కనిపించాయి జిత్తులమారి నక్క చెప్పిన నీతి మరచిపోయింది. పరుగెత్తి అమాంతం కోడిపిట్టను నోటితో కరచుకుని విందు ఆరగించింది.

అదేసమయంలో పిల్లి తోటలో ఒక చిన్న ఎలుక తన బొరియలోనుంచి సైకిరావడం చూసింది వెంటనే దానిపైకురికి చంపి

తినేసింది నక్క. పిల్లి కూడా చెప్పిననీతులు విస్మరించాయి.

ఇతరులలో తప్పులను కనిపెట్టి వారిని దూషించనక్కరలేదు. మనలో ఎన్నో తప్పులు ఉంటాయి వాటిని తిద్దిద్దుకోవాలి చెప్పినది చేయడం నేర్పుకో

మహాత్మాగాంధీ సూక్తులు

- ★ అధ్యక్షుడు తిక్కాబాబు అమింజునది నిర్భయత్వం
- ★ ఉపాయం జాగ్రత్తగా గమనించుకుంటే లక్ష్యం దాసంతు అదే సిద్ధిస్తుంది
- ★ యుద్ధం చేసేవాడికి ప్రయత్నమే విజయం. అతడికి అందులోనే సంతోషం.
- ★ సహన శక్తితో ఓర్పుతో తాను బ్రతకాలి. ఇంకోకరిని బ్రతకనివ్వాలి.

“తనను తాను తెలుసుకున్నవాడే బుద్ధిమంతుడు”

మేఘాలలో సంఘర్షణ

యునైటెడ్ స్టేట్స్ పెన్సిల్వేనియాలో పిట్స్ బర్గ్ దగ్గర మిల్ రన్ చుట్టూపట్ల జనం అనేకమంది 1874, జూలై 28 న మధ్యాహ్నం రెండు వింతమేఘాలు ఒకదానికొకటి ఎదురెదురుగా వస్తూన్నట్టు చూసారు. అవి దట్టమైన నల్లని ముద్దలు ప్రతిదానికి చుట్టూ ఒక

వశువులు తేలిపోతున్నాయి, బ్రిడ్జిలు పడి పోయాయి ధారాపాతంగా కురిసిన వానకు 180 మంది జనం ప్రాణాలు కోల్పోయారు ఇది ఒక అపూర్వమైన సంఘటన

ఎర్రటి వట్టి ఉంది ఒక మేఘం ఆకాశంలో ఈశాన్య దిక్కునుంచి వస్తూంది. రెండవది నైర్యతి దిక్కు నుండి వస్తూంది మేఘాలలో సంఘర్షణ ఏర్పడుతుందని అనిపించింది. అనంతరం మేఘాలు గాలితోపాటు ప్రయాణం చేస్తూంటాయి ఒకే మట్టంలో ఒకే కాలంలో గాలికి అభిముఖంగా వెళ్ళలేవు

భయంతో విస్మయం చెందిన ప్రజలు ఆకాశం లోకి చూస్తున్నారు. ఎర్రటి అంచులతో నల్లటి మేఘాలు ఒకదానికి ఒకటి దగ్గరకు చేరుకుంటున్నాయి రెంటిమధ్య పెద్ద మెరుపు మెరిసింది. ఒకదానికి ఒకటి కొట్టుకున్నాయి. 30 సెకండ్ల పాటు భయంకరమైన భీభత్సం. మెల్లిగా ఉధృతం తగ్గింది. చప్పుడు తగ్గింది. మేఘవిస్ఫోటనం ప్రారంభమైంది

కుండపోతగా బ్రహ్మాండమైన వర్షం కురిసింది. కొద్ది నిమిషాలలో కంచెలు కొట్టుకు పోతున్నాయి.

భారతదేశంలో సాలీలు

ప్రస్తుతం భారతదేశంలో 306 మిలియన్ కుటుంబాలు నేతవని చేసుకునే సాలీలు వీరిలో 263 మిలియన్లు కుటుంబాలు గ్రామీణ ప్రదేశాలలో ఉన్నాయి సుమారు 074 మిలియన్లు సాలీ కుటుంబాలు పెడ్యూల్డ్ జాతులకు, 037 మిలియన్లు పెడ్యూల్డ్ తెగలకు చెందినవి

పూర్తిగా నేతవనిమీదే ఆధారపడిన 121 మిలియన్లు మంది స్వంతంగా నేతవనులు చేసుకుంటున్నారు 045 మిలియన్లు మంది సహకార సంఘాలలో వనిచేస్తారు 034 మిలియన్లు మంది మాస్టర్ వీవర్స్ దగ్గర వనిచేస్తారు వీరు సంవత్సరానికి 194 రోజులు వనిచేస్తారు.

ఒక మిలియన్లు కుటుంబాలకుపైగా నెలకురూ 100లు అంతకు తక్కువ ఆదాయం ఉంటుంది మొత్తం అన్నిరకాల ఆదాయాలు పరిశీలిస్తే ఒక్కొక్క కుటుంబానికి నెలకి రూ715 ఆదాయం లభిస్తుంది

మొత్తం 361 మిలియన్లు మగ్గాలు వనిచేస్తున్నాయి. 028 మిలియన్లు మగ్గాలలో వని సాగకుంలేదు

'అల్ ఇండియా హాండ్ లూమ్స్ సెన్సెస్'

సాజన్యంతో

"నీ అలోచనలు ఎక్కడ వుడుతున్నాయో అక్కడే ఉండిపోఅదే ధ్యానం."

—శ్రీరమణ మహర్షి

కలంస్సోహితులు

[మీపేరు, వయస్సు, చిరునామా, హబీలు ఈశ్వరిక క్రింద ప్రచురించబడాలంటే తగిన వివరాలతో నహ రూ. 5/- లు మనియార్డులు ద్వారా పంపండి. -సంపాదకుడు]

1. ఎ. శ్రీనివాస్, బి.ఎస్.సి, 22 సం.లు, C/O రాజరాజేశ్వరి కిరణం, 5 ఇంక్లైన్స్, నూపర్బజార్, గోదావరిఖని (కరీంనగర్ జిల్లా) 505-214.
వింత విషయాల సేకరణ, ఫోటోగ్రఫీ, పత్రికలు చదవడం.
2. డి.జి. శ్రీనివాస్, S/O కృష్ణమూర్తి శర్మ, రామాయం పేట (మెదక్ జిల్లా), 502 101.
పత్రికలకు లేఖలు వ్రాయడం, రేడియో వినడం.
3. టి.ఎస్.చెల్లారెడ్డి, ఇం.నెం. 9-62, మునసబు వీధి, అనపర్తి (తూ.గో.జిల్లా), 533 342.
కలం స్నేహం, చదవడం, ఆటలు.
4. కె.వి.ఎస్.భాస్కరావు, 29 సం.లు, సినీ రచయిత, నహకార దర్శకులు, 25, కోలమని అమ్మన్ కోయిల్ స్ట్రీట్, టీనగర్, మద్రాస్-600 017.
రచనలు చేయుట, కవితలు వ్రాయుట, కలంస్నేహం.
5. టి.వేమగోపాల్, 19 సం.లు, S/O టీనవారయ్య పేరూర్ గ్రామము, దేవర కర్రమండలం, (మహబూబ్ నగర్ జిల్లా) 509 219.
ప్రకృతి ఆరాధన, నవలలు చదవడం, టీవి వార్తలు వినడం.

6. ఎస్.రాజేందర్ (టీచర్), బి.ఎ., C/O ఎస్.దేవేందర్ రావు (ఫార్మెన్) హిందూస్థాన్ లాలోపేట్ ఓపెన్ కన్స్ట్రక్షన్, ఎస్.ఎ.నెం. 3 పోస్టు మరియు జిల్లా చంద్రాపూర్ (మహారాష్ట్ర) 442 507.

క్రికెట్ ఆడటం, వుస్తక వతనం, దైవభక్తి.

పంజాబ్ లో వరి ఉత్పాదన అత్యధికం

వరి ఉత్పాదన వర్షాను బెంగాల్ లో హెక్టారుకి 1555 కి గ్రా.లు, మధ్యప్రదేశ్ లో హెక్టారుకి 1161-కి గ్రా.లు, ఒరిస్సాలో హెక్టారుకి 1191 కి.గ్రా.లు మరియు భారతదేశపు నగటు ఉత్పాదన హెక్టారుకి 1568 కి.గ్రా.ల తో పోలిస్తే పంజాబ్ లో వరి ఉత్పాదన చాలా అధికం-హెక్టారుకి 3199 కి గ్రా.లు.

- 'యోజనా' సౌజన్యంతో

“ఎవరి వ్యామోహం వారికి తెలియడం కష్టం.

ఒకరి వ్యామోహం ఇంకొకరికి తెలియడం చాలా సులభం.”

7. రాజవన్నెల రాజు, ఇంటర్ MPC, గౌతం ట్యూషన్ హౌస్, విద్యానగర్, ఆంధ్రా బ్యాంక్ దగ్గర, గోదావరిఖని (కరీంనగర్ జిల్లా) 505209.

హైట్రాజన్ బంబులను గుర్తు తెలుసుకును.

8. పాపియుల్లా, పైపిస్ట్, పి.ఓ.బి. 830 ఆల్-భోబర్, కె.ఎస్.ఎ. 31952.

మంచి స్నేహితులతో కలం స్నేహం, నవలలు, వార్తాపత్రికలు, పుస్తకాలు చదవడం.

9. సి. జాఫర్ హుసేన్, సూపర్ వైజర్, పి.ఓ.బి. 375 ఆల్ - భోబర్, కె.ఎస్.ఎ. 31952.

కలంస్నేహం, తెలుగు సినిమాలు చూడడం.

10. పి. వెంకటరమణ (రాము) డిసిఇ సైన్స్, S/O సూర్యనారాయణ, చినగొడ్డాడ గ్రామం, రంవచోడవరం పోస్ట్, (తూ.గో. జిల్లా) 533 288.

పుస్తకపఠనం, వాలిబాల్, క్రికెట్ ఆడటం.

11. షేక్ మలాలి సాహెబ్, వాచ్మెన్, జిల్లా ప్రజాపరిషత్ (బాలుర) హైస్కూల్, గిద్దలూరు, (ప్రకాశం జిల్లా) 523 357.

కలంస్నేహం, పుస్తకాలు చదవడం.

12. మురకొండ రాంబాబు, ఇంటర్, 17 నం.లు. S/O కోటేశ్వరరావు, గింజుపల్లి వారి పాలెం, మల్లాయపాలెం పోస్ట్, ప్రత్తిపాడు మండలం, (గుంటూరు జిల్లా) 522 019.

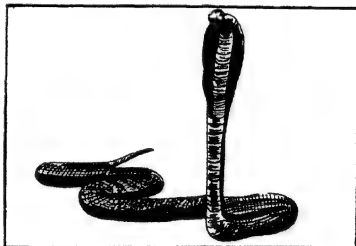
ప్రకృతి ఆరాధన, శ్రేష్టప్రదేశాలు చూడటం, వింతవిషయాలు సేకరించడం.

పారిశ్రామికాభివృద్ధిపొందిన దేశాలలో జీవితకాలపరిమితి

పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి పొందిన దేశాలలో 2000 సంవత్సరం నాటికి మానవ జీవితకాల పరిమితి 75-80 సంవత్సరాలు, అభివృద్ధి పొందుతున్న దేశాలలో 65 సంవత్సరాలు ఉంటుందని ప్రపంచ ఆరోగ్యసంస్థవారు ప్రకటించారు

ఎలా?

పాములవాళ్లు పాములను ఎలా ఆడిస్తారు?

సామాన్యంగా పాములవాళ్లు పాములను ఆడించడం వంశపారంవర్యంగా తండ్రి నుంచి కొడుకు నేర్చుకుంటాడు. వీళ్లు పాములను పరిశీలిస్తూ నాటి అలవాట్లను బ్రతిస్తారు నిరసాయకరంగా ఉండడానికి పాముల కోరలను తీసేస్తారు నంగీతం పొడుతూ పాములను ఆడిస్తూ చుట్టూమూగిన జనానికి అనందం కలుగజేస్తారు కొంతమంది పాములవాళ్లు పాములకు ముంగిసలతో పోట్లాడటం నేర్చిస్తారు. ముంగిసలు సాధారణంగా పెద్దపెద్ద విషపాములను కూడా చంపేస్తాయి.

“మానవ ప్రగతికిగాని, దేశప్రగతికి గానీ అనంతప్రతి మొదటి అంతరాయం.”

స్టాంప్ విలువ 400,000 పౌండ్లు

1856కు చెందిన బ్రిటిష్ గుయానా ఒక సెంటు నల్ల స్టాంప్ విలువ నేడు 380,000 పౌండ్లు. ఇంత విలువైన స్టాంప్ ప్రపంచంలో ఎవరి దగ్గర ఉంది? అది అతి జాగ్రత్తగా కాపాడుతూ వచ్చిన ఒక రహస్యం.

లండన్ లో అచ్చువేయబడే స్టాంపులు నకా లంలో అందకపోవడం చేత 1856 లో కాత్మా లికంగా అచ్చువేసుకున్న 1 సెంట్ మరియు 4 సెంటు విలువగల స్టాంపులలో ఒక సెంట్ గుయానా (One Cent Guiana) ఒకటి.

ఈ స్టాంపును ఒక స్కూలు విద్యార్థి 1873లో కనుగొన్నాడు ఇతడు దీనిని ఒక వ్యాపారస్థుడికి ఆరు పిల్లలకు అమ్మాడు. యజ్ఞ సంతవరాల తరువాత ఆర్థర్ హింద్ అనే అమెరికా మిలియనీరు విద్యార్థి అమ్మినదానికి 24,000 రెట్లకుపైగా 7,300 పౌండ్లకు కొన్నాడు.

1940 లో ఇది తిరిగి అమ్మబడింది. ఫిన్ బార్ కెన్సి అనే అతను కొన్నాడు. ఎంతకు కొన్నాడో ఎవరికీ తెలియదు.

1940 నుంచి ఏ కొద్దిసార్లు ప్రదర్శనలలో ఇది ప్రదర్శించబడింది. 1966 లో లండన్ వాటర్సా ఫెస్టివల్ హాల్ లో జరిగిన మొట్టమొదటి 'స్టాంప్ గిబ్బన్స్' స్టాంప్ కాటలాగ్ వార్షికోత్సవంలో ఒకసారి ప్రదర్శించబడింది.

1856, ఏప్రిల్ 4 తపాలా ముద్ర ఉన్న ఈ స్టాంప్ ను ఇంగ్లీష్ ఆర్ వీన్ బెర్ట్ సిండికేట్, న్యూయార్క్, నగరంలో వాల్ డ్యోఆస్టోరియల్ ఒక అనామకుడికి 1980 ఏప్రిల్ 5న 3,80,000 పౌండ్లకు విక్రయించబడింది.

ఈనాడు 400,000 పౌండ్ల విలువతో 'బ్రిటిష్ గుయానా 1856' 1 సెంట్ మాగ్నెటా పరిమాణం లోను, విలువలోను అమూల్యమైనది.

వియంత్తత్వం స్థిరం కాదు

వియంత్తత్వం ఒక ముదిమ అధారించబడినది. స్థిరం కాదు. సమాజంలో ప్రజలకు అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేసే విలువ ఉండదు. అటువంటి సమాజం చిరకాలం ఉండదు.

—విష్ణువేదవర్తి

ఆదర్శవంతులుగా ఉండాలి

చిన్నపిల్లలు సాధారణంగా వారి పరిసరముల వల్ల వారి పెద్దల వల్ల ప్రభావితము అవుతుంటారు. కోపంతో కెవ్వరను గట్టిగా అరిస్తే మీ పిల్లలకు మీ చెప్పగలవు? మీ నేర్పగలవు? భయపడిపోయి నిరుత్సాహంతో అవేశపడిపోతే మీ పిల్లలకు ఆదర్శవంతులుగా ఎలా ఉండగలవు? నీవు నీ పిల్లలకు చెప్పదలచుకున్న గుణాలు నీలో లేవు. కాబట్టి నీ పిల్లలు ఎలా ఉండాలని అనుకుంటూవ అలా ప్రవర్తించడం ఉత్తమం. నీ జీవిత విధానాన్ని వారు తమస్వంతం చేసుకుంటారు.

—స్వామీ సత్యానందసరస్వతి

“రోగం ఏదేశంలో వుండుతుందో అదేశంలోనే మందుకూడా ఉంటుంది.”

పరమాత్ముని అనుగ్రహమే యదార్థమైన సంచద

నీవు ఆర్థించే సంచద యదార్థమైన సంచద కాదు! యదార్థమైన సంచద పరమాత్ముని అనుగ్రహం. పరమాత్ముని అనుగ్రహం పొందడానికి యత్నాలు కొనసాగించాలి. ఇతరులకు సహాయపడటంకంటే గొప్ప ప్రయత్నం ఇంకోకటి లేదు. హృదయం నిష్కలంకంగా లేకుండా చేసే భక్తి భజన, దివ్యనామ సంకీర్తన, మంత్రజపం, ధ్యానం మొదలైనవన్నీ వ్యర్థం.

భోజనానికి నీవు అన్నం వండి సిద్ధంచేసుకున్నావనుకో, మంచిరకం తాజావస్తుసామాగ్రి కొంటావు. వండుకుంటావు. రుచికరంగా ఆరగించడానికి ప్రారంభిస్తావు. కాని ఏదో అనంతృప్తి. మనశ్శాంతి ఉండదు. వస్తువులన్నీ శుభ్రమైనవే వసందైనవే. మరి ఎందుకు ఈ బాధ, అనంతృప్తి. వంటపాత్రలు శుభ్రంగా లేవా? నీవు నిష్టగా భజన చేస్తున్నావు, జపం చేస్తున్నావు, ధ్యానం చేస్తున్నావు. ఇవన్నీ కూడా భోజనాన్ని తయారు చేయడానికి కావలసిన వస్తుసామాగ్రి వంటివి కానీ నీ హృదయం (వంటపాత్ర) శుభ్రంగా, నిష్కలంకంగా లేకపోతే అంత వ్యర్థమైపోతుంది

నిరహంకారమైన సేవోపాసన వల్ల పరమాత్ముని అనుగ్రహం సులభంగా పొందగలుగుతావు. వట్టిమాటలతో, ప్రసంగాలతో కాలం వృథా చేయకు. దానిబదులు సంఘసేవకు, ప్రజాసేవకు పూనుకో. నీవు సేవచేసినప్పుడే నీ ప్రసంగానికి విలువ ఉంటుంది. ఇతరులపై ప్రభావం ఉంటుంది.

శ్రీసత్యసాయిబాబా

మిక్కిలి పెద్ద ఆధునిక కళావస్తు ప్రదర్శనశాల

ఫ్రాన్స్ పారిస్ లో బియోబోర్డులో ఉన్న జార్జెస్ పాంపిడో నేషనల్ సెంటర్ ఫర్ ఆర్ట్ అండ్ కల్చర్ ప్రపంచంలో మిక్కిలి పెద్ద ఆధునిక కళావస్తు ప్రదర్శనశాల బ్రహ్మాండమైన 17,700 మీటర్ల ఈ ప్రదర్శనశాల 1977 లో ప్రారంభించబడింది

ముఖం వాడిపోకుండా నవనవలాడుతూ ఉండాలంటే

వందరి దోనకాయ ముక్కలతో ముఖం రుద్దుకుంటే అది చర్మాన్ని శుభ్రపరచి చల్లగా, తాజాగా ఉంచుతుంది. ముఖం వెచ్చని నీటితో కడుక్కో, నాలుగైదు దోనకాయ ముక్కలు తీసుకో. ముఖం అంతా వాటితో తీసుకో. తరువాత శుభ్రమైన చన్నీటితో ముఖం కడుక్కో. ముఖం నవనవలాడుతూ చల్లగా హాయిగా ఉన్నట్టు అనిపిస్తుంది.

“జీవితం ఉత్తేజవంతం, ఇతరులకోసం జీవించగలిగితే మరింత ఉత్తేజకరంగా ఉంటుంది”

—హెలెన్ ఆడమ్స్ కెల్లెర్

పీరిని గురించి తెలుసుకోండి

డేమ్ అగాథా క్రిస్టీ: ప్రముఖ నవలా రచయిత్రి ఈమె 147 కథానికలు, 15 నాటకాలు

AGATHA CHRISTIE

మరియు 90 నవలలు రచించింది. ఇవన్నీ 45 భాషలలో 2000 మిలియను కాపీలు అమ్ముడైనాయి!

ఇర్వింగ్ వాలెస్: ప్రపంచంలో అత్యధికంగా చదవబడే నవలా రచయిత. ఇతడు రచించిన 35 నవలలలో 'ది చాపెమాన్ రిపోర్టు', 'ది డ్రైజ్', 'ది త్రి సైరెన్స్', 'ది మిరకిల్ అండ్ ది సెవెన్ సీక్రెట్స్', చాలా ప్రసిద్ధి చెందినవి

మౌలానా అబాద్: ప్రఖ్యాత స్వాతంత్ర్య యోధుడు. ఇస్లాం వాఙ్మయంలో గొప్ప వండితుడు. హిందూస్థానీ భాషలో ఉపన్యాసకుడుగా పేరు పొందాడు. ఉన్నత భావాలకు ఇతడు ప్రసిద్ధి

పొందాడు. స్వాతంత్ర్యసంతరం 1947 లో కేంద్ర మంత్రివర్గంలో విద్యాశాఖా మంత్రి పదవిని అధిష్టించాడు.

డైగో వెలాజ్ క్వెజ్ (1599-1660): సుప్రసిద్ధ స్పానిష్ చిత్రకారుడు చిత్రాన్ని చిత్రించేటప్పుడు వారివారి వ్యక్తిత్వాన్ని వశం చేసుకుంటాడు. 'ది మెయిడ్స్ ఆఫ్ ఆనర్' అని చెప్పబడే ఇతడి లాస్ మెనినాస్ గ్రూపు పిక్చరు ప్రపంచ ప్రసిద్ధి పొందింది.

వర్మిల్ (70-19 బిసె): ప్రాచీన రోము వండితుడు. 'ఎనీడ్' (Aeneid) అనే మహాకావ్యాన్ని సృష్టించి రోము ప్రజలకు ప్రముఖ స్థానాన్ని ఏర్పరచ గలిగాడు రచనలలో పరిపూర్ణతను సాధించాడు.

ఆండ్రూ జాక్సన్: (1767-1845). యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికా విడవ అధ్యక్షుడు ఇతడు 1828లో, 1832లో అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకోబడ్డాడు నిరుపేద కుటుంబంలో జన్మించిన వాడు. ఇతడు పుట్టక ముందే తండ్రి మరణించాడు.

వైద్యుని ధర్మాలు

అత్యశయమునకే కాదు, స్వలాభముకొనవచ్చు వ్యాధిగ్రస్తులన రోగిని అరిగి విముక్తికి చేతనచేసి గౌరవం పొందాలి.

—చిరం నందం

“పారిశ్రామిక యుగానికి క్రొత్తక్రొత్త అవసరాలను సృజించుకోడంలో విశ్వాసం ఉంటుంది.”

—డా.ఎస్.రాధాకృష్ణ

మోలియర్ (1622-1673). సుప్రసిద్ధ ఫ్రెంచి కామెడీ నాటక కర్త. టార్టు టుఫ్ (1644), లె మిసాన్ట్రోస్ (ది మైజర్, 1666) లె మాలాడె ఇమాజినెర్ (ది ఇమాజినరీ ఇన్ వాలిడ్, 1673) ఇతడి ముఖ్యరచనలు. ఇతడి నవలలలో నమాజులో ప్రజల హక్కు ప్రవృత్తిని చిత్రికరించాడు

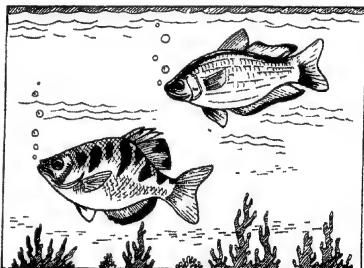
ఆర్చున్ వెల్లెస్: సుప్రసిద్ధ హాలీవుడ్ ఆక్టర్ మరియు డైరెక్టరు. 'సిటిజన్ కేన్' అనే క్లాసిక్ పిక్చరును సృష్టించాడు. 'ఎటవ్ ఆఫ్ ఈవిల్' 'దిట్రయల్', 'లేడీ ఫ్రమ్ షాంగై', 'మాక్ బెల్' ఇతడి ప్రఖ్యాత సినిమాలు

ఫ్రెడ్ ట్రూమన్: ఆంగ్లేయ క్రీకెట్ యోధుడు క్రీకెట్ క్రీడా రంగంలో పాస్ట్ బౌల్ గా ప్రసిద్ధి పొందాడు. ఇతడు 307 టెస్ట్ వికెట్లు తీసి ప్రపంచ రికార్డును సృష్టించాడు

సి.ఎస్. వెంకటరావు (క్రీ.శ. 1885-1945): ఆంధ్రదేశంలో ప్రసిద్ధి కెక్కిన చిత్రకారుడు. ఇతడి ధ్రువనారాయణ, శ్రీరామపట్టాభిషేకము, కురుక్షేత్రం, లంఖిణీ సంహారము మొదలైన తైలవర్ణ చిత్రాలు ఇతడి భావనా కొశల్కాన్ని ప్రదర్శిస్తాయి. స్వీయ ప్రతిభతో క్రొత్త పోకడలతో చిత్రించగల సిద్ధహస్తుడు. ఇతడి చిత్రాలు హైదరాబాద్ సాలార్ జింగ్ మ్యూజియంలో భద్రపరచబడ్డాయి. జీవితం చివరి కాలంలో 400 చిత్రాలు చిత్రించాడంటారు వీరి 'గౌతమీ అవతరణం' రాష్ట్రపతి రాజేంద్ర ప్రసాద్ కి బహూకరించబడింది.

శ్రీధర వేంకటేశ్వరయ్య : పూర్వం దక్షిణ దేశంలో తంజావూరు పాలించిన మహారాష్ట్ర వంశానికి చెందిన శాహజీ (1684-1740) పోవ్య వర్గంలోనివాడు. ఈయననే వేంకటేశ్వరయ్య అయ్యనాళ్ (అయ్యగారు) అంటారు. తమ నమకాలీనుడైన బోధేంద్రునితో భక్తి సాంప్రదాయానికి చెందిన పూజా పద్ధతిని తమిళ నాడులో వ్యాపింపజేసాడు. ఈ పద్ధతి ప్రకారం భగవతం కీర్తనం చేయడం వల్ల, భగవన్నామం జపించడం చేత ముక్తి సులభసాధ్యమని వీరి విశ్వాసం. గొప్ప మహిమలు కలవాడు. శాహేంద్ర విలాసం అనే గ్రంథం రచించాడు తమిళనాడులో వీరిని స్మరింపకుండా భజనాలు ఉండవు భజన గోష్ఠాలు ఈయన స్తోత్రాలతో ప్రారంభమవుతాయి.

8,300 మీటర్ల లోతున చేపలు నివసిస్తాయి

చేపలు నజీవంగా నివసించగల మిక్కిలి లోతైన ప్రదేశం అట్లాంటిక్ మహాసముద్రంలో వుయోర్గో రిక్ (బ్రెన్) ఇది 8,300 మీటర్ల లోతున ఉంది. బాసియోగిగాస్ (bassionigas) అని చెప్పబడే ఈ చేపలు 16.5 సెం. మీ.ల పొడవుగా ఉంటాయి.

“అటమైదానంలేని పారశాల పూజారీలేని గుడి, మెషిన్ లేని మెషిన్ హాలు.”

ప్రపంచంలో మిక్కిలి పెద్ద స్టాట్యూ

యునైటెడ్ స్టేట్స్ న్యూయార్క్ హార్బర్లో ఉన్న స్టాట్యూ ఆఫ్ లిబర్టీ ప్రపంచంలో మిక్కిలి పెద్ద విగ్రహం యూరప్ నుంచి న్యూయార్క్ దరిదాపులకు వచ్చే ప్రయాణీకులు అందరికీ ఇది కనిపిస్తుంది. లిబర్టీ ద్వీపం అనే చిన్న భూభాగంలో నిర్మించబడింది. ఇది ఫ్రెడెరిక్ ఆగస్ట్ బార్తెల్మీ అనే సుప్రసిద్ధ ఫ్రెంచి శిల్పి

అపూర్వ హస్తకళానైపుణ్యం. నేడు ఒక బ్రహ్మాండమైన జాతీయ చిహ్నమైన ఈలోహ విగ్రహాన్ని 1884 లో అమెరికా స్వాతంత్ర్య ప్రకటన 100వ వార్షికోత్సవ సందర్భంలో ఫ్రెంచివారు అమెరికాకు బహుమానంగా ఇచ్చారు.

ఇది లోహంతో తయారైన స్త్రీ విగ్రహం. దీనిని 'లేడీ లిబర్టీ' అనికూడా అంటారు. ఈ విగ్రహం స్వాతంత్ర్యానికి చిహ్నం. విగ్రహం చేతిలో ఉన్న పలకమీద స్వాతంత్ర్యప్రకటన తేదీ గుర్తించబడి ఉంటుంది పైకి ఎత్తబడిన రెండవచేతిలో జ్యోతి ఉంటుంది.

ప్రాచీన ఏడు ప్రపంచ అద్భుతాలలో ప్రఖ్యాతి పొందిన రోడ్స్ కోలోస్స్ ఎత్తు 105 అడుగులు. కానీ ఈలిబర్టీ శిలావిగ్రహం పాదాల నుంచి జ్యోతి చివరదాకా 51 అడుగుల ఎత్తుగా ఉంటుంది పదకొండు కోణాల నక్షత్ర రూపంలో ఉన్న 154 అడుగుల ఎత్తుగా ఉండే నల్లరాతి అరుగుమీద ఈ విగ్రహం స్థాపించబడింది. నల్లరాతి అరుగులోనూ, విగ్రహంలోనూ కిరీటం దగ్గరఉండే పరిశీలనా వేదిక వరకు మెట్లు నిర్మించబడ్డాయి.

ఈ విగ్రహం చేతిపొడవు 16 అడుగుల 5 అంగుళాలు. చూపుడువేలు మాత్రమే 8 అడుగులు ఉంది. వ్రేలిగరు 13 అంగుళాల పొడవు, 10 అంగుళాల వెడల్పు ఉంది ముక్కు 4 అడుగుల 6 అంగుళాలు. కుడిచేయి పొడవు 42 అడుగులు. ఒక్కొక్క కన్ను వెడల్పు 2 1/2 అడుగులు.

మురుగునీటి శుద్ధీకరణ ప్లాంటు

ప్రపంచంలోనే మొట్టమొదటిది అని చెప్పుకోతగ్గ మురుగునీటి శుద్ధీకరణ ప్లాంట్ హైదరాబాద్ పాలిమెరల్లో ఏర్పాటు చేయబడింది. రోజుకు ఈ ప్లాంట్ 600 మునమిట్ట మురుగునీటిని శుభ్రపరచడానికి రూపొందించబడింది. ప్రస్తుతం ఇక్కడి పారిశ్రామిక వాడలలో పారిశ్రామిక సంస్థలు వదిలే మురికినీరు హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ప్రవహించే నాలుగు కాలువలలో ఒక కాలువగుండా ప్రవహిస్తూ త్రాగే మంచినీటిని కాలుష్యం చెస్తున్నాయి.

—'సి.ఇ.ఎస్.ఎఫ్.ఎస్' సాజన్యంలో

“అర్రోగ్గం ఉన్నవారికి అపేక్ష ఉంటుంది. అపేక్ష కలవారికి అన్నీ ఉంటాయి.”

—ఆరేబియన్ సామెత

విగ్రహం మిశ్రమలోహంతో తయారుచేయబడింది. మొత్తం అయిదు వంతుల్లో మూడు వంతులు ఇసుము, రెండువంతులు రాగి మిశ్రమం ఉపయోగించబడింది. దీని మొత్తం భారం 200 టన్నులు పైగా ఉంటుంది. 40 మంది జనం తలలో, 12 మంది జ్యోతిలో నిలబడవచ్చు. క్రింది అరుగు నుండి తలదాకా విగ్రహంలో 161 మెట్లు ఉన్నాయి. పైకెత్తిన చేతిలో ఉన్న చివ్వెనలో 54 మెట్లు ఉన్నాయి. తలపైన ఉన్న నక్షత్రంలో 11 మొనలు ఉన్నాయి. విగ్రహం తయారుచేయడానికి 50,000 పౌండ్లు ఖర్చయింది. క్రింది అరుగుకి మరో 70,000 పౌండ్లు ఖర్చయింది.

దీని నిర్మాణం 1874 లో ప్రారంభించబడింది. రెండు సంవత్సరాల తరువాత ఈ స్మారక చిహ్నంలో మొదటిభాగం, జ్యోతితో ఎత్తిన హస్తం పారిస్ లో చేయబడి అమెరికాకు వంపబడింది. 1875లో శిరస్సు భాగం పూర్తికావించబడి పారిస్ లో ప్రదర్శించబడిన తరువాత అమెరికాకు వంపబడింది. 1883 నాటికి విగ్రహనిర్మాణం పూర్తికావించబడింది. ఆ తరువాత బ్రహ్మాండమైన క్రింది అరుగు నిర్మాణం ప్రారంభించబడింది.

ఈ అపూర్వ విగ్రహ నిర్మాణానికి బార్లేల్లీ తన తల్లిని మోడల్ గా పెట్టుకున్నాడు. మొట్టమొదట 7 అడుగుల ఎత్తు మోడల్ తయారుచేసి తరువాత దానిని పెద్దది చేసాడు విగ్రహం 350 అంశాలుగా చేయబడింది. వీటిలో కొన్ని 9000 ప్రత్యేక ప్రమాణాలలో ఉన్నాయి మొట్టమొదట ఫ్లాస్టర్ తో మోడల్స్ తయారుచేయబడ్డాయి. ఇవిపూర్తి అయిన తరువాత వడ్రంగులు కర్రతో మోడల్స్ తయారుచేసారు. దీనిపైన రాగిరేకులు మోల్డ్ చేయబడ్డాయి. పై మెరుగులకు చిన్నచిన్న సుత్తులు ఉపయోగించబడ్డాయి.

ఫ్రాన్స్ లో తయారైన ఈ విగ్రహం ఫ్రెంచి యుద్ధనౌకపై న్యూయార్క్ కు వంపబడింది. వంపడానికి ముందుగానే విగ్రహంలో వివిధ భాగాలు అన్నీ పూర్తిగా అమర్చబడ్డాయి. భాగాలను అమర్చడానికి పారిస్ లో ఎఫిల్ టవర్ ను రూపొందించిన ఆల్ఫ్రెడ్ బి ఎఫిల్ ఒక ఉక్కు చట్రాన్ని నిర్మించాడు. 1886 లో విగ్రహం నూయార్క్ కు అంకితం చేయబడింది.

తీగలు అమర్చిన గాజు జ్యోతి 14,000 వాట్స్ విద్యుత్తుతో వెలుగుతుంది. ఈ విగ్రహం, విగ్రహం ఉన్న లిబర్టీ డీప్ థం రాత్రిపూట కాంతివంతంగా కొన్ని మైళ్ల దూరానికి కూడా బాగా కనిపిస్తాయి.

వ్యర్థప్రసంగం ఎప్పుడూ దురలవాటు

వ్యర్థప్రసంగం ఎప్పుడూ - ద్వేషం, వగ, మనో దౌర్భిల్యం మొదలైన దుర్గుణాలను తెలియజేస్తుంది యువకులు వ్యర్థప్రసంగానికి పూనుకోకూడదు ఈ దుర్గుణాలకు లొంగిపోకుండా ఎవరికివారు సంస్కరించుకోవాలి. వనిలేని ప్రసంగం దురలవాటు

జె.జి.హాలెడ్

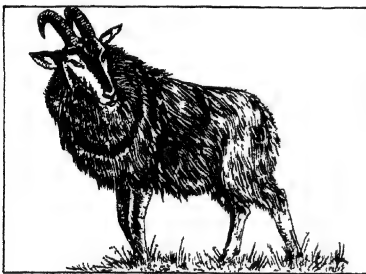
“ఉపకారాన్ని మించిన నద్గుణం లేదు.
హింసను మించిన దుర్గుణం లేదు.”

—శ్రీరామ

కాండుమేక

సోనా అవస్థి

హిమాలయన్ టార్ (Tahr) అనే కొండ మేకలు మిక్కిలి ప్రమాదకరమైన హిమాలయ ప్రదేశపు మైదానాలలో నివసిస్తాయి ఒక కొండ మీద నుంచి మరో కొండమీదికి దూకుతూ సులభంగా వట్టుబడని ఈ మేక అడవిజాతికి చెందినది.

టార్ కాశ్మీరు నుండి సిక్కిం మరియు భూటాన్ వరకు హిమాలయా పర్వత ప్రదేశాలలో నివసిస్తుంది. ఈ హిమాలయా టార్ మేకకి గిర్రె మరియు మేక రెంటి శారీరక లక్షణాలు ఉంటాయి. మేకకు ఉన్నట్టు మగటార్కి పొడుగాటి కొమ్ములుగానీ, గడ్డంగానీ ఉండదు. కానీ తోక మేకతోకలాగే పొట్టిగా ఉంటుంది. బాగా పెరిగిన మగటార్ భుజాల దగ్గర 90 మొదలు 100 సెం.మీ.లు పొడవుగా ఉంటుంది. సుమారు 110 కి.గ్రా.లు భారం తూగుతుంది. మగటార్లు అడవాటికంటే రూపంలో పెద్దవి. మెడమీద, భుజంమీద రేగిపోయి చిక్కుబడిన బొచ్చు కాళ్ళదాకా పెరిగి ఉంటుంది.

అడ మగ టార్లలో వర్ణవైవిధ్యం కూడా కనిపిస్తుంది. సాధారణంగా మగవి ముదురు

ఎరుపు ఇటుకవర్ణంలోను, అడవి కొంచెం లేత ఇటుకరంగులోను, చిన్నవి పాలిపోయిన రంగులోను ఉంటాయి. మగవాటికి కొమ్ములు పొట్టిగా, క్రింద వెడల్పుగా దగ్గర దగ్గరగా ఉంటాయి. కొమ్ములు చివరలు తప్ప అంతా ముడతలుతేరి వెనుకకు వంగి ఉంటాయి.

సామాన్యంగా టార్లు ఎత్తైన కొండలమీద, ఏటవాలు ప్రదేశాలలో నివసిస్తాయి. సముద్ర మట్టానికి 2500 మరియు 4000 మీటర్లుపైగా ఎత్తున దట్టమైన అడవులలో నంచరిస్తాయి ఇక్కడ వీటికి ఇతర పెంపుడు జంతువుల పోటీఉండదు. వేటగాళ్ళకు కూడా చాలా దుర్లభమైన ఇటువంటి ప్రదేశాలు వీటికి రక్షణను ఇస్తాయి. నిపుణులైన వేటగాళ్ళకు కూడా సుల

విజ్ఞానవాక్కు

- * మానవుడు గొప్పవండితుడు ఎలా అవుతాడు? శ్రవణంవల్ల మానవుడు వండితుడు అవుతాడు
- * మానవునికి ఉత్తమ నహచరుడు ఎవరు? ధైర్యం మానవునికి ఉత్తమోత్తమమైన నహచరుడు.
- * అన్నిటికంటే గొప్ప సాభాగ్యమేది? విద్య అన్నిటికంటే గొప్ప సాభాగ్యం.
- * అధికంగా కోరుకునే భాగ్యం ఏది? అరేగ్యభాగ్యం అధికంగా కోరుకునే సాభాగ్యం
- * ఏది లేకపోతే మనిషి గౌరవించబడతాడు? అహంకారం లేని మనిషిని అందరూ గౌరవిస్తారు.
- * కుదర్చడానికి కష్టమైన వ్యాధి ఏది? 'అక్యో'అనే వ్యాధిని కుదర్చడం మహాకష్టం.

-మహాభారతం

“మనస్సు, ఇంద్రియాలు అడవిగుర్రాలులాగే రథం లాంటిది బుద్ధిమంతుడు వగ్గములతో నియంత్రిస్తాడు.”

—ఉపనిషత్తు

భంగా చిక్కకుండా ఎక్కువ శ్రమను కలిగిస్తాయి. కొండలపైన స్పృలెవర్స్, క్రింద ప్రదేశాలలో అడవికుక్కలు మాత్రమే వీటికి శత్రువులు.

టార్ పచ్చగడ్డి, మూలికలు, ఆకులు, చిగుళ్ళు తింటాయి. ముఖ్యంగా అడవి మేతకు బయట తిరుగుతాయి. బాగా పెరిగిన మగవి తరచు బయటకురావు. ఇవి వగలంతా ఓకు, రింగాల్ మరియు పేము అడవులలో నంచ రిస్తాయి. సంధ్యచీకటివడటంతోపే బయటకు వస్తాయి.

మగటార్లు 6 మొదలు 12 చేరి గుంపులు గుంపులుగా తిరుగుతాయి సామాన్యంగా ఇవి శీతాకాలంలో జతకూడడానికి అడవాటిని చేరతాయి. ఇతర జంతువులలోలాగే మగవి అడవానికిసం పోరాడుకుంటాయి. వీటి పోరాటం సాధారణంగా ఉండదు. చాలా భయంకరంగా ఉంటుంది. మరణానికే ఈ పోరాటం ఏటవాలు ప్రదేశాలలో పోరాడుతూ కాలికి నరైనవట్టులేక పోరాడేవాటిలో ఒకటి తరచు క్రిందికి జారివడి పోతుంది.

అడ టార్ మేక ఒకే పిల్లను ఈనుతుంది. సాధారణంగా 6 నెలలు చూలుకట్టిన తరువాత వేసవికాలం చివర చిన్నపిల్ల పుడుతుంది. పిల్ల పుట్టడంతోపే మగవి తల్లిని, పిల్లని వదిలి వెళ్లిపోతాయి. తిరిగి జతకూడే సమయంలో కనిపిస్తాయి పిల్లమేకల సౌఖ్యంకోసం ఇవి తరచుగా వేరేమైదాలకు వెడుతుంటాయని కొందరు అంటారు.

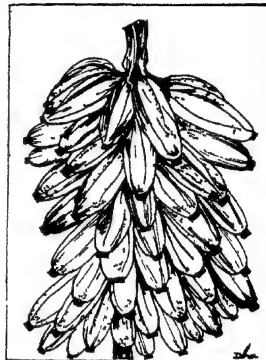
చిన్నమేకలకు 6 నెలలదాకా తల్లిమేకలు పాలిస్తాయి. 1 1/2 సంవత్సరాలకు ఇవి బాగా పెరిగి పెద్దవి అవుతాయి. టార్ సగటు జీవితం 10 మొదలు 14 సంవత్సరాలు.

—“సి.ఇ.ఇ.ఎన్.ఎఫ్.ఎస్” సౌజన్యంతో

చతురంగ చతురుడు

ఇండియన్ క్రికెట్ టీమ్లో సుజీందర్సెన్ కు చతురంగ చతురుడు

కడుపులో ప్రణాల నిరోధానికి అరటికాయలు సహకరిస్తాయి

ఇంగ్లండ్ ఆస్ట్రేలియాసిందర్బీలో ఫిర్యాబ్యుటిల్ సైన్సెస్ డిపార్ట్మెంట్లో పరిశోధనలు చేస్తూన్న వైజ్ఞానిక శాస్త్రజ్ఞులు వచ్చి అరటికాయ కడుపులో ప్రణాలను మాన్యగలదని తెలుసుకున్నారు. మన దేశంలో కడుపులో ప్రణాలు తగ్గడానికి, ఇతర అజీర్ణ వ్యాధులకు మూలంగా అరటికాయలు వాడతారు. అభివృద్ధి పొందుతూన్న దేశాలలో చాలామంది కాయకూరగా వండుకు తింటారు అరటి అన్నకోం లోపలిపొరలో మ్యూకోసా (Mucosa) కణాల అభివృద్ధిని ఉత్తేజపరుస్తుంది. కడుపులో అమ్లాలకు ఒకరక్షక అవరోధం ఏర్పడుతుంది. ముందుగా ఏర్పడిన ప్రణాలను శీఘ్రంగా మార్చి నశ్యపరుస్తుంది.

—“ఇన్వెస్ట్ ఇంటెలిజెన్స్” సౌజన్యంతో

“ఒక వస్తువుయొక్క గిరాకీనిబట్టి దాని విలువ తెలుస్తుంది.”

సూపర్ కండక్టివిటీ

విద్యుద్విరోధకం శూన్యానికి దిగిపోయి నప్పుడు సూపర్ కండక్టర్లు విద్యుదుత్పాదనలో కలిగే నష్టాలను, మరియు ప్రసార నష్టాలను అత్యద్భుతంగా తగ్గించేస్తాయి. అయస్కాంత క్షేత్రాలు (magnetic fields) సాంప్రదాయక విద్యుదయస్కాంతములచే ఉత్పత్తి కాబడే వాటికంటే ఎడు మొదలు ఎనిమిది రెట్లు

ప్రబలంగా పెరిగే అవకాశం ఉంటుంది ప్రస్తుతం సూపర్ కండక్టివిటీ అత్యంత తక్కువ ఉష్ణోగ్రతల దగ్గర మాత్రమే సాధించబడుతుంది.

ఈ ప్రతిబంధకంతో కూడా సూపర్ కండక్టర్స్ చే ఉత్పాదించబడే బలిష్ఠమైన అయస్కాంత క్షేత్రాలు అప్పుడే వ్యాపారకంగా ఉపయోగించు కునే దశలో ఉన్నాయి. ఉదాహరణకి వైద్య రంగంలో ఉపయోగించబడుతున్న మాగ్నెటిక్ రెసోనెన్స్ ఇమేజింగ్ (MRI) మరియు భూతలం మీద బ్రహ్మాండమైన వేగంతో పోయే లీనియర్-మోటార్ కారు అభివృద్ధి పొందినబడతూన్నాయి.

లీనియర్-మోటార్ ట్రాన్స్పోర్ట్ బలిష్ఠమైన విద్యుదయస్కాంతాల ఆధారంతో రైలునట్టాల

మీద తేలిపోతుంది. ముఖ్యంగా భూకంపాలు అధికంగా ఉండే జపాన్ లో ఈ కార్లు మార్గం మీద 11 సెం.మీ.లపైగా తేలుతూ భూకంపం వల్ల కంపించే మార్గం మీద ప్రయాణ సమయంలో కలిగే నష్టం లేకుండా ప్రయాణం చేస్తాయి

జపాన్ లో అత్యంత శక్తివంతమైన విద్యుదయస్కాంత క్షేత్రాల అవసరం ఉంది కాబట్టి ఈ విధానంలో వైజ్ఞానిక శాస్త్రజ్ఞులు విద్యుదయస్కాంతాలను సూపర్ కండక్టు చేయడానికి పూనుకున్నారు. చాలాకాలం క్రిందటే 1979 లోనే మానవ ప్రమేయం లేకుండా నడిచిన పెన్స్ కార్లు ఇటువంటి సూపర్ కండక్టింగ్ అయస్కాంతాల ఉపయోగంతో గంటకు 500 కి.మీ.ల వేగం సాధించాయి

సూపర్ కండక్టివిటీకి మరో ఉపయోగం కూడా ఉంది సూపర్ కండక్టింగ్ విద్యుదయస్కాంతాల సహాయంతో సముద్రంలో ఓడలను నడవడానికి కూడా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. మార్గ్నెటో హైడ్రోడైనమిక్ (MHD) శక్తి ఉత్పాదన పరిశోధనా దశలో ఉంది.

సూపర్ కండక్టివిటీని సామాన్య ఉపయోగానికి వినియోగించడానికి ముఖ్యంగా తీగ అద్భుతకత చదరపు సెంటీమీటరుకు 10,000 ఆంపియర్లు విద్యుత్ ప్రవాహాన్ని ప్రసరింప జేసేదిగా ఉండాలి ఇప్పటి తయారీదారులు 1988 లో లాబొరేటరీలో ఈ అవధిని అధిగమించారు.

‘వసిఫిక్ ఫ్రెండ్’ సౌజన్యంతో

“మనస్సులో చురుకుదనం, వనిలో తగిన శ్రద్ధ, జీవితంలో రెండు ముఖ్యమైన విషయాలు.”

యువతకానికి

జీవితం పరిపూర్ణవంతం చేసుకుని శూన్యస్థలో దిగి పడిపోకుండా సార్థకంగా జీవించడం ఎలా అనే ప్రశ్న తరచు మీకు కలుగుతుంటుందని నాకు తెలుసు. మీరు జీవిస్తున్న దోషభూయిష్టమైన సమాజాన్ని చిత్త శుద్ధితో, విశ్వాస పూర్వకంగా, సర్వసాక్షాత్పత్యంతో,

కరోజు ప్రేమానుభూతితో ఉత్తమ విశ్వాస ఫలితాలను అనుభవించడానికి ప్రయత్నిస్తారు. ఎన్నడూ పాఠశాలలో ఉదాసీనంగా ప్రవర్తించవద్దు నిరంతర అధ్యయనంతో, శ్రద్ధగా ఎంటూ అవసరమైనప్పుడు ఇతరుల సేవకు పూను కుంటూ ఉండాలి.

ఓ యువకులారా! మిమ్ములను సమ్ము కున్నాను ప్రపంచ ప్రగతికి మీరే ఆధారం. సామాజాభివృద్ధికి మీరే ఆధారం. ఇక కొద్ది రోజులలో నా ఆశయాలు పూర్తిగా నెరవేర్చ గలరనే దృఢసమ్మకం నాకు ఉంది.

‘పోప్ జాన్ పాల్ II (ఇన్ స్పిరేషన్ కోట్)’
సాజన్యంతో

న్యాయాన్ని, ధర్మాన్ని పాలిస్తూ, సంస్కరించు కుంటూ, సంఘభావాన్ని పెంపొందించడం ఎలా అని కుతూహల పడుతుంటారు.

ఎన్ని అడ్డంకులైనా, ఎంతకష్టమైనా గొప్ప గొప్ప ఆదర్శాలతో అంతరాత్మకు హాని కలి గించుకోకుండా ఉండాలని అనుకుంటారు అని తెలుసు. దీని కోసం మీ జీవితం పట్ల, సమాజం పట్ల ఉత్సాహపూరితమైన ధన భావంతో జీవించడానికి కుతూహల పడుతు న్నారని కూడా నాకు తెలుసు.

ప్రపంచాన్ని సరిదిద్దడానికి మీ హృదయంలో బ్రహ్మాండమైన శక్తిని చైతన్యవంతం చేసుకోండి. అప్పుడు ఎన్ని అటంకాలు కలిగినా ఏరోజు

52 సంవత్సరాల క్రితం బెర్లిన్ లో అణువిభజన చేయబడింది

52 సంవత్సరాలకు పూర్వం 1938లో ‘అటా హాన్’ అనే జర్మన్ అణువిజ్ఞాన శాస్త్రవేత్త మరియు ఫిజ్జీస్ట్రాన్ మన్ అనే భౌతిక విజ్ఞానవేత్త సహకారంతో మొట్టమొదట అణువిస్ఫోటనం ప్రయోగాత్మకంగా విజయవంతం చేసాడు. వీరు న్యూట్రానులతో యురేనియంను (వేల్చి యురేనియంలో నగం భారవంతమైన ఒక క్రొత్త మూలపదార్థాన్ని సృష్టించారు ఈనాడు ప్రపంచం అంతా 100 కి పైబడి అణుశక్తి కేంద్రాలు ఇదే పద్ధతిని ఉపయోగించి విద్యుచ్ఛక్తిని జనింపజేస్తున్నాయి. ఇదే పద్ధతిని అణుబాంబులలోను, అణు ఆయుధాలలోను ఉపయోగిస్తున్నారు.

—‘జర్మన్ ఫీవర్’ సాజన్యంతో

“కావలసినవన్నీ స్వాధీనం చేసుకో. కానీ వాటికి లొంగిపోకు.”

—స్వామి చిన్నయ్యసంధ

విజ్ఞాన వీపిక

మొట్టమొదటి బాంకులు

సుమారు 4000 సంవత్సరాలకు పూర్వం బాబిలోన్‌లో దేవాలయాలే మొట్టమొదటి బాంకులు. వ్యవసాయదారులకు పంటకోత కాలంలో వడ్డీతో సహా తిరిగి వాచను చేయాలనే

వరకు మీద ఋణాలను మంజూరు చేసేవారు. ఆ తరువాత ఈజిప్టు మరియు గ్రీకు దేవాలయాలు కూడా అవసరమైన వారికి డబ్బు బదులు ఇస్తూండేవి బిసి 6 వ శతాబ్దంలో బాబిలోన్‌లో ల్లిబి (Lgibi) కుటుంబం అధునాతన విధానంలో న్యంత బాంకు నిర్వహణ ప్రారంభించి సామ్యు డిపాజిట్టులను స్వీకరించి వాటిమీద వడ్డీని ఇస్తూండేది. డిపాజిట్టు చేసి ఉంచిన వస్తువుల మీదగాని, పంట తాకట్టు మీద గాని అప్పులు జారీ చేస్తూండేవారు.

* * *

బార్బెడ్ వైరు కనిపెట్టిన చతురుడు

స్థలాలకు చుట్టూ కంచె వేసుకోడానికి ఉపయోగించే బార్బెడ్ వైరును యుఎస్‌ఎకి చెందిన జోసెఫ్ ఫార్వెల్ గ్లిడ్డెన్ 1873 లో

కనిపెట్టాడు. లోహపు రేకును నన్ను ముక్కలుగా చీల్చి రెండు తిగలు చుట్టూ మెలిపెట్టేవాడు.

* * *

మొట్టమొదటి వాచీలు జర్మనీలో తయారు చేయబడ్డాయి

మొట్టమొదటి వాచీలు 15 వ శతాబ్దం చివరిభాగంలో జర్మనీలో తయారు చేయబడ్డాయి ఇవి గోళాకారంలో ఉండటం వల్ల వాటిని 'సూరెంబర్గ్ ఎగ్స్' అనేవారు. ఇవి చాలా పెద్దవిగా ఉండేవి. కాలం సరిగ్గా చూపేవి కావు, కాబట్టి వాటిని జేబులలో పెట్టుకునేవారు కారు. 17 వ శతాబ్దం చివరి భాగంలో థామస్ టాంపెయన్ అనే ఆంగ్లేయుడు మొదటి డెడ్ బీట్ ఎస్కేప్ మెంట్ (వాచిలో కదలిక నియంత్రణకు సవకల్పన)తో సరిగ్గా తిరిగే గడియారాల తయారుచేసాడు.

* * *

ప్రపంచంలో మిక్కిలి ఎత్తైన శిల్పాలు

అమెరికా అధ్యక్షులు జార్జివాషింగ్టన్, అబ్రహం లింకన్, థామస్ జెఫర్సన్, థియోడో రూజ్‌వెల్ట్ శిల్పాలు ప్రపంచంలో బ్రహ్మాండమైన శిల్పాలు. ఇవి దక్షిణ డకోటాలో బ్లాక్‌మర్సత్ శ్రేణిలో రమ్మో కొండల ప్రక్కగా చెక్కబడ్డాయి. ఈ పెద్ద సెల శిల్పాలు 60 మైళ్ల దూరంనుంచీ కూడా బా కనిపిస్తాయి. తలపైనుంచి గడ్డం చివరిదాకా వీలముఖాలు 60 అడుగులు ఉంటాయి. వీటిని గుజోన్ బోర్గ్లమ్ అనే సుప్రసిద్ధ శిల్పి 1926 నుంచి 1941 లో అతడు పనిచేసేదాకా చెక్కాడు.

“నీతిగా ఒక్కపైసా అర్జించడానికి, ఏపనికూడా నీచంకాదు.”

మహా సముద్రాలనుండి విద్యుచ్ఛక్తి

యూరప్‌లో 11 వ శతాబ్దంలో సముద్రం లో రటాల నుంచి ఉత్పత్తి కాబడే శక్తితో పని సీ చిన్న చిన్న మిల్లులు నిర్మించబడ్డాయి. తరువాత 1881లో ఫ్రెంచి వైజ్ఞానిక శాస్త్రజ్ఞుడు ర్నన్‌వాల్ సముద్రం నుంచి విద్యుచ్ఛక్తిని నింపజేయడానికి ఒక విస్తృతమైన ప్రణాళి య తయారుచేసాడు. 1930లో జార్జి క్లాడ్ నే ఆమెరికా వైజ్ఞానిక శాస్త్రజ్ఞుడు సముద్రం చి విద్యుచ్ఛక్తి జనింపజేయడానికి ప్లాంట్‌ను పురచి విజయం పొందాడు. ఆ తరువాత 72లో ఏర్పడిన నూనె కరవు వల్ల యునైటెడ్ ట్స్ ప్రభుత్వం క్లాడ్ ప్లాంట్ అధారంగా ప్పుతంగా కార్యక్రమాలు ప్రారంభించారు.

* వాల్‌పేపర్స్ *

పశ్చిమదేశాలలో ఇంకా తెలియక ముందే నాలో వాల్‌పేపర్ వాడుకలో ఉండేది. 16వ శాబ్దకాలంలో ఇది యూరప్‌లో ప్రవేశింప ి ఉండాలి. మొట్టమొదట ఇవి చాలా పరతుగా ఉండేది. చిన్నచిన్న ముక్కలతో తుకులుగా పెడుతుండేవారు పరదాలు, ష్యచిత్రాలు, కొయ్యచిత్రాలు వలేగాక చాలా పదవికారంగా ఉండేవి.

18వ శతాబ్దంలో వాల్‌పేపర్ ఇంగ్లండులో స్వ సామాన్యం అయిపోయింది. చాలాచోట్ల పట్టి అందరూ వాడటం ప్రారంభించారు పరీలు, పూతన శిల్పాలు, పెద్దపెద్ద పానాలు, పూలచెట్లు, పూలు మొదలైన వాటి త్రాలు, మార్పులే అనుకరణలు, తేలు పదాలతో రకరకాల డిజైనులు వాడేవారు. చాలా కాలం వరకు అందరూ చైనావాల్ పర్లను అభిమానించేవారు

మనుష్యులు నాలుగురకాలు

తెలియనివాడు, తనకు తెలియదని తెలియనివాడు
శుద్ధ అవివేకి - వర్జింసు
తెలియనివాడు, తనకు తెలియదని తెలిసినవాడు
నిష్కవటి - నేర్పింసు
తెలిసినవాడు, తనకు తెలుసునని తెలియనివాడు
నిద్రలో ఉంటాడు - లేపింసు
తెలిసినవాడు, తనకు తెలుసునని తెలిసినవాడు
వివేకవంతుడు - అనునరింసు.
—అరబిక్ సామెత

నివారింపగల వ్యాధులతో సాలీనా 14.5 మిలియను పిల్లలు మరణిస్తున్నారు

అభివృద్ధి పొందుతున్న దేశాలలో సాలీనా 14.5 మిలియనుమంది పిల్లలు నివారింపగల వ్యాధులతో మరణిస్తున్నారు. 12 మిలియనుమంది వసిపిల్లలు ఏడాది దాకుకుండా మరణిస్తున్నారు 5 సంవత్సరాలలోపుగా 5 మిలియనుమంది పిల్లలు మరణిస్తున్నారు 130 మిలియను మంది పిల్లలు స్కూళ్ళకు వెళ్ళరు - పదువుసంఖ్యలులేవు
—యునైటెడ్ నేషన్స్ సుపర్ లెక్జ్ కమిటీస్ సాజన్యంతో

“భావనాశుద్ధి ప్రభావంవల్ల ఆచరణశుద్ధి అప్రయత్నంగా ఏర్పడుతుంది.”

హత ఆఫ్ ఫేమ్

లండన్(ఇంగ్లండ్) నగరంలో మేడమ్ టుస్సాడ్ హాల్ ఆఫ్ ఫేమ్ సుమారు 170 సంవత్సరాలకు పూర్వం స్థాపించబడింది. ఈ హాల్లో చరిత్రలో వివిధ దేశాలకు, కాలాలకు చెందిన సుప్రసిద్ధ పురుషుల మరియు స్త్రీల చిత్రాలను అనేకం చూడవచ్చు మహారాజుల మరియు మహారాణీల చిత్రాలు. అధ్యక్షులు,

BENJAMIN FRANKLIN

రచయితలు, పండితులు, రాజకీయ దురంధులు మరియు క్రీడాకారులు, నటీనటులు, సేనానాయకులు, కామెడియనుల చిత్రాలు జీవకళ ఉట్టిపడుతూ మనలో మాట్లాడుతున్నాయా అని అనిపిస్తుంది.

మేరీ టుస్సాడ్ 1850 లో మరణించింది. కానీ బ్రిటిషువారు జీవకళతో ఉన్న ఆమె మైనపు విగ్రహాన్ని నేటికీ ఎంతో అభిమానిస్తారు. ఆమె ప్రారంభించిన వాక్స్ వర్క్స్ మ్యూజియం ప్రపంచ ప్రసిద్ధి పొందింది. ప్రతీ సంవత్సరం మిలియనుల కొద్దీ చూడడానికి వచ్చే వారంతా హాల్ ఆఫ్ ఫేమ్ను చూచి ముగ్ధులైపోతారు.

హాల్ ఆఫ్ ఫేమ్లో మైనపు విగ్రహాలను చేయడానికి ఏర్పాటైన వేలకొద్దీ మోల్డులలో 50 చాలా ముఖ్యమైనవి, ప్రత్యేకమైనవి. ఇవే మేడమ్ టుస్సాడ్ తాను స్వంతంగా తయారుచేసిన నర్ వాల్టర్ స్కాట్, విలియంపిట్, వోల్టర్ బెంజమిన్ ఫ్రాంక్లిన్ మొదలైన సుప్రసిద్ధుల వాక్స్ గిల్లులు. కొన్ని కొన్ని నమూనాలలో వ్యక్తుల మరణించిన తరువాత మోల్డ్ చేయబడ్డాయి. వీటిని డెత్ మార్స్క్స్ అంటారు. వీటిలో లూయి XVI, క్లీన్ మేరీ అంటోయినెట్టె ఫ్రెంచి విప్లవానికి గురైన ఇతర వీరుల మొదలైన వారి మోల్డులు అనేకం ఉన్నాయి.

దీనిలోపలికి ప్రవేశించేటప్పుడు ద్వారా దగ్గర ఆశ్చర్యపడిపోతారు గట్టిగా మాట్లాడరు. ఒక అందగత్తె గైడు పుస్తకాన్ని చూపిస్తూంటుంది. ఒకటి కొందామని ప్రయత్నిస్తారు. కా-

ప్రపంచంలో మొత్తం 15 మిలియను కాందిశీకులు

ఇప్పుడు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 15 మిలియను కాందిశీకులు (refugees) ఉన్నట్లు అంచనావేయబడింది. మూడవ ప్రపంచపు యుద్ధంలో 12 మిలియను మంది కాందిశీకులు ఉన్నారు వీరిలో పోస్టాన్లో 35 మిలియను, ఇరాన్లో 26 మిలియనుకు పైనే నూడన్లో 800,000 మంది, థాయ్లాండ్లో 400,000 మంది, మధ్య ఆఫ్రికా మరియు మెక్సికోలో 300,000 మంది కాందిశీకులు ఉన్నారు. మిడిల్ఈస్ట్లో 2 మిలియన్ పేలస్తైన్ కాందిశీకుల నివసిస్తున్నారు.

—'జర్మన్ ఫీచర్స్' సౌజన్యం

“హాస్యాన్ని ఆస్వాదించలేని మనిషి బ్రతుకు దుర్భరం.”

పంటనే మోసపోతారు. అది వాక్యతో కయ్యైన బియ్యం కాబట్టి, ఇంతలో మరేబియ్యంను పూస్తారు. కుర్చీలో కునికేపాట్లు వదులుతున్న ఒక ఆమె చేతిలో ఉన్న గైడ్ పుస్తకం జారి కిక్కిరిస్తోంది. దానిని తీసి ఆమెచేతిలో పెడతారు. 170 సంవత్సరాలనుంచి అందరూ అలాగే చేస్తున్నారు.

VOLTAIRE

పాలరాతి మెట్లు ఎక్కి ప్రదర్శన గదులలోకి వెళ్ళించాలి. ఇక్కడే టుస్సాడ్ అయిదు రాల కళారచనలు భద్రపరచబడ్డాయి. ల కొట్టి దుక్కపై తలవంచిన స్కాట్లండ్ శవు మేరీ మహారాణి ప్రక్క నిలుచున్న లారి, విక్టరీ ఓడపై మరణావస్థలో ఉన్న ల్యూన్ విగ్రహాలు ఇక్కడ ఉన్నాయి. కొన్ని లానుగుణ్యంగా వరుసగా అమర్చబడ్డాయి. వ. హెన్రీ తన ఆరుమంది భార్యలను పద్మస్తో పీక్షిస్తున్న దృశ్యం ఒకటి మిక్కిలి దురుితమైనది.

ఈ బ్రహ్మాండమైన భవనంలో నుండరాతి అందరమైనది గ్రాండ్ హాల్. ఇక్కడ రాజు లాన్సి ఎన్స్టన్ చర్చిలెసి, కాబినెట్ సభ్యులతో ధాన మంత్రిని చూడవచ్చు. ఇక్కడే విక్టోరియా హారాణి, అధ్యక్షుడు ఐసెన్ హోవర్,

నెపోలియన్, సుప్రసిద్ధ క్రికెట్ యోధుడు పీటర్ మే మొదలైన వారిని కూడా చూడవచ్చు.

ఇంగ్లండు దేశపు సుప్రసిద్ధ ప్రదర్శకురాలు అని చెప్పబడే మేడమ్ మేరీ టుస్సాడ్ స్విస్ దేశానికి చెందిన గ్రేస్ హోల్ట్జ్ కుమార్తె. ఈమె ఆరవ సంవత్సరం వయస్సులో పారిస్(ఫ్రాన్స్) చేరి మేనమాను డా.ఫిలిప్పీ కుర్షియన్ దగ్గర ఉండేది. ఇతడు హాబీగా తన స్నేహితుల వాక్స్ మోడల్స్ను తయారు చేస్తూండేవాడు. వాటిని ప్రజలకు ప్రదర్శిస్తూండేవాడు.

ఫిలిప్పీ తన మేనకోడలైన మేరీకి వాక్స్ మోడల్స్ తయారుచేయడం నేర్పించాడు.

సుభాషితాలు

మాటల మాటలు వచ్చును

మాటలనే కలుగుచుండు మణిమంత్రంబులే

మాటల పొందిక తెలిసిన

మాటలనే ముక్తి కలుగు మహిలోవేమా!

[మానవుడు అదేమాటలే నిందను కలిగి స్త్రాయి,మంత్రసిద్ధిని కలిగిస్త్రాయి. పొందికగా మాట్లాడం నేర్చుకుంటే, ఆమాటలవల్ల ముక్తి కూడా లభిస్తుంది.]

* * *

దిక్కులేనివారి దీనతబాపిన

పురుషు డిహమునందే పూజ్యుడగును

వరమునందు వాని భాగ్యమేమనవచ్చు?

విశ్వదాభిరామ విసురవేమా!

[దిక్కులేని వారిని రక్షించినవారికి

ఈలోకంలోనే గౌరవం లభిస్తుంది.

ఇక వరలోకంలోనంగతి వేరే చెప్పాలా?]

“హవ్యం కల్పమీద సాము. తగ్గితే నవ్వురాదు,
హెచ్చితే అవహవ్యం అవుతుంది.”

ఈమె మిక్కిలి శ్రద్ధాభక్తులతో నేర్చుకుని ఈ కళలో మామను మించి ఘనురాలు అనిపించు కుంది. 22 వ సంవత్సరం వయస్సులో అఖండ కీర్తిని సంపాదించి ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి పొందింది. ప్రాన్స్‌కు మొదటి అమెరికా రాజదూత బెంజమిన్ ఫ్రాంక్లిన్ స్టూడియోకి వచ్చి మేరీ వద్ద మోడల్‌గా నిలుచున్నారు.

Churchill

1789లో ఫ్రెంచి విప్లవం ప్రారంభమైనప్పుడు ఈమె మరియు ఈమెతో పాటు ఇతర ఫ్రెంచి వారు నిర్బంధించబడ్డారు. ఉరితీయుటకు సిద్ధంగా ఉన్నప్పుడు అధికారులు విప్లవంలో మరణించిన వారి వాక్స్ మోడల్స్ తయారు చేయమని ఆమెను అడిగారు. ఉరి తీయబడే 'రెయిన్ ఆఫ్ పెట్రోల్' కాలం పూర్తి అయిన పిమ్మట ఆమె వదలి పెట్టబడింది. ఇంతలో మేనమామ ఫిలిప్పీ మరణించాడు. నిరాశ్రయురాలైన మేరీ మోడలింగ్ స్టూడియో స్థాపించింది. 34 వ సంవత్సరం వయస్సులో ఈమె ఫ్రాంకోయిస్ టుస్సాడ్ అనే ఫ్రెంచి ఇంజినీరును వివాహం చేసుకుంది.

కొన్ని సంవత్సరాల తరువాత ఈమె కొన్ని విగ్రహాలను ఆమెతోపాటు లండన్ నగరానికి

తీసుకు వెళ్ళింది. భర్తకు పారిస్ మ్యూజియంను అప్పగించింది. ఇది విజయవంతంగా కొనసాగ లేదు ఆ తరువాత భర్త సంగతి తెలియలేదు. లైసెయిమ్ థియేటర్లో ఈమె లండన్ ప్రదర్శన గొప్ప విజయంగా పరిణమించింది. తరువాత 32 సంవత్సరాలు ఆమె చేసిన వాక్స్ బొమ్మలు వాగనులలో బ్రిటిష్ దీపులంతా ప్రదర్శింప బడ్డాయి.

74 వ సంవత్సరం వయస్సులో ఈమె లండన్‌లో స్థిరపడింది. అక్కడ జేకర్ స్ట్రీట్ అనే వీధిలో ఒక పెద్దహౌస్ అద్దెకు తీసుకుంది. వాక్స్ మోడల్స్ తో జేకర్ స్ట్రీట్ ప్రసిద్ధి కలిగింది కానన్ డేయల్ తన డిపెక్టివ్ షెడ్యూల్ హెమ్మిక్ ఈ వీధిని నివాసంగా ఎన్నుకున్నాడు. 1884 లో మ్యూజియం ఇప్పుడున్న మార్కెట్ బోన్ రోడ్డుకు మార్చబడింది. 81 వ సంవత్సరం వయస్సులో ఈమె దీనిని తన కుమారులకు అప్పజెప్పింది.

ఇప్పటికీ ఇక్కడ వాక్స్ మోడల్స్ తయారీ అతి విస్తృతంగా జరుగుతుంది. ఈమె సంతతికి చెందిన మనుమలు, మునిమనుమలు మహానీయుల బొమ్మలను ఎన్నో సేకరించారు.

ఆదిశంకరాచార్యులు

పాశ్చాత్యుల హావా అందని అద్భుతవ్యక్తి శ్రీ శంకరాచార్యులు. ప్రానిస్ అఫ్ అస్సిసి భక్తికి అశ్రద్ధవడతాం ఏబెల్లాడ్ పాండిత్యానికి అబ్బుర వడతాం మార్గిన్ లూథర్ స్వాతంత్ర్యాభిమానానికి సంతోషవడతాం. ఇగ్నీషియస్ లయోలా రాజకీయ శక్తిసామర్థ్యాలను కొనియాడతాం ఇవన్నీ ఏకమై ఉన్న ఒకే వ్యక్తిని ఎవరు హాహుచగలరు?

—సిస్టర్ నివేదిత

“నలుగురూ తలుచుకుని తలుచుకుని వన్యవృద్ధికి
అది అదోగృహమైన హావ్యం.”

ప్రహృదయతకు ఆరుసూచనలు

1. ఇతరుల వట్టి మనఃపూర్వకంగా అనలైన అనక్షిప్త, అభిరుచిని పెంపొందించుకోవాలి. వారి ఆశయాలు, అభిరుచులు, జీవితం గురించి వారితో మాట్లాడు.
2. చిరునవ్వు అభ్యాసం చేసుకో. తన మంద హాసం తనకు కోటి మేలు చేస్తుందని చార్లీ ష్యాప్ అంటాడు. 'నవ్వు ముఖం లేని మనిషి ఏమిటా ప్రారంభించకూడదు

DALE CARNEGIE

అన్ని శక్తి సామర్థ్యాలు వినియోగం కంటే చిరునవ్వు ఎందరినో ఆహ్వానిస్తుంది' అనే చైనా సామెత ఒకటి ఉంది.

3. జ్ఞానకం పెట్టుకుని వ్యక్తిపేరు ఉపయోగిస్తారు. ఏ భాషలోనైనా నరే వ్యక్తికి తనపేరు ఎంతో ముఖ్యం. పేరు వింటే ఆనందం.
4. శ్రద్ధగా విను. ఎదుటి మనిషి తను గొప్పవాడనుకోడానికి అతడు చెప్పేది చెవులారా వినాలి. అమ్మేవారు బాగా వింటేనే గానీ తన సరకుల వివిధ లక్షణాలలో వేటిని విఫల పరచి చెప్పారో తెలుసుకోలేరు.

5. ఎప్పుడూ ఎదుటి వారి అభిప్రాయాన్ని అభిరుచిని బట్టి మాట్లాడుతాండు. ఒకరి హృదయాన్ని ఆకర్షించాలంటే వారికి అత్యంత ప్రీతికరమైన విషయాలను గురించి ప్రసంగించాలి.
6. ఎదుటివారు ఎంతో ముఖ్యులు అనే అభిప్రాయం వారిని తెలుసుకోనివ్వ. నీ ప్రశంసను, మెచ్చాను ప్రదర్శించు. విమర్శకు ఎన్నడూ వూసుకోవద్దు.

జై తెలుగు తల్లీ! జై తెలుగు తల్లీ!

మా తెలుగు తల్లీకి మల్లెపూదండ
మా కన్నతల్లికి మంగళారతులు
కడుపులో బంగారు, కనుచూపులో కరుణ
చిరునవ్వులో నీరులు దొరిలించుతూ తల్లి
గలగలా గోదారి కదలిపోతుంటేను
బిరబిరా కృష్ణమ్మ వరుగులిడుతుంటేను
బంగారు పంటలే పండుకాయి
మురిపాల ముత్యాలు దోరులుకాయి
అమరావతీ గుహల అపురూప శిల్పాలు
త్యాగయ్య గొంతులో తారాడు నాదాలు
తిక్కన్న కలములో తియ్యందనాలు
నిత్యమై నిఖిలమై నిలిచియుండేదాక
రుద్రమ్మ భుజశక్తి, మల్లమ్మ వతిభక్తి
తిమ్మరుసు ధీయుక్తి, కృష్ణరాయల కీర్తి
మా చెవుల రింగని మారుమ్రోగేదాక
నీ పాటలే పాడుతాం, నీ అటలే ఆడుతాం
జై తెలుగు తల్లీ! జై తెలుగు తల్లీ!!

—శ్రీ శ్రీశంకరంబాడి సుందరాచారి

“చిత్ర సమున్నత్యం కలసిన హస్తకౌశలంతో చేసినవని
సుందరాతి సుందరం”

సరసాశక్తులు

ప్రబంధం వ్రాస్తాడు

చమత్కారంగా చాటువుల మీద మాట్లాడలేని వ్యక్తి పేరాలు పేరాలుగా వ్రాస్తాడు.

పేరాలలో విశదంగా వ్రాయలేనివాడు వాదించడం అభివృద్ధి చేసుకుంటాడు. సరిగ్గా వాదించలేనివాడు ప్రబంధం వ్రాస్తాడు

—లీన్ యుటాంగ్

* * *

ద్రవ్యోల్పాదం

ద్రవ్యోల్పాదం అనేది రోడ్లమీద ట్రాఫిక్ జామ్ లో ఇరుక్కోడం వంటిది. సందిగ్ధంగా ఉండే సమస్యలో నీవు చిక్కుకోకపోయినా ఏంచేయాలో నీకు తెలియదు.

—చికాగో ఫ్రైమ్స్

* * *

సమస్య వివేకానికి పోటీ

ఒక సమస్య వాస్తవంగా వివేకానికి పోటీ అని చెప్పుకోవాలి. పరిష్కారం అయేవరకూ సమస్యలు అన్నీ సమస్యలే. పరిష్కారం సాధించిన వారికి ఫలితం దక్కుతుంది. సమస్యలను తప్పించుకోడం కంటే వాటిని అభిమానిస్తూ వివేకంతో పరిష్కారం చేసుకుంటూ ప్రతిఫలాలని దక్కించుకోవాలి.

—హెన్రీ ఫోర్డు

* * *
స్వీయచరిత్ర

ఏవిధమైన పోటీ లేకుండా ఇతరుల గురించి నిజం చెప్పడానికి సాధనం స్వీయ చరిత్ర.

* * *

రహస్యం

నీ అంతటా నీవు నీలో దాచుకోలేవు కాబట్టి ఇంకొకరికి చెప్పవద్దని చెప్పేది రహస్యం.

* * *

నిగ్రహం

నిగ్రహం అమూల్యమైన ఆస్తి. పోగొట్టుకోవద్దు.

* * *

వయస్సుకు తగిన ఉద్దీపన

ఏవయస్సుకు ఆ ఉద్దీపన కలుగుతుంటుంది. అంతేకాని మనిషి ఎప్పుడూ మనిషిగానే

“మనవలన ఏ ప్రయోజనం ఆశించనివారు, మనకు బాధకలిగినప్పుడు తోడ్పడదలచినవారు నష్టములు.”

ఉంటాడు. వదేళ్ల వయస్సులో మిత్రములకు పొంగిపోతాడు. ఇరవైఏళ్లకి-నీతిమణితో ఉద్దీపన కలిగించుకుంటాడు 30 ఏళ్లకి సుఖసంతోషాలతో ఉద్దీపన కలిగించుకుంటాడు. 40వ సం.రం. వయస్సులో పెద్ద పెద్ద ఆశయాలతో ఉద్దీపన కలుగుతుంది. 50వ ఏట అత్యాశ లోభం. ఆ తరువాత విచేకాన్ని వట్టుకుంటాడు.

—రూస్సో

* * *

నిర్వహణ యోచన

అందరితోటి మంచిగా ప్రవర్తించే నిర్వాహకుడు అనలు గొప్ప నిర్వాహకుడు కాలేడు.

—వై.ఎమ్.ఎన్.మూర్తి

* * *

వ్యవహారవేత్తలు తెలిసిందంతా చెప్పరు

అనలైన వ్యవహారవేత్తలు తెలిసినదంతా చెప్పరు. వారావాహకులు తెలిసిన దానికంటే అధికంగా చెబుతారు.

* * *

విజయవంతమైన గ్రంథం

ఒకగ్రంథం చదవకుండా అంతా చదివినట్టు నటించి అది విజయవంతమైన గ్రంథం.

* * *

ఇంకా పట్టు పడలేదు!

గాలివాన తీవ్రంగా ఉంది! ఇళ్ళు కూలి పోయాయి ఒక పురుషోత్తముడు ఒకవ్యక్తిని

“మీ ఇల్లు కూడా కూలిపోయిందా? అని అడిగాడు సరిగ్గా చెప్పలేను. ఇంకా కనిపించలేదు!

* * *

వాక్పాతుర్యంగల ఉపన్యాసకుడు

అతి తక్కువగా సరసమైన మాటలతో ప్రసంగించేవాడు వాక్పాతుర్యం గల ఉపన్యాసకుడు అర్థంలేని మాటలు ఎక్కువగా మాట్లాడేవాడు వదరుబోతు.

నందాదేవి నేషనల్ పార్క్

ఉత్తరప్రదేశ్ గార్గాల్ హిమాలయ పర్వత ప్రదేశంలో 63,000 హెక్టారుల నందాదేవి నేషనల్ పార్క్ ప్రపంచ వారసత్వ ప్రదేశంగా (World Heritage site) గుర్తించబడింది. ఈపార్కు సహజ సౌందర్యానికి చాలాప్రసిద్ధి పొందింది. స్నోలైవర్స్, మస్కీడీర్, టూర్, జ్ఞా గొర్రె మొదలైన అంతరించిపోయే భయంకర పరిస్థితులలో ఉన్న జంతువులు ఇక్కడ ఉన్నాయి. ఇది హిమాలయ పర్వత ప్రదేశంలో ఉంది కొబట్టి మానవ సంవర్షం అంతగాలేక చెక్కు చెదరకుండా ఉంది. ఇక్కడ కొండల మధ్య ప్రవహించే ఋషిగంగా ఎంతో అందంగా ఉంటుంది.

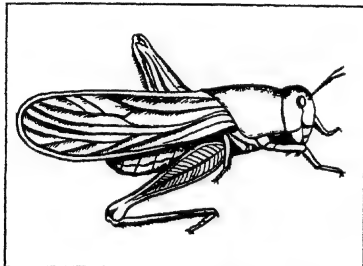
—సి.ఇ.ఎన్.ఎఫ్ ఎస్ సౌజన్యంతో

“మాట్లాడకుండా ఉండటం మౌనం కాదు.

మాట్లాడవలసిన అవశ్యకతను తగ్గించడమే మౌనం.”

కీటక ప్రపంచంలో సంగీత సామరస్యం

కీటకాలన్నిటిలో సికాడా (Cicada) మిక్కిలి ఎక్కువగా శబ్దంతో సంగీతం పాడుతుంది. దీని సాయంకాలపు పాట ఉచ్చస్థాయిలో లయబద్ధంగా పాడే మొర్రోకాస్ (morrocas) లాగ ఉంటుంది. సికాడా క్రింది కడుపుకు

రెండుప్రక్కల బాగా గాలితో ఉబ్బిన తబలాల వంటి అంగాలు రెండు ఉంటాయి. ఈ రెండింటిని బలిష్ఠమైన కండరాలతో కదుపుతూ ఉంటుంది. ఈ తబలాలు క్రమవద్దతిలో కంపిస్తూంటాయి. కంపిస్తూండగా తబలాలు సికాడా పూర్తి శరీరంతో చేరినప్పుడు ధ్వని బాగా పెరిగి విస్తరింపబడుతుంది. కీటక ప్రపంచంలో సికాడా పాడే సంగీతం అతి నిర్బుష్టంగా ఉంటుంది.

గొల్లభామలకు ప్రతీ వెనుక కాలి వెనుక వళ్ళతో దువ్వెనలవంటి స్ప్రేవర్స్ ఉంటాయి. వీటిలో రెక్కలలో ఉండే నరాలను నిలుపుగా రాస్తూంటుంది. క్రికెట్ అనే కీమరాయికి మరియు కాటీడిడ్స్ (katyids) కి బాగా సంగీతం వుట్టించడానికి అనువైన అంగనిర్మాణం ఉంది. క్రికెట్లకు ముందురెక్కలలో సికాడా డ్రమ్ హెడ్స్ లాంటి ప్రత్యేకమైన ప్రతిధ్వనిని

కలిగించే ప్రదేశాలు ఉన్నాయి. క్రికెట్లు, కాటీ డిడ్స్ చేసే సంగీతం గొల్లభామ చేసే సంగీతం కంటే తీవ్రంగా ఉంటుంది. వీటిక రెక్కలు నిలువుగా లేస్తాయి. డ్రమ్ హెడ్లు విస్తరించు కుంటాయి అప్పుడు రెక్కలకా పూర్తిగా ప్రతిధ్వని సాధనిగా ఉంటుంది.

అడక్రికెట్లు ప్రలోభించే మగవాటి శబ్దాన్ని ఉత్పంతతో అలకిస్తాయి. సామాన్యంగా రెండు మగక్రికెట్లు ఆట ప్రారంభిస్తాయి. ఒకదాని తరువాత ఒకటి శబ్దం చేస్తూ పాడతాయి ఈవిధంగా ఇతర మగవాటిని ఆకర్షిస్తాయి అన్నీచేరి ఒక పెద్ద కచ్చేరి చేస్తాయి. అడ వాటిని ఆకర్షిస్తాయి.

—“సైన్స్ డైజెస్ట్” సౌజన్యంతో

భారతదేశంలో ఇళ్ళ సంఖ్య 124.9 మిలియను

1985లో ది నేషనల్ బిల్డింగ్ అర్జనైజేషన్ వారు భారతదేశంలో నిర్మించబడిన ఇళ్ళు 124.9 మిలియను అని అంచనావేశారు. వట్టణాలలో ప్రతీ కుటుంబానికి ఒక వక్కా లేక కొంతవరకూ సౌకర్యమైన ఇల్లు గ్రామాలలో ప్రతీ కుటుంబానికి సౌకర్యవంతమైన వక్కా ఇల్లు లేక కొంతవరకూ సౌకర్యవంతమైన ఇల్లు చొప్పున మొత్తం దేశంలో 25.6 మిలియను ఇళ్ళకి ఇంకా కొరత ఏర్పడుతుంది. AD 2000 వాటికి గ్రామీణ ప్రాంతాలలో లోతు లేకుండా ఉండాలి 57 మిలియను ఇళ్ళ కట్టవలసి వస్తుంది. ఒక్కొక్క ఇంటికి అధమం రూ.10,000 చొప్పున మొత్తం సుమారు రూ.57,000 కోట్లు పెట్టుబడి కావలసి ఉంటుంది.

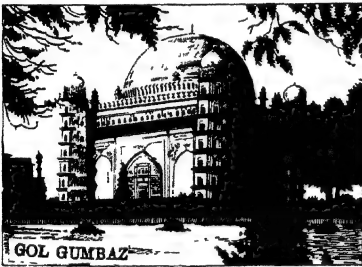
—“యోజనా” సౌజన్యంతో

“దానము, నత్యము, ప్రియముగా వలుకుట,
హింసాబుద్ధి లేకుండుట అభ్యసించవలసిన నద్దుణాలు.”

బిజాపూర్-ఆదిల్‌షాహీ వంశానికి ముఖ్య కేంద్రం

రాఘవేంద్రరావు

బీడువారిపోయిన దక్కన్ పీఠభూమి ప్రదేశంలో బిజాపూర్ (విజయనగరం) బెంగళూరుకి సుమారు 666 కి.మీ.ల దూరంలో ఉంది. నేడు చారిత్రక శిథిలాలతో ఉన్న ఈ చిన్న ఊరు ఒకప్పుడు 200 సంవత్సరాల దీర్ఘకాలం పాలించిన ఆదిల్‌షాహీ వంశానికి ముఖ్యపట్టణం.

AD 1074 లో రాష్ట్రకూటుల నుంచి కళ్యాణపురానికి చెందిన వశిష్ట చాళుక్యులు వశంకాక ముందు బిజాపూర్ బిజ్జనహల్లి అనే చిన్న గ్రామంగా ఉండేది అని రికార్డుల వల్ల తెలుస్తూంది. వారు దీనికి 'విజయపుర' లేక విజయనగరం అని పేరు పెట్టారు. ఆ తరువాత ఇది దేవగిరి (దౌలతాబాద్) యాదవులకు సంక్రమించింది. 1312లో ఢిల్లీ సుల్తాన్ అలాఉద్దీన్ ఖిల్జీచే జయించబడిన విజయపురం గుల్బర్గాను పాలించే బహ్మనీ రాజుల ఆధీనంలోకి వచ్చింది

బిజాపూర్ గవర్నరుగా ఉన్న యూనస్ ఆదిల్‌షా 1489లో తిరుగుబాటు చేసి తిరిగి దానికి బిజాపూర్ అని పేరుపెట్టి ఆదిల్‌షాహీ వంశాన్ని స్థాపించాడు. అనబోలీయోకు చెందిన

అమురాత్ II కుమారుడు యూనస్ ఖాన్ బాలుడుగా ఉన్నప్పుడు భారతదేశానికి తీసుకురాబడ్డాడు ఇతడు పెరిగి పెద్దవాడై బహ్మనీ సుల్తానుల దగ్గర చేరాడు. మూడు దశాబ్దాల కాలంలో గవర్నరు పదవిని చేపట్టాడు బహ్మనీ సామ్రాజ్యం వతనం ప్రారంభమైనప్పుడు అవకాశాన్ని వినియోగించుకుని స్వాతంత్ర్యాన్ని ప్రకటించుకున్నాడు.

ఆదిల్‌షాహీ వంశస్థులు నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని ఉత్సాహపరచి బిజాపూర్‌లో 50 మసీదులు, 20 నవాదులు, అనేక రాజభవనాలు నిర్మించారు. ఈ కట్టడాలన్నీ దక్కను శిల్ప చాతుర్యంతో అతిసున్నితమైన సౌందర్యంతో అలరారుతుంటాయి.

మొట్టమొదటి సుప్రసిద్ధ నిర్మాణం జమీ మస్జిద్. ఇది దక్కన్‌లో బ్రహ్మాండమైనది. 1558-80 సంవత్సరాల మధ్య అలి ఆదిల్‌షా పరిపాలనా కాలంలో నిర్మించబడింది. అయితే ఇది అనంపూర్ణంగా ఉంది. పైన రెండు గోపురాలు

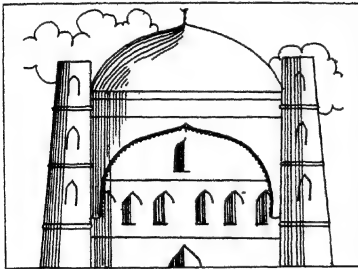
మేరియాథెరీసా బొమ్మతో వెండినాణాలు ఇంకా చలామణీలో ఉన్నాయి

అస్ట్రేలియా మహారాణి మేరియాథెరీసా బొమ్మ అమె మరణించిన సంవత్సరం ముద్రించిన వెండి నాణాలు ఇంకా ఆఫ్రీకా ఎర్రసముద్రతీరంమీద నివసించే ఆదివాసులు ఉపయోగించుకుంటున్నారు. వారు వీటిని ఎంతో అభిమానిస్తారు. అస్ట్రేలియా మహారాణి AD 1780లో మరణించింది.

“పిడికెడు విత్తనాలు మడికెల్ల జాలు,
ఒక్కడే కొడుకైన వంశాన జాలు.”

—జానపదగేయం

లేవు. ఆ తరువాత మొగల్ చక్రవర్తి ఔరంగజేబు దీనికి సింహద్వారం కట్టించాడు. నగరానికి చుట్టూగల పెద్ద ప్రహరీలకు దగ్గర ఇబ్రహీం ఆదిల్షా II (1580-1627) మరియు అతడి కుటుంబానికి సంబంధించిన సమాధులు ఉన్నాయి. ఇది భారతదేశంలో అపూర్వ వస్తుకళా వైభవంతో తులతూగుతూండే అందమైన స్మారక భవనం.

బ్రహ్మాండమైన మూడు పెద్ద పెద్ద అర్చిలతో గగన్మహల్, నగరంలో మిక్కిలి గంభీరంగా కనిపించే ఏడు అంతస్తుల సత్ మంజిలి విలాస భవనం, మహమ్మద్ ప్రవక్తకు సంబంధించిన పురాణిల్ని వస్తువులు భద్రపరచిన ఆసార్-ఇ-షరీఫ్, అందమైన నగిషీలతో చెక్కబడిన ద్వారంగల మిహతార్ మస్జిద్ ముఖ్యంగా చూడవలసినవి

మహమ్మద్ ఆదిల్ షా (1627-57) సమాధిపై గోళగుంబజ్ (పర్వలకారపు డోము) ప్రపంచంలో మిక్కిలి పెద్దది. ఇటలీ రోమ్లో పాంథియన్ రెండవ పెద్ద డోము. డోము మొత్తం లోతలం వైశాల్యం 1,672 చదరపు మీటర్లు. సమాధిలో వైపు విస్ఫురింగ్ గాలరీ ఉంది ఇక్కడ దీనిక్రింద ఎంత మెల్లిగా రహస్యంగా మాట్లాడుకున్నా బిగ్గరగా ప్రతిధ్వనిస్తుంది.

200 సంవత్సరాల దీర్ఘపాలనలో బిజాపూర్ ను ఎనిమిది మంది అదిల్ షాహీ రాజులు పాలించారు. అతిసున్నితమైన తివాసీలు, కాంతితో దేదీప్యమానంగా ప్రకాశించే హస్తనిభిత ప్రతులు తయారుచేయబడ్డాయి. సుప్రసిద్ధ 'హిస్టరీ ఆఫ్ ది దక్కన్' రచించిన మహమ్మదీయుల చరిత్రకారుడు ఫిరిష్తా (Firishtha) ఇబ్రహీం II ఆస్థానంలో ఉంటూండేవాడు.

1686 అక్టోబర్ లో మొగల్ చక్రవర్తి ఔరంగజేబు బిజాపూర్ పై దండెత్తాడు పెద్ద రక్తపాతం ఏర్పడింది. అదిల్ షాహీ వంశంలో చిట్టచివరి వారసుడు 20 సంవత్సరాల బాలుడు సికిందర్ ఆదిల్ షాని వెండి గొలుసులతో కట్టి ఔరంగజేబు ముందు పెట్టారు! బిజాపూర్ మొగల్ సామ్రాజ్యంలో చేరిపోయింది.

నీవు ఇంకా ఆమెను మోసుకువస్తున్నావు

ఒక ఊరిలో ఇద్దరు సన్యాసులు ఒక గ్రామం నుంచి మరోగ్రామానికి వెడుతున్నారని మధ్య ఏరు పారుతుంది ఎటేగట్టన ఒక యువతి వలవలా ఎదుస్తూంది సన్యాసులు ఆమె ఎదువుకు కారణం అడిగి తెలుసుకున్నారు. ఏరు అవతల ఉన్న ఇంటికి వెళ్లడానికి ఎటేగట్టలో ఈదడం చేతగాక ఆమె ఎదుస్తూంది. ఒక సన్యాసి ఆమెను అమాంతం భుజాల మీదికి ఎత్తుకుని ఈడు కుంటూ ఏరుదాటి భద్రంగా ఆమెను దింపాడు తరువాత సన్యాసులు ఇద్దరూ తమ యాత్రను సాగిస్తున్నారు. రెండుగంటలు గడిచాక రెండోసన్యాసి 'నీవు మహాపాపంచేకావు అడదాన్ని ముట్టుకున్నావు' అన్నాడు అందుకు మొదటి సన్యాసి 'నేను ఆమెను రెండుగంటల క్రితమే దింపేశాను. నీవు ఇంకా ఆమెను మోసుకువస్తున్నావు' అన్నాడు.

“పరులచే నవ్వుచేసి పప్పుకూడు దినుటకంటే దొరకు సంబలి యొక్క డోసెడే మేలు.”

—జ్ఞానవదనాయం

రెనూన్ కాలితి

పవన్ కుమార్ పా

సాధారణంగా ఉత్తర మరియు మధ్య భారతదేశంలో కనిపించే రెనూన్ కోతి ఏస్ మరియు మానవునికి చెందిన ప్రైమేట్స్ అడిమిజాతిలో చేరినది రెనూన్ కోతులు మాకాక్స్ వర్గీకరణ (macaque-classification) లోనివి. చిలక్షణమైన ఎర్రని ముఖము, నారింజ

ఎరుపు రంగు వెనుక భాగములు వంటి లక్షణాలను బట్టి రెనూన్ కోతిని సులభంగా గుర్తింపవచ్చు.

బలిష్ఠముగా ఉండి క్రింద కూర్చునే మగ రెనూన్ 45 మొదలు 60 సెంటీ మీటర్ల ఎత్తుగా ఉంటుంది. ఆడది కొంచెం చిన్నదిగా ఉంటుంది. తోక సుమారు 30 సెంటీమీటర్లు ఉంటుంది. నొసటి మీద కనుబొమల నుండి వెంట్రుకలు వెనుకకు పెరిగి ఉంటాయి.

రెనూన్ మాకాక్యులు ప్రధానంగా దట్టమైన అడవి ప్రదేశాలలో 30 దాకా చేరి గుంపులు

క్లీజ్-జవాబులు:

1. (ఎ) భూసారాన్ని పోషించి నిర్వహించడానికి ఒక వంట తరువాత మరోవంటను క్రమంగా వండించుట 2. (డి) జయదేవుడు, 3. (సి) విలియంజోన్స్ 4. (బి) మానవ కృత్తులు (ప్రాణీ నులు), 5. (ఎ) కోరింత దగ్గు, 6. (ఎ) అన్ని మతాలకు సమానమైన అంగీకారము, 7. (డి) కోజికోడ్ (Kozhikode), 8. (సి) సెక్రటరీ, మినిస్ట్రీ ఆఫ్ సైన్సెస్.

తెలివికి వర్గీకరణ-జవాబులు:

1. పాత, 2. రెండూ సమానంగా ఒక్కటన్నే తూగుతాయి, 3. నిద్రకు చేటు, 4. కబీరుదాసు, రామదాసు, 5. దగ్గమైపోతాయి, 6. బరువు భాద్యతలు వదలుకోవాలి, 7. అర్థం, 8. అనత్యం.

మాటల మహిమ-జవాబులు:

1. జరి(ఎ), జలతారు (బి); 2. శవము(ఎ), అనమర్తుడు(బి), అల్పుడు(సి); 3. మాయ మాట(ఎ), మారువేషము(బి), మాయ(సి), అబద్ధము(డి); 4. ధైర్యము(ఎ), శక్తి(బి), నత్తువ(సి); 5. వాసవ(ఎ), అకలి(బి), శైశవ దశయందున్న (సి), పచ్చని(డి); 6. గుట్టు(ఎ), మర్మము (బి), సీల(సి), ఉపాయము (డి); 7. అన్నము (ఎ), కలసి యుండు(బి), కలుగు(సి), రమించు(డి); 8. పాటపాడువాడు (ఎ), వర్తకుడు(బి), ప్రాథుడు (సి).

“ఒరులతో చాడిచెప్పి యుడగరలందు కంటే గరిమెతో గోచైన కళ్ళేది మేలు.”

—జానపదగేయం

గుంపులుగా వళ్ళు, ధాన్యం, గింజలు, బెర్రీలు తింటూ సంచరిస్తాయి.

చెట్లమీద సంచరించే హనుమాన్ లాంగూర్వలెగాక మాకాక్కులు భూప్రదేశం మీద సంచరిస్తాయి ఇవి ఆఫ్రికా బాబూన్లు వంటివి.

ఇవి పూర్తిగా శాకాహారులు కావు. చిన్న చిన్న పక్షులను, కీటకాలను కూడా తింటాయి. నీటి దొడలలో ఉండే సంచులలో నిల్వచేసు కుంటూ మాకాక్కులు త్వరత్వరగా అత్యల్పకాలంలో అత్యధికంగా తింటాయి. తరువాత ఏకాంతంగా నిరపాయకరమైన ప్రదేశంలో కూర్చుని నమిలి తింటాయి.

గుంపులు గుంపులుగా నివసిస్తూండడం వల్ల మాకాక్కులకు అత్యధిక సాంఘిక భద్రత, రక్షణ లభిస్తుంది అపాయములనుండి సంతక్షణ, వానయోగ్యమైన నివాస స్థలము, ఆహారం మొదలైన సౌకర్యాలకు కష్టపడక్కర్లేదు జాతి ప్రవృద్ధికలుగుతుంది. గుంపులలో ప్రధానమైన వాటికి తోడిదొడ్డుగా, నిలువుగా ఉంటుంది.

రెనూస్ మాకాక్కులకు పరస్పరం దువ్వక కోటం ముఖ్యమైన వని. దీనివల్ల పరస్పర స్నేహబాంధవ్యం వృద్ధిపొంది గుంపులలో సహకారభావం పెంపొందుతుంది. ఈ దువ్వకోటం పేలనుకుక్కి. ఈగలను చంపి తినడానికి కాదు.

రెనూస్ నిర్మాణం మానవుని నిర్మాణంతో సరిగా ఉంటుంది. రెనూస్ కోతుల తులనాత్మక పరిశీలనలో వాటికి కూడా మానవరక్తం కణాలలో ఉన్నట్లే Rh లేక రెనూస్ ఫాక్టర్ కనుగొనబడింది. దీనివల్ల మానవునికి ఖడ్గట్రాన్స్ప్లూజన్ (శరీరంలో నెత్తురు ఎక్కించడం)లో ఒక క్రొత్త సాంకేతిక

పరిజ్ఞానం ఏర్పడింది. అనేకమంది రోగులను బ్రతికించడానికి ఎంతో సహకరించింది.

1949 లో రెనూస్ కోటిని రాకెట్లో పంపారు అదే అంతరిక్షంలో మొట్టమొదటి భూచరము — 'సి.ఇ.ఇ-ఎన్.ఎఫ్.ఎస్' సౌజన్యంతో

నవ్వు - అపూర్వశక్తి

ఒకవ్యక్తి జీవితంలో ఎన్నెన్నో ఒడిదుడుకులు వస్తుంటాయి. మానవుడు అశానిరాల బెలగాకుంలో చిక్కుకుపోతుంటాడు. అదృష్టం వట్టిసవూడు పొంగిపోతాడు. దురదృష్టం వీడిస్తూంటే క్రుంగి పోతాడు. అహంకారం అనే అజ్ఞానంలో వడిపోయి వర్తమానాన్ని నాశనం చేసుకుంటాడు. భవిష్యత్తుని కూడా భయభ్రాంతం చేసుకుంటాడు. ఇలాంటి సమయాలలో హితవదేశాలు, హితభోధలు వని చేయవు. సన్మార్గంలో వెళ్లి రక్షించి అరోగ్యాన్ని, అనందాన్ని జవ్వగలిగేది నవ్వు. నవ్వుతో మనస్సును వికసింపజేసే శక్తి ఉంది. నవ్వుతో మానసికమైన ఒత్తిదులు తగ్గుతాయి. నవ్వు మనగడను సుఖప్రదం చేస్తుంది. సవ్యగలవ్యక్తి తానుహాయిగా జీవిస్తాడు. చుట్టూ ఉన్నవారి జీవితవనాలను నందన వనాలుగా మారుస్తాడు.

“అంటరానితనం ఉండేకంటే,
హిందూమతం సరించడమే మేలు.”

పెన్సేజర్లకు సలహాలు

★ నీవు సాధించదలచుకున్నది ఏదో కచ్చితంగా తెలుసుకో (మీ కంపెనీ పాలసీ ప్రకారం నీవు సాధించవలసినది).

★ నీ క్రింద పనిచేసే ఉద్యోగస్తులకి ముందుగా
ఏ ఏ పనులు ముగించాలి, లక్ష్యాలు ఏమిటి,
నిర్ణయించబడిన వాటి ప్రమాణాలు ఏమిటి.

పురమా యించిన పని ఎంత కాలంలో పూర్తి కావాలి, గడువు ఎంత, చేసిన పనికి విలువ ఎలా నిర్ణయిస్తావు, వారికి దక్కే ప్రతిఫలం ఏమిటి అనే విషయాలను గురించి వారికి వివరంగా తెలియజెప్పు.

★ ఉద్యోగస్థుల పనితీరు, వారు చేసే విధానాలు రికార్డు చేసి ఉంచుకో. ఉదాహరణ పూర్వకంగా నలహాలు ఇవ్వడానికి అనుకూలవంతంగా ఉంటుంది.

★ శ్రద్ధగా విను. ఉద్యోగస్థులను గురించి జరిపిన వివిధ పరిశీలనలలో మానేజ్మెంట్ తమ గురించి లక్ష్యం చేయరు అనే భావం ఏర్పడినట్లు తెలుస్తూంది.

★ ఎప్పటికప్పుడు ఉద్యోగస్తులను అడిగి ఏ పని బాగా జరిగింది, ఏది బాగా జరుగలేదో తెలుసుకో.

★ నీవు వ్రాసుకుని విలువ కట్టిన ప్రకారం ప్రతీ ఉద్యోగస్తుని పరిశీలింపు. నీ నిర్ణయాలు నరైనవో, కావో వారిని అడిగి తెలుసుకుంటావు. భిన్నాభిప్రాయాలు తీవ్రంగా ఉంటే వనిలో అభివృద్ధి ఉండదు. అటుకాలు ఏర్పడు తూంటాయి.

★ ప్రతి ఉద్యోగస్తుని పనిని క్రమంగా పరిశీలిస్తాండు. అతడి బాగోగుల గురించి నీకెంతో శ్రద్ధ ఉన్నట్టు తెలియబరచు.

★ నీ ఆక్షేపణలు నిర్మాణాత్మకంగా ఉండాలి. ఉదాహరణ పూర్వకంగా అభివృద్ధి పొందేటట్టు చెప్పు.

★ న్యాయంగా ప్రవర్తించు. అవనరమై నప్పుడు
న్యాయసమ్మతంగా ఆక్షేపించడం మానకు.

★ ఎవరైనా ఉద్యోగికి వ్యక్తిగతమైన సమస్యల వల్ల వని సరిగ్గా జరగనప్పుడు అవసరమైతే నిపుణుల సలహా, సహాయం ఇప్పిస్తానని తెలియ జేస్తా.

(మిగతా 75 వ పేజీలో)

50 మిలియను నందికి
ఔస్ట్రేలియన్ వ్యాధి సోకుతూంది

ముఖ్యంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో
వ్యవసాయ సురక్షాలకు ద్రోహుడే ముఖ్యమంత్రి.
సలీన్ ఈ ఖయ్యూడలైతే వ్యాధి ఏ ఏ సోపానా
మంది గురి అవుతున్నారు.

పాదాలనామ్మి

అబ్రహంలింకన్ ఒకసారి 'నాకు పాదాలు నొప్పులు పెడుతూంటే నేను అలోచించ లేను' అని చెప్పాడు. అయినా కాళ్ళనొప్పు ననుస్యకు లింకన్ పరిహారం చూసుకున్నాడు. ఉపశమనం కలిగించుకోడానికి వైద్యుని పిలిపించాడు. ఈ విధంగా ఐజాయిక్ జభారే

అమెరికా దేశపు మొట్టమొదటి కాళ్ళనొప్పులను నివారించే వైద్యుడుగా ప్రసిద్ధిపొందాడు.

మానవుని ప్రతిపాదంలోను 26 చిన్న చిన్న ఎముకలు ఉంటాయి. ఇవన్నీ కీళ్ళతో ఒక దానితో ఒకటి చేరి ఉంటాయి. లిగమెంట్స్ అనే నరాలతో బిగించబడి ఉంటాయి. ఇవి కండరాలు మరియు స్నాయువులు (Tendons) నహాయంతో నియంత్రించబడుతుంటాయి. సామాన్యంగా నీవు రోజుకి 71/2 మైళ్ళు నడుస్తున్నట్టు లెక్కకట్టబడింది. ఈ సమయంలో నీ పాదాలు మొత్తం 1000 టన్నుల భారం మోస్తాయి. రోజంతానూ నీ పాదాలకు నీవు ధరించే జోళ్ళలో నిరంతరంగా రాపిడి/నంపువిస్తుంది. మాలు, సాక్సులు సరైనవి కాకపోతే కాళ్ళకు

బాధకలుగుతుంది. కొద్ది చదరపు అంగుళాల వైశాల్యం మీద 100 మొదలు 250 పౌండ్ల శరీరభారం మోసేటప్పుడు నీ కాళ్ళను దుర్వినియోగం చేసుకుంటున్నావన్నమాటే.

పాదాలకు సంబంధించిన వ్యాధులు సుమారు 75 ఉన్నాయి. కార్ప్స్, క్యాల్సెస్ వంటివి సర్వసాధారణం. వీటి తరువాత బునియన్స్

18 మొదలు 21 వయస్సు గల 3.6 కోట్ల వోటర్లకు వోటుహక్కు లభించింది

మొత్తం భారతదేశంలో ఉన్న 50 కోట్ల వోటర్లలో 72 శాతం అంటే సుమారు 3.6 కోట్లమంది (అస్సాం మినహాయించి) 18 మొదలు 21 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సుగలవారికి మొట్టమొదటి సారి 1989 లోక్ సభ ఎన్నికలలో వోటింగ్ హక్కు లభించింది. ఈ వర్గానికి చెందినవారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో 29,39,075 మంది వోటర్లు, బీహారులో 35,48,713 మంది మరియు ఉత్తరప్రదేశ్ లో 54,68,161 మంది ఉన్నారు.

ఉత్సాహశక్తి తగ్గడానికి ముఖ్యకారణం

నిరంతరం ఉత్సాహవంతంగా ఉండాలంటే స్వాభిమానాన్ని పదలుకుని ఇతరులయందు, ఇతరుల విషయాలలోను అభిమానం, ఉత్సాహక పెంచుకోవాలి. ఎన్నడూ మనసుగురించి అలోచించుకుంటూ జానత్రయవడిపోతూ, భయంతో, తక్కువ తనంతో ఋణభావాన్ని పెంపొందించుకోడం ఉత్సాహశక్తి తగ్గిపోవడానికి ఒక కారణం.

డా.నాథన్ ఎన్.ఎం.ఎల్. వీలీ

“శీలనంపదను పెంపొందించలేని విద్య పరిమళంలేని పువ్వు, నిరర్థకం, అనర్థకం.”

హమర్టోస్, అథెలెట్స్ ఫుట్ ముఖ్యమైనవి. సరైన జోడు లేక మా కొనుక్కునేటప్పుడు నిపుణులు సూచించిన క్రింది నలహాలను అనుసరించు.

- 1 ఎప్పుడూ పెద్ద పాదం ఇసుద్దుండి. (చాలా మందికి ఒకపాదం ఇంకొక దానికంటే కొంచెం పెద్దదిగా ఉంటుంది).

2. నీ పాదాల అకారానికి బాగానప్పేది తీసుకో.
- 3 ఎప్పుడూ నీ పాదం కంటే అరఅంగుళం పెద్ద మాలను తీసుకో.
4. టో కాప్ (Toe Cap) బాగా ఎత్తుగా ఉండే లేదో గమనించు. లేకపోతే కాలి వ్రేళ్లు నొక్కుకుపోతాయి.
5. బాగా మెత్తగా వంగే చర్మపు మాలు ఉపయోగించు. కృత్రిమమైన వాటికంటే ఇవి ఎంతో ఉత్తమమైనవి. చర్మం బాగా వంగుతుంది. గాలి ప్రవేశిస్తుంది. లోపలి ఇన్సోల్ మృదువుగా ఉండాలి. కుట్టు బాగా ఉండాలి. బొప్పెలు, బొడిసెలు ఉంటే పాదాలమీద పుళ్లు ఏర్పడతాయి.
- 6 కొత్తమాలతో షాపులో బాగా నడవలేకపోతే ఇక వాటిని గురించి మరిచిపో.

స్వర్ణసామ్రాజ్యంలో మిక్కిలి సుఖవంతులు ఎవరు?

శిష్యులు ఒకసారి జీనన్ ని స్వర్ణసామ్రాజ్యంలో మిక్కిలి సుఖవంతులు ఎవరు అని ప్రశ్నించారు జీనన్ ఒక చిన్నబాలుని వారి ముందు నిలబెట్టి “మీరంతా ఈ బాలుడిలాగా మార్పుచెందితేగాని స్వర్ణసామ్రాజ్యంలో ప్రవేశించడానికి అర్హులకారు అతివినయంగా బాలునివలె ఉండేవారే స్వర్ణ సామ్రాజ్యంలో మిక్కిలి ఎక్కువ సుఖవంతులు” అన్నాడు.

కమ్మలేని నిజాలు

అంధుడికి దృష్టిని ఇచ్చిన పిడుగు!

యు.ఎస్.ఎ మెయినేలోని ఫాల్ మత్ లో రోడ్డు మీద సంభవించిన ఒక ప్రమాదంలో దృష్టికోల్పోయిన ఎడ్వీన్ రాబిన్సన్ అనే 62 సంవత్సరాల వృద్ధుడిమీద పిడుగువడింది. ఆ పిడుగు తాకిడికి అతడికి తిరిగి మామూలు దృష్టివచ్చింది!

* * *

జీవనోపాధికి తన స్వంతమార్గం

యు.ఎస్.ఎ సాక్రామెంటోలో రే వాలిన్ అనే వ్యక్తి జీవనోపాధికి తన స్వంతమార్గం ఒకటి అవలంబించాడు. ‘సున్నగా గొరిగించుకున్న తలమీద రకరకాల ఎడ్యరైజ్ మెంటులతో ఊరంతా తిరగడం ప్రారంభించాడు.

* * *

అందరూ శనివారం మరణించారు

బ్రిటన్ దేశానికి చెందిన విలియం III, అనీ మహారాణి, జార్జి I, జార్జి II, జార్జి III మరియు జార్జి IV అందరూ శనివారం రోజునే మరణించారు

“చెడు అనవద్దు, చెడు వినవద్దు, చెడు చూడవద్దు.”

విజ్ఞానవేదిక

కంప్యూటర్లు

ఏకాద్ధి మందో వెండిచందా నటిలో పెట్టుకొని ఆగర్భ శ్రీమంతులుగా జన్మిస్తే మనం అందరం కూడా ఒక రెడీమేడ్ కంప్యూటర్ లో పుట్టాము. జీవితాంతం దీనిని నిర్వహించుకుంటూ ఉంటాము. సులభమైన కూడిక, తీసివేత, గుణకారం, భాగహారం మొదలైనవన్నీ చేసుకో

డానికి మనచేతుల 10 వ్రేళ్లు సహకరిస్తాయి అందుకే వివిధ గణిత పద్ధతులన్నిటిలో దశాంశ విధానం సామాన్యంగా ఉపయోగించబడుతుంది.

కొన్నివేల సంవత్సరాలకు పూర్వం అక్షరాలు ఏర్పడని రోజులలో భారతదేశం ప్రజలు అంకెలు వ్రాయడం నేర్చుకున్నారు. అప్పుడు దశాంశ విధానం ప్రవంచం అంతా ప్రాకి పోయింది. ఈనాడు అదే అందరూ వాడు తున్నారు. చేతి వ్రేళ్లలో లెక్కబెట్టడమే గాకుండా కాగితం, పెన్సిలు లేనప్పుడు లెక్కలు కట్టడానికి ఎబకస్ (abacus)నే సాధనంగా వాడారు అనాడు మానవుడు కనిపెట్టిన ఒక అపూర్వ సాధన ఇది. ఎబకస్ అనేది ఒక కొయ్యచుట్టం. ఈ చుట్టంలో సమానాంతరంగా ఇసుప తీగలు అమర్చబడి ఉంటాయి. ఈ

తీగలకు కుడి ఎడమ ప్రక్కలు జరవడానికి వీలుగా పూసలు దూర్చబడి ఉంటాయి. ఈ పూసలను కుడి ప్రక్కకు, ఎడమప్రక్కకు జరుపు కుంటూ కూడికలు, తీసివేతలు, గుణకారాలు, భాగహారాలు సులభంగా చేస్తారు. అనేక శతాబ్దాలపాటు మిక్కిలి క్లిష్టమైన లెక్కలు చేయడానికి ఈ కాలేక్యులేటరును ఉపయోగించుకున్నారు.

కాలం గడుస్తూన్న కొద్దీ ప్రజలు సాంకేతిక విజ్ఞాన రంగంలో, ఖగోళశాస్త్రంలో, వ్యాపార రంగంలో విజ్ఞానాన్ని అభివృద్ధి చేసుకున్నారు

(72వ పేజీ తరువాయి)

★ ఉద్యోగస్తులు నెరవేరుస్తున్న కంపెనీ లక్ష్యాలు ఎంతవరకు ఎలా సిద్ధిస్తున్నాయి, డిపార్ట్ మెంట్ లో వివిధంగా లాభం కలుగుతుంది అన్న విషయాలను వివరిస్తూండు.

★ ఎవనిలోనైనా సమస్యలు ఏర్పడితే అవి వివరించి పెద్దవి కాకుండా ఎప్పటికప్పుడు, ఎక్కడికక్కడ తీరిపోవడానికి ట్రోగ్లెస్ రిపోర్టులు, మినిరిప్యూలు ఉపయోగించు.

★ నీవు నీవని ఎలా పూర్తిచేయగలిగావో విమర్శించుకో ఉద్యోగస్తులకు అటువంటి కలిగించే నీకు తెలియని లోటుపాట్లు నీలో ఏవైనా ఉన్నాయేమో అడిగితెలుసుకో. పని బాగా జరగడానికి ఏవైనా మార్పులను, సలహాలను సూచించమని అడుగుతుండు.

—“హెల్లో సాజన్యంతో”

“మతమంటే ధర్మబద్ధమైన జీవిత విధానం.”

ఎబకన్ కంటే శీఘ్రంగా ఉపయోగపడగల సాధనం అవసరమైంది. ఈ అవసరాన్ని బట్టి రకరకాల ఆడింగ్ మెషీనులు, కాలిక్యులేటర్లు తయారు చేయబడ్డాయి. ఇవన్నీ 17-18 శతాబ్దాలలో ఉపయోగంలోకి వచ్చాయి.

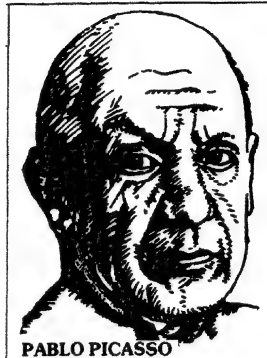
తరువాత విద్యుచ్ఛక్తితో పనిచేసే అభివృద్ధి పొందిన మెషీనులు 20వ శతాబ్దం ప్రారంభంలో వాడుకలోకి వచ్చాయి. అప్పుడు మార్క్. 1 అనేది విశిష్టవంతమైన ఎలక్ట్రిక్ కాలిక్యులేటర్ దీని బరువు 45 టన్నులు. ఇది పెద్దపెద్ద లెక్కలు 5 సెకెండ్లలో పూర్తి చేసింది.

సుమారు 50 సంవత్సరాల క్రితం ఒక అమెరికా వైజ్ఞానిక శాస్త్రజ్ఞుడు డి. అటానాసా ఎలక్ట్రానిక్ కంప్యూటర్ను ఊహించాడు. అయినా బాగా పనిచేసే మొదటి కంప్యూటర్ ఎన్నియోక్సు తయారుచేయడానికి అనేక సంవత్సరాలు పట్టింది ఈ మెషీన్ ఒక సెకండులో 300 పెద్ద పెద్ద గుణకారాలను చేసింది.

అనాటినుంచి కంప్యూటర్ సాంకేతిక విజ్ఞానం బ్రహ్మాండంగా ఉరుకులు, పరుగులతో అభివృద్ధి పొందుతూంది కంప్యూటర్లు రాసు రాసు చాలా చిన్నవిగా తయారవుతున్నాయి. ఈనాడు కావలసిన విషయాలు అచ్చుచేసి స్క్రీన్ మీద ప్రదర్శించగల ఒక పర్సనల్ కంప్యూటర్ సాధారణ టీవి సెట్టుకంటే పెద్దదిగా ఉండదు. ఇవి ఊహించలేని వేగంతో పని చేస్తాయి. ఇల్లాక్ - 4 (Illak-4) ఇంకా ఇటువంటి అధునాతనమైన సమూహాలు అన్నీ ఒకే ఒక సెకండులో బిలియన్ల కొద్దీ అసాధ్యమైన గణిత వ్యవహారాలు పూర్తిచేస్తాయి. ఇప్పుడు రూపొందించబడుతున్న సమోనా సెకండుకి ట్రిలియన్ అవరేషన్లు చేస్తుంది

—'మిషా' సౌజన్యంతో

80 లోనూ దానిపైన సాధించిన విజయాలు

PABLO PICASSO

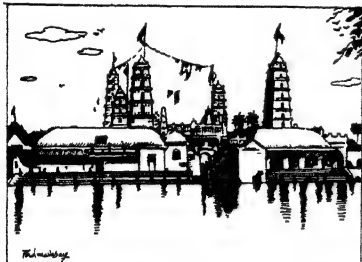
80 వ సం.రం వయస్సులో జార్జి బర్నార్డిన్ నన్ మేన్ బాయిస్ అనే సినిమాలో నటించినందుకు అకాడమీ బహుమానం పొందాడు గియూథే 81 సం.రం వయస్సులో ఫాస్ట్ (Faust) రచన ముగించాడు లియో టాల్స్టాయ్ 82లో నేను ఉరికి ఉండలేను అన్నాడు 82 వ సంవత్సరం వయస్సులో విన్స్టన్ చర్చిల్ 'ఎ హిస్టరీ ఆఫ్ ది ఇంగ్లీష్ స్పీకింగ్ పీపుల్' పుస్తకం రచించాడు సామరీసెట్ మామే 84 లో 'పాయింట్స్ ఆఫ్ వ్యూ' రచించాడు. 88వ సంవత్సరం వయస్సులో కొనరాడ్ ఎడెనామెర్ వల్చెమ జర్మనీకి ఛాన్సలర్ గా ఉన్నాడు. 89 వ సంవత్సరం వయస్సులో డా అల్ బెర్ట్ స్క్రీఫ్టర్ అఫ్రికాలో ఒక హాస్పిటల్ ను నిర్వహించాడు. పాబ్లో పికాసో 90 వ సంవత్సరంలో అనేక చిత్రాలు చిత్రీకరించాడు 91 వ సంవత్సరం వయస్సులో తమెన్ డి వాలెరా ఈరి(ఐరీలాండ్)కి అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకోబడ్డాడు. జార్జి బెర్నార్డ్ షా 93 వ సంవత్సరం వయస్సులో సుప్రసిద్ధ 'ఫోర్ ఫిఫ్ట్ ఫేబిల్స్' నాటకాన్ని ప్రచురించాడు 94 వ సం.రం వయస్సులో అంగ్లేయ తాత్వికుడు బెర్ట్రాండ్ రస్సెల్ ప్రపంచశాంతికి ప్రయత్నాలు కొనసాగించాడు.

“నక్షత్ర మహావృక్షంలాంటిది. ఆచరించిన కొద్దీ ఎక్కువ ఫలాలను ఇస్తుంది.”

నాగూర్ పుణ్యక్షేత్రం

వి.ఎస్.శ్రీనివాసన్

తమిళనాడు తంజావూరు జిల్లాలో నాగ పట్టణానికి సుమారు ఆరుకీలోమీటర్ల దూరంలో నాగూర్ పుణ్యక్షేత్రం ఉంది. ఇక్కడి మీరాన్ సాహేబు సమాధి ఒక సుప్రసిద్ధ మహమ్మదీయ పుణ్యస్థలం. వీరిని హజరత్ హా-ఉల్-హమిద్ అని కూడా అంటారు. మహమ్మదీయులే గాక అనేక మంది భక్తులు హిందువులు, క్రైస్తవ

నులు కూడా దీనిని సందర్శిస్తారు. జాతి మత భేదం లేకుండా వేలకు వేలు అన్ని జాతులవారు ఇక్కడకు వచ్చి భక్తి శ్రద్ధలతో పూజలు చేసి అద్భుతంగా మీరాన్ మహిమ వల్ల తమతమ కోరికలను నెరవేర్చుకుంటారు.

మీరాన్ సాహేబ్ అనేక మంది ఫకీరుల సహవాసం చేసి, వివిధ ప్రదేశాలు తిరిగి చిట్ట చివరకు నాగూర్లో జీవితం గడిపారు. గొప్ప మహిమ గల వీరిని మహమ్మదీయులు, ఇతర మతముల వారు దర్శించి సుఖశాంతులు పొందుతుండేవారు వీరు అనేక మహిమలను ప్రదర్శించేవారు. అందుచేత వీరిపేరు దేశ మంతా ప్రసిద్ధి చెందింది. సముద్ర ప్రయా

ణీకులకు అవధ సంభవించినప్పుడు మిక్కిలి విశ్వాసంతో ఈ ఫకీరుని వేడుకుని కానుకలను అర్పిస్తారు. వారికి తప్పక రక్షణ కలుగుతుంది.

పిల్లలు లేని స్త్రీలు, రుదరని దీర్ఘ వ్యాధితో బాధపడే రోగులు నాగూర్ యాత్ర చేస్తారు. మరణించిన తరువాత కూడా వీరి దివ్యానుగ్రహంవల్ల భక్తివిశ్వాసాలతో ప్రార్థించే వారి కోరికలు సిద్ధిస్తాయి. నాగూర్లో ప్రతీ సంవత్సరం 15 రోజుల పాటు జరిగే కాండూరి (Kandoon) ఉత్సవానికి లక్షలాది భక్తులు వస్తారు.

ఉత్సవం 10 వ రోజు చాలా ముఖ్యమైనది. ఒక పెద్ద పాత్రను చందనంతో నింపి నాగూర్ మరియు నాగపట్టణం వీధులలో ఊరేగిస్తారు ఆ తరువాత ఫకీరు సమాధికి ఈ చందనాన్ని పూస్తారు. సుమారు 330 సంవత్సరాలకు పూర్వం ఈ ఫకీరు తంజావూరు రాజుగారికి వ్యాధి కుదిర్చినందుకు వారిపై గల విశ్వాసంతో రాజావారు ప్రత్యేకంగా ఒక స్థలాన్ని ఏర్పాటు చేసి దర్గా నిర్మించారు. దీనికి ఆయిదు గోపురాలు ఉన్నాయి. వీటిలో ఒకటి 90 అడుగుల ఎత్తు ఉంటుంది. చాలా దూరం కనిపిస్తుంది. దర్గాలోపల భాగం అంతా చలువరాతితో నిర్మించబడింది. దర్గాద్వారాలు వెండిరేకు తాపడం చేసి ఉంటాయి. దర్గా ఎల్లప్పుడూ పరిశుభ్రంగా ఉంచబడుతుంది.

నాగూర్ పుణ్యక్షేత్రం పాపురాలకు నివాసం. లెక్కలేనన్ని పాపురాలు కూడా దర్గాలో ప్రార్థిస్తున్నాయో అని అనిపిస్తుంది. ఈ దృశ్యం చూడడానికి ఎంతో మనోహరంగా ఉంటుంది

“భూమిలోతులకు వేరు చొచ్చుకునిపోని వృక్షం చిరకాలం పెరగదు.”

క్రికెట్ విశేషాలు

‘హిట్ వికెట్’

భారతదేశపు బాట్స్మన్ అశోకుమన్ కడ్ 1974లో ఎడ్లెబాస్టన్లో అడుతూన్నప్పుడు టోపి స్తంపుల దగ్గర వడి ‘హిట్ వికెట్’ వల్ల బెట్ అయ్యాడు. అలాగే 1977-78 లో ఆస్ట్రేలియా బ్రిస్బేన్లో దిలీప్ వెన్సెసార్కర్ ఆడేటప్పుడు జరిగింది.

* * *

డబ్ల్యు.జి.గ్రేస్ 57 సంవత్సరాలలో 99,840 వరుగులు చేసాడు

సుప్రసిద్ధ ఇంగ్లీష్ క్రికెట్ యోధుడు డబ్ల్యు.జి.గ్రేస్ 57 సంవత్సరాలలో 99,840 వరుగులు చేసాడు; లక్ష వరుగులకు 160 తక్కువ

* * *

డెనిస్ కాంప్టన్ బంతిని స్తంపుల వద్దకు కాలితో కొట్టాడు

1946 లో భారతదేశం మరియు ఇంగ్లండుల మధ్య జరిగిన ఓవల్ టెస్ట్లో డెనిస్ కాంప్టన్ బంతిని స్తంపుల దగ్గరకు కాలితో కొట్టి భారత జట్టు ఓపెనింగ్ బాట్స్మెన్ విజయ్ మర్చింట్ను రన్బెట్ చేసాడు

* * *

అజ్ఞానాద్వీన్ మొదటి మూడు టెస్ట్ మాచ్లలో సూరేసి వరుగులు చేసాడు

మహమ్మద్ అజ్ఞానాద్వీన్ 1984-85లో కలకత్తా, మద్రాసు మరియు కాన్పూరులో భారతజట్టుకి, ఇంగ్లండ్ జట్టుకి మధ్య జరిగిన మొదటి మూడు టెస్ట్ మాచ్లలో సూరేసి వరుగులు చేసాడు.

* * *

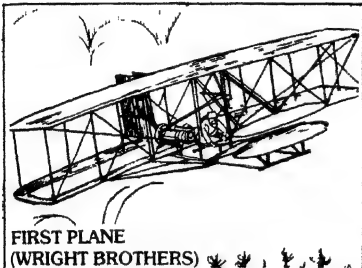
మొదటి ఫస్ట్ క్లాస్ మాచ్లో విశ్వనాథ్ 230 వరుగులు చేసాడు

పైసూరు మరియు అంధ్రా జట్ల మధ్య జరిగిన పోటీలో విశ్వనాథ్ తన మొదటి ఫస్ట్ క్లాస్ మాచ్లో 230 వరుగులు మరియు 1969-70 లో భారతదేశం మరియు ఆస్ట్రేలియా మధ్య జరిగిన తన మొదటి టెస్ట్ మాచ్లో 137 వరుగులు చేసాడు.

“విద్యకు పయస్సుతో నిమిత్తం లేదు.”

వైమానికరంగంలో

మొట్టమొదటి ఫైట్: 1903 డిసెంబరు 17న ఉత్తర కరోలినాలో కిట్టిహాక్ దగ్గర ప్రప్రథమంగా ఫ్లేయర్ లను ఆర్విల్ రైట్ (Orville Wright) గంటకు 48 కి.మీ.ల వేగంతో 12 సెకండ్లు నడిపాడు

ట్రాన్స్-అట్లాంటిక్ ఫైట్: ఎక్కడా ఆగకుండా ట్రాన్స్-అట్లాంటిక్ ఫైట్ను కాపైన్ జాన్ ఆల్కాక్ మరియు లెఫ్టినెంట్ ఆర్థర్ బ్రౌన్ అనే ఇద్దరు బ్రిటన్ దేశస్థులు 1919 జూన్ 14-15 న నిర్వహించారు

ట్రాన్స్ ఫసిఫిక్ ఫైట్ మొట్టమొదటి ట్రాన్స్-ఫసిఫిక్ ఫైట్ను మేజర్ క్లెడ్ పాంగ్ బార్న్ మరియు హుగ్ హెర్నాడాన్ 1931 అక్టోబరు 3-5 న నిర్వహించారు.

సూపర్సోనిక్ ఫైట్: యుఎస్ ఎయిర్ ఫోర్స్ కాపైన్ చుక్ ఈగెర్ 1947 అక్టోబరు 14న కాలిఫోర్నియాలో ఎడ్లర్డ్స్ ఎయిర్ ఫోర్స్ బేస్ మీదుగా మొట్టమొదటి సూపర్సోనిక్ ఫైట్ చేసాడు

హెలికాప్టర్: మొట్టమొదట ప్రపంచంలో

హెలికాప్టర్లో గంటకు 366 కి.మీ.ల వేగాన్ని మాస్కోలో 1978 సెప్టెంబరు 21న గోర్గుమెన్ కరెట్యూన్ సాధించాడు.

ఎయిర్-స్పీడ్: స్పెస్ షటిల్ కొలంబియా మిక్కిలి వేగవంతమైన విమానం 108 టన్నుల భారవంతమైన ఈ షటిల్ 1981, ఏప్రిల్లో గంటకు 28,560 కి.మీ.ల వేగం అందుకుంది.

నాన్స్టాప్ ఫైట్: 1986 డిసెంబరులో రిచర్డ్ రుటాన్ మరియు జీనా ఈగెర్ అనే ఇద్దరు అమెరికా దేశస్థులు సడిపిన వాయేజర్ మొట్టమొదట ఎక్కడా ఆగకుండా తిరిగి ఇంధనం నింపుకోకుండా 9 రోజులలో (డిసెంబరు 14-23) 41,000 కి.మీ.ల ప్రపంచం అంతా ప్రయాణం చేసింది

—‘స్పాన్’ సౌజన్యంతో

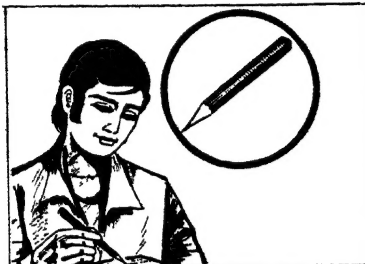
బెంజమిన్ ఫ్రాంక్లిన్ వయస్సు అరవైఆరు

దెబ్బై సంవత్సరాలు దాటినా బెంజమిన్ ఫ్రాంక్లిన్ అంత వృద్ధుడుగా కనిపించేవాడు కాదు అందుకు ఆయన సమాధానమేమిటంటే ‘దెబ్బై ఏళ్ళురాగానే నాకొక సంగతి తెలిసింది. ఇదే దారిలో ఇంకా ముందుకు పోతే ఆ దారి చివరే వృద్ధాప్యం, సమాధి ఉంటాయి అనిపించింది అందుకని దెబ్బైదగ్గరే కాస్త ఆగి నాలుగు సంవత్సరాలుగా వెనక్కి డ్రావడం ప్రారంభించాను కాబట్టి నా వయస్సు ఇప్పుడు అరవైఆరు.’

“సత్యం ఒకపెద్ద గవి. లోతుకుపోయిన కొద్దీ మరింత విలువైన రత్నాలు లభిస్తాయి.”

పెన్సిల్ తో 45,000 మాటలు

సాధారణంగా అందరూ వాడే పెన్సిల్ పొడవు 17.78 సెం.మీ.లు. ప్రపంచంలో అంతగా అందరూ అభిమానించకపోయినా తరుచు దొంగిలించబడే వస్తువు ఇది. దీంట్లో అసలు సీసం (Lead) ఉండదు. ఇదివరకు ఎప్పుడూ ఉండలేదు. ఇక మీదట ఉండదు కూడా. పెన్సిల్ లో గ్రాఫైట్, బంకమన్ను మిశ్రమం

ఉంటుంది. సీసం (లేడ్)లాగా వ్రాస్తుంది కాబట్టి 400 సంవత్సరాలకు పూర్వం గ్రాఫైట్ ను కనిపెట్టినవారు పెన్సిల్ ని లెడ్ పెన్సిల్ అన్నారు.

అందరూ వాడే సాధారణ పెన్సిల్ తో 56.3 కి.మీ.ల పొడవు గీత గీయవచ్చు. సగటున 45,000 మాటలు వ్రాయవచ్చు. దీనిని 17 సార్లు చెక్కుకోవచ్చు. చాలా దిట్టంగానూ, మృదువుగానూ ఉంటుంది కాబట్టి సీడర్ (Cedar) కర్రను పెన్సిల్ తయారీకి ఉపయోగిస్తారు. ఈ సీడర్ వృక్షాలు 25 సంవత్సరాలైనా పెరిగినవిగా ఉంటాయి. 100 సంవత్సరాలు పెరిగినవి చాలా శ్రేష్టమైనవి. మంచిరకం పెన్సిల్ తో పైన 8 పూతలు పెయింట్ పెడతారు.

ప్రాచీన రోములో వ్రాయడానికి నన్నవి బ్రష్ (కుంచె)లు వాడేవారు కాబట్టి ఆ ఆర్థం వచ్చే

లాటిన్ వదం నుంచి పెన్సిల్ అనే వదం సార్థక మైంది. ఇప్పుడు అందరూ ఉపయోగించే ఆధునికమైన పెన్సిల్ 1564లో పుట్టింది. ఆ సంవత్సరంలో సంభవించిన ఒక పెద్దగాలివానకు ఇంగ్లండులో బ్రహ్మాండమైన ఓక్ వృక్షం చ్రేళ్లతో క్రిందికి వడిపోయింది. అప్పుడు అక్కడ భూమిలో స్వచ్ఛమైన గ్రాఫైట్ కనిపించింది. దాంతో అక్కడ గొల్లవాళ్లు తమ గొర్రెలమీద గుర్తులు పెట్టుకునేవారు.

ప్రపంచంలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధమైన పెన్సిల్ ఎబెర్హార్డ్ ఫేబర్ 'మంగోల్' 1894 లో ప్రవేశ పెట్టబడింది. సైబీరియాలో లభించే గ్రాఫైట్ మంచిది కాబట్టి మంగోల్ అనేవదం దీనికి వాడబడింది.

సామన్య జనం మొదలు జార్జి వాషింగ్టన్, అబ్రహం లింకన్, థామస్ ఎడిసన్, సుప్రసిద్ధకవి అర్చబాల్డ్ మాక్స్ వంటి ప్రఖ్యాత పురుషులు అందరూ పెన్సిల్ ను అభిమానించి వాడిన వారే. పెన్సిల్ కింద చెరువుకొరెని చిన్నరబ్బరు ముక్క పెట్టడం అమెరికనుల కల్పన.

—'రోపీరియన్' సౌజన్యంతో

భారతదేశంలో 10 లక్షల చిన్నతరహా సంస్థలు

ప్రస్తుతం భారతదేశంలో చిన్నతరహా సంస్థలు 10 లక్షలు అని అంచనావేయబడింది. ఈ రంగంలో నేడు మొత్తం ఉత్పత్తుల విలువ రూ.40,000 కోట్లు చిన్నతరహా సంస్థలు మూడు 2 కోట్లమందికి తీవ్రసాధి కల్పిస్తున్నాయి.

—'యోజనా' సౌజన్యంతో

“నత్యాన్ని అప్రియంగా వలుకరాదు. ప్రియమని అనత్యాన్ని వలుకరాదు.”

విశ్వాదర్శి

తెలుసు మాన పత్రికకు
అన్ని నైమలలోనూ, పట్టణాలలోనూ
సమర్థవంతులైన ఏజంట్లు కావాలి!

ఏజెన్సీ వివరాలకు
కెంటాకే వ్రాయండి.

సర్క్యులేషన్ మేనేజర్

విశ్వాదర్శి

9, దేశికా రోడ్డు, మైలాపూరు,
మద్రాసు-600004.

EDITED, PRINTED AND PUBLISHED BY K. V. GOVINDA RAO
AT No 9, DESIKA ROAD, MYLAPORE, MADRAS-600 004 (INDIA)
PRINTED AT

Desh Publications (P) Ltd. Madras-14 (Ph : 848084,

